

PLAYJOY

2/95

Magazine

Issue 2/95

REŠENJE IGRE
FULL THROTTLE

NOVA, FANTASTIČNA STRATEGIJA ZA AMIGU

FIELDS OF BATTLE

NAGRADNA IGRA

OPISI NAJNOVIJIH IGARA
NEW HORIZONS
COLONIZATION
CYTADELA

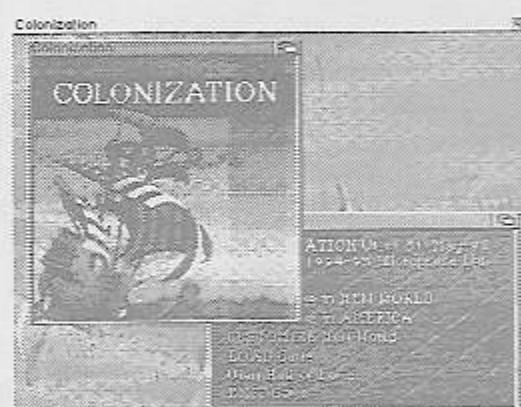
DISKOVI
ARHIVERI
DOPUS 5
MODEMI

PLAYJOY

2/95

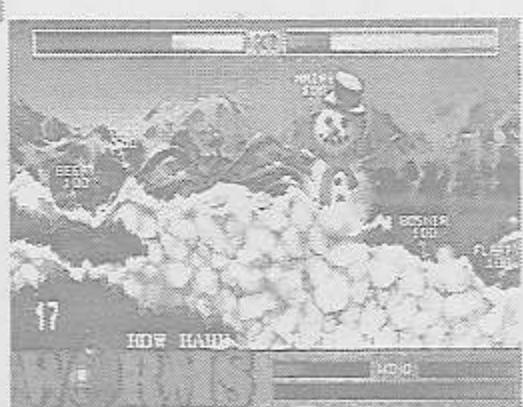
Magazine

- [P] 4. Priča se...
- [P] 8. Novosti
- [P] 9. Fields Of Battle
- [P] 10. Colonization
- [P] 12. New Horizons
- [P] 13. Lost In Mine
- [P] 14. Obsession
- [P] 15. Pole Walki
- [P] 16. Star Control 2
- [P] 18. Moonstone
- [P] 20. Starflight
- [P] 22. Cytadela
- [P] 23. Full Throttle
- [P] 26. Hired Guns
- [P] 28. Probajte
- [P] 30. Top Lista
- [P] 32. KONZOLE
- [P] 36. TIPS N' CHEATS
- [P] 37. RPG - AD&D
- [P] 40. Pisma
- [P] 42. OS/2 Warp
- [P] 44. DOpus 5
- [P] 45. Diskovi
- [P] 46. Arhiveri
- [P] 47. Mali rečnik
- [P] 48. Modemi
- [P] 49. IQ Test
- [P] 49. Windows Commander
- [P] 49. Greatest Paper Airplanes
- [P] 50. Ripper i Player
- [P] 51. Nagradna igra
- [P] 51. Čitalačka Top Lista

Colonization

Nastavak igre Civilization je stigao u svoj svojo raskoši. Osvojite nove kontinente i stvorite novu naciju.

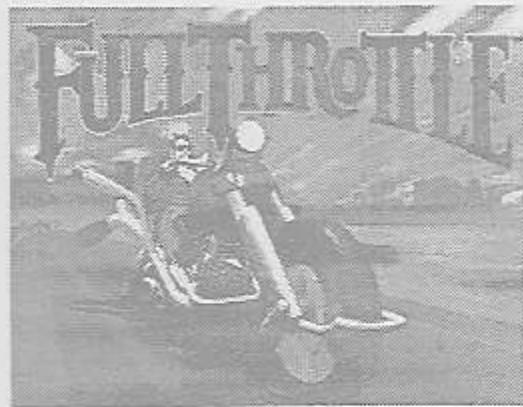
Worms

Ocean i Team 17 najavljuju povratak dobrom starim arkadama, ali na mnogo višem tehničkom nivou.

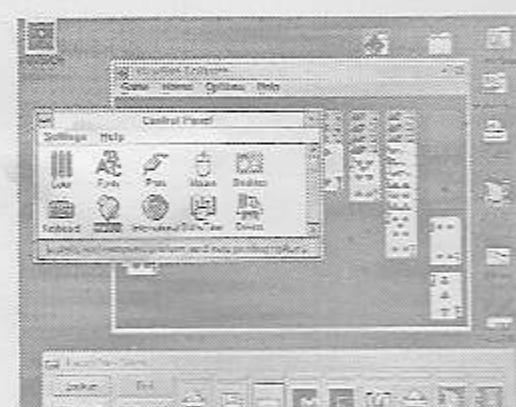
Moonstone

Želimo da vas podsetimo na ovu legendarnu arkadnu avanturu koja se proslavila obiljem izuzetno naslinih scena borbe. Da li je ovo preteća Mortal Kombat-a?

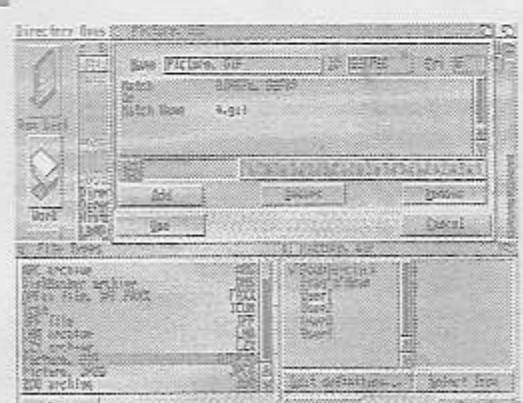
Full Throttle

Pročitajte kako preživeti na vrelom asfaltu među "Paklenim anđelima" budućnosti.

OS/2 Warp

Konkurenca Windows-ima ili nešto sasvim drugo odlučite sami.

DOpus 5

Nova verzija jednog od najmoćnijih utility program na Amigi.

Glavni i odgovorni urednik:

Aleksandar Puškaš

Tehnički urednik:

Darko Sadžak

Uredništvo:

Vanja Hrustić

Pavle Vukadinović

Saradnik redakcije:

Vladimir Vodalov

Sekretarica redakcije:

Biljana Malić

Adresa redakcije:

Jug Bogdana 16, 21000 Novi Sad

Telefoni redakcije:

021/331-105

021/337-047

Telefax:

021/337-047

Izdavač:

"AlbiCom"

Grčkoškolska 3, Novi Sad

Direktor:

Oleg Hrustić

Štampa:

Štamparija "F&F"

Pupinova 16

Sremski Karlovci

tel.: 021/881-354

Preplata:

3 meseca: 27 din.

6 meseci: 54 din.

Žiro račun:

45700-685-2-79526

Svrha dozvake:

preplata za PLAYJOY

Poštovani čitaoci,

Pouzdano znamo da neki nisu očekivali da po drugi put imaju prilike da pročitaju uvodnik PLAYJOY-a, ali, kao što se iz priloženog da protumačiti, grdno su se prevarili. Potrudili smo se da sve vas, koji ste nas podržali kupovinom prvence PLAYJOY-a, iznenadimo sa još boljim sadržajem u ovom broju. Naravno, sud je na vama, ali uvereni smo da ćete i vi priznati kako 10 dinara uloženih u PLAYJOY postaje sve bolja i bolja investicija. Doduše, još uvek postoji dosta komentara na tu temu u smislu da je cena možda "malkice" prevelika, ali ako uporedite vaš omiljeni list sa mogućim alternativama, kvalitetom njihovog sadržaja, papira, štampe, ponuđene saradnje ... Ah, zar nije očigledno?! Mislili smo da će nedostatak stranica u boji predstavljati glavni problem, ali, na naše veliko iznenađenje, ispostavilo se baš suprotno. U vašim odgovorima na anketu preovlađuje opredeljenje za crno-bele stranice i to u odnosu 6:1. To naravno ne znači da kolora neće biti.

Veoma smo zadovoljni vašim odzivom na anketu, i možemo vam saopštiti da su rezultati dobijeni tim putem bili više nego inspirativni u koncipiranju ovog, a posebno sledećeg broja. Mnogo ste nam pomoći, a kao što smo i obećali, najsrećnije smo i nagradili. Nagradna igra se nastavlja i ubuduće. Sve što tražimo od vas je da popunite kupon za TOP Listu. Na taj način sudjelujete u kreiranju vaše TOP Liste, a istovremeno dajete sebi šansu da postanete jedan od nagrađenih.

Pošto su mnogi čitaoci izrazili želju da komuniciraju sa nama putem modema, otvorili smo konferenciju na PANON BBS-u u Novom Sadu. Detalje o ovom BBS-u možete pronaći na stranicama sa oglasima.

Na kraju, spomenimo nešto što je nepobitno dobilo vašu podršku, a to je RPG. Nekima neverovatno, ali istinito, RPG i slične teme kod nas uživaju mnogo veću popularnost nego što se to misli. A još više je ljudi koji žele ponešto da nauče. Samo zbog vas, uvodimo specijalnu rubriku o ovoj temi koja već u ovom broju zaslužuje jednu stranicu više.

Novembar je stigao. Uključite grejalicu, zavucite se pod jorgan, ostavite tastaturu i džojstik na neko vreme i prepustite se PLAYJOY-u.

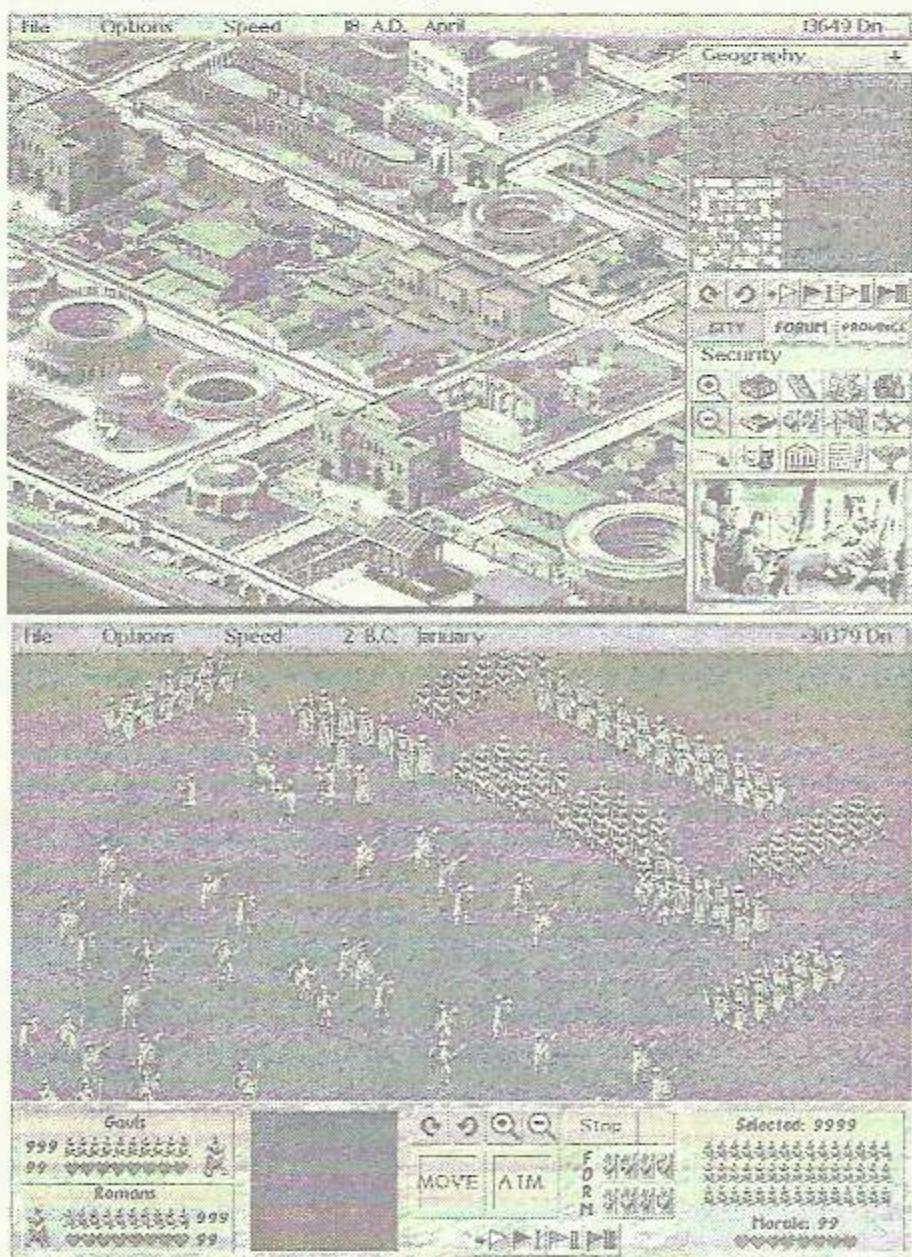
Redakcija.**Marketing PLAYJOY-a:****021/331-105****PLAYJOY**

CAESAR II

Impressions su se zaista potrudili. Kada se Caesar pojavio bio je antički pandan Maxis-ovom SimCity-u. Ono šta je SimCity 2000 za SimCity to je Caesar 2 za Caesar.

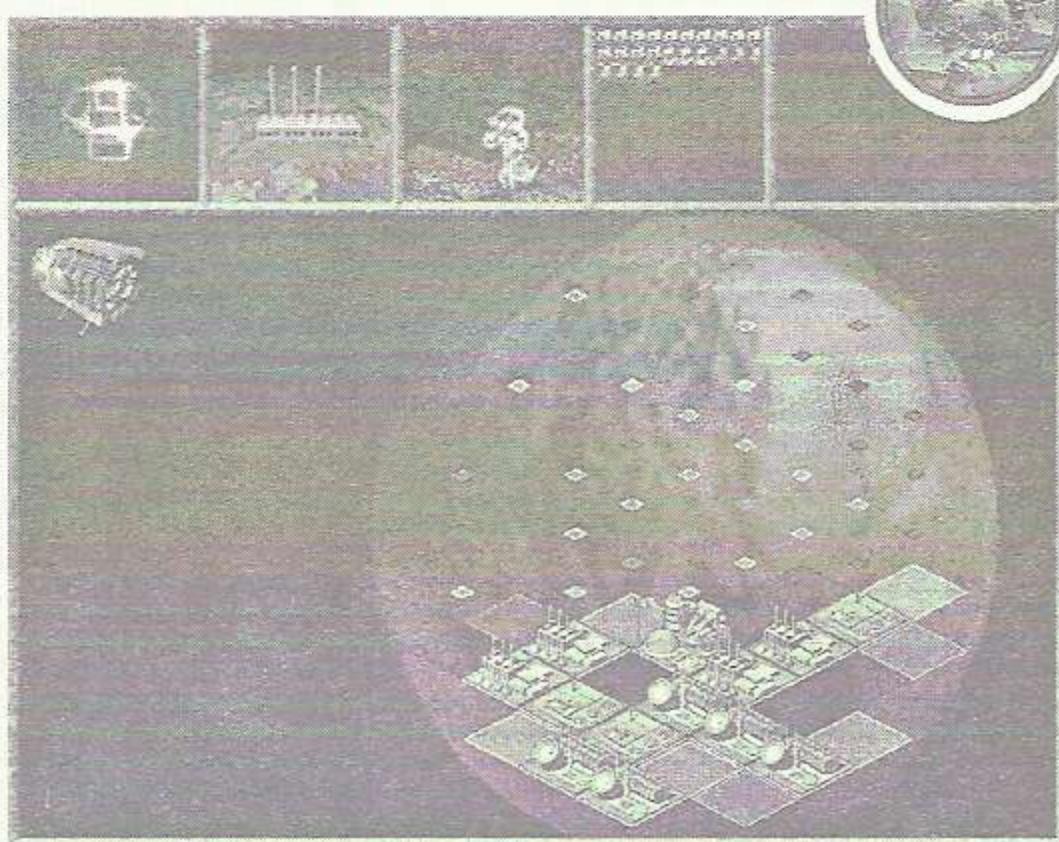
Grafika je izometrijska i to SVGA, a svi objekti su radeni u programu 3D Studio. Poboljšana je interakcija gradskih struktura, a ratovanje, koje je u prvom delu igre došlo u obliku Cohort-a, sada je fino uklopljeno u igru.

ASCENDANCY

Ascendancy je igra koja nam stiže iz Broderbund-a i predstavlja mešavinu simulacije stvaranja i svemirske strategije. Postavljeni ste u ulogu totalnog diktatora planete sa potpunom slobodom da radite šta hoćete svojim podanicima i drugim rasama koje susrećete (ima ih 21). Poredene sa igrom Master of Orion je neizbežno.

Igra je napravljena u prelepoj SVGA grafici i preti da postane jedna od najboljih SF igara.

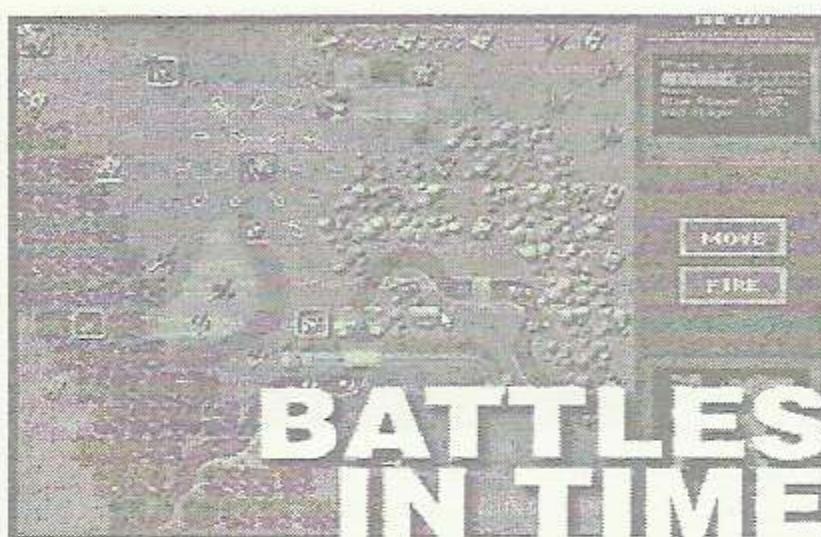
Reavers of Rome

Dali je Apogee razočarao ovaj put? Možda. Pred nama je arkada koja ne donosi ništa novo ni posebno, u pogledu izvođenja, a bogami ni u pogledu izrade. Ipak igru treba pogledati.

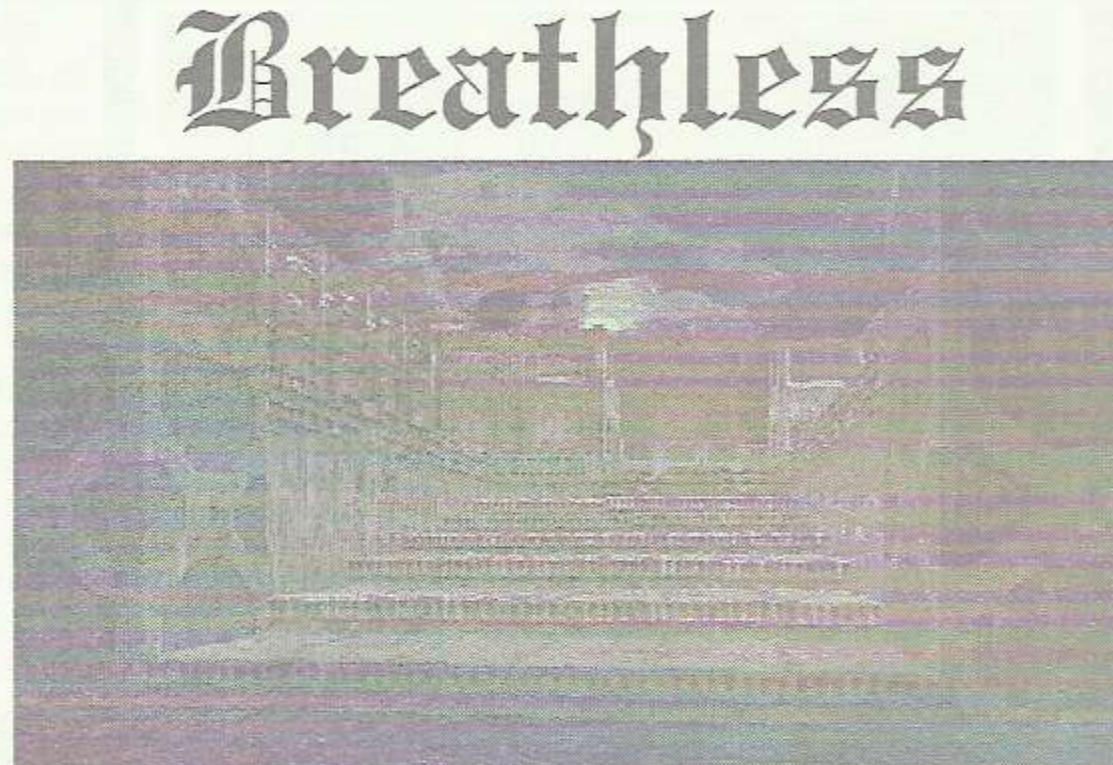
SHADOW WARRIOR

Coš jedan Doom klon nam stiže od 3D Realms. Ovog puta ste u ulozi nindža ratnika. Za razliku od Doom-a ovde vas neprijatelji napadaju i sa zidova na koje mogu da se okače poput slepih miševa. Arsenal koji vam je na raspolaganju obuhvata standardna nindža oružja, ali i neka automatska oružja koja su primerenija marincima nego nindžama, ali, ko zna zašto je to dobro.

Ova nova strategija, u PC verziji, stiže nam od firme SSI. Priča je sledeća: u budućnosti nema rata, ali Zemlju napadaju vanzemaljci i vi bivate poslati kroz vreme da ponovo naučite "umetnost" ratovanja. Mislim da pogađate ostatak.

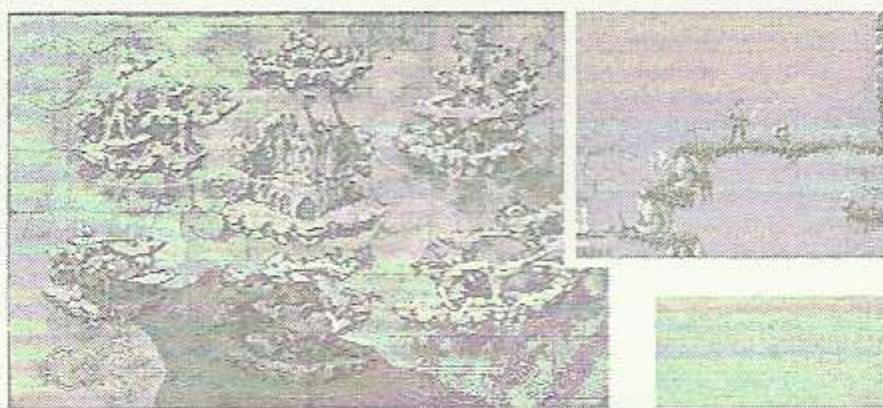
Pri izradi igre težilo se jednostavnosti igranja uz očuvanje strateških elemenata. Omogućeno je prenošenje oružja iz epohe u epohu. Vođeno je računa i o balansiranju oružja, npr. magnetno oružje iz budućnosti deluje na tenkove i artiljeriju, ali ne deluje na brontosauruse itd.

Najezda DOOM klonova nije mimošla ni Amigu. Još jedan kvalitetan proizvod, od autora igre T-Racer. Produkt se zove **Breathless**, koristi novu vrstu 3D-Engine-a, ima mnogo detalja, neprijatelja, nivoa. Igra će se pojaviti do Božića. Živi bili, pa videli.

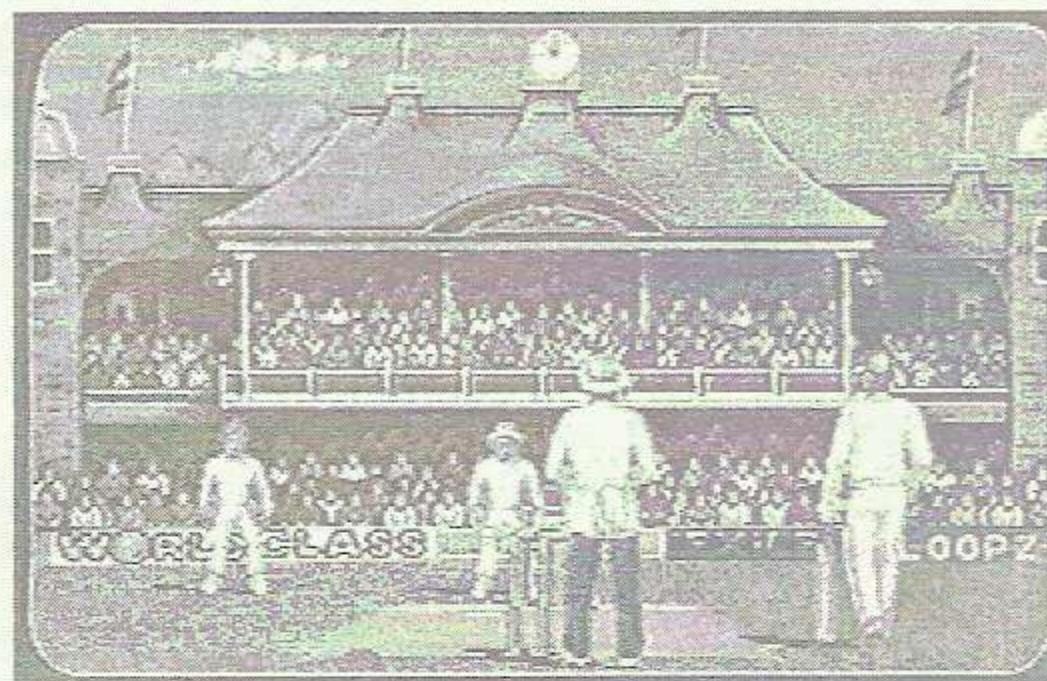

Nova igra firme Audiogenic vam oduzeti dah. Informacije su šture, a sve što znamo jeste da će se zvati **Odyssey**, i da uskoro dolazi. Uostalom, pogledajte sliku. Informacije vam neće biti potrebne. Da li je ovo povratak Amige?

Audiogenic CRICKET

Iako kriket nije popularan u našoj zemlji, vredi najaviti novi proizvod firme Audiogenic. Igra ima odličnu grafiku, mnogo opcija, timova, itd. Zove se **Audiogenic Cricket**. U pitanju je Amiga verzija.

DOOM klonovima nikad kraja. **SPEED** je još jedan "pokušaj kopiranja" slavne igre. Demo verzija je malo "kockastija", ali sačekajmo finalnu izvedbu. Najavljena je za Novembar '95. Da li je dominacija PC računara na polju ovakvih igara završena?

WORMS - they've turned! Ljudi iz TEAM 17, koji su ih stvorili, i Ocean-a, koji je izdavač, tvrde da je ovo igra novog žanra po imenu "crvi" (worms - na engleskom). Budući da smo ljubaznošću gore navedenih dobili i preview verziju ove igre možemo vam reći da to nije samo reklamni trik. Igra je zaista neverovatna. Pored izvođenja, koje obuhvata finu grafiku i obilje zvučnih efekata - uključujući i glasove koji su individualni

za svakog crva, atmosfera i igrivost ovog neobičnog ostvarenja su zaista na najvišem nivou.

Ukratko: hibrid između Lemmings i Scorched Tanks. Dolazi za sve računare.

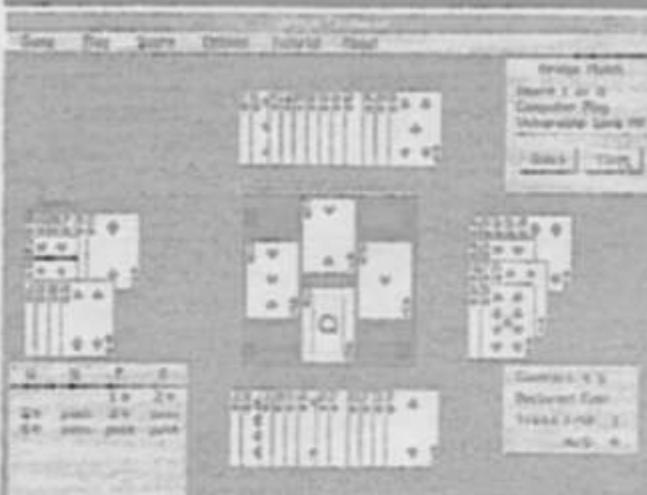
TFX: EF2000 je, možda, najbolji borbeni simulator letenja ikad izdat. Stvorili su ga Digital Image Design, a izdaje Ocean. Ovaj simulator definitivno donosi nove grafičke standarde za ovaj tip igara. Prostor u igri obuhvata 4 500 000 kvadratnih kilometara, a avioni, objekti i ciljevi konstruisani su na osnovu podataka iz vojnih izvora (sa kojih je, naravno, skinuta etiketa "POVERLJIVO"). Izvođenje je bazirano na najbržoj 3D rutini dosad korišćenoj u igrama. Igra podržava SVGA (640 x 400) i zaista je vredni videti. Izlazak Eurofighter-a 2000 je najavljen za kraj ove godine. Format je PC CD-ROM.

Šta nam novo spremaju legende? OCEANsprema čitav niz odličnih projekata čije najave su pred varna.

ocean

Zahvaljujemo se Ocean Software-u na ustupljenim informacijama i prezentacionom materijalu.

Bridge Challenger (PC 3,5")

Status: Alpha

Football Ltd. (PC CD-ROM)

Status: Final

Iron Angel (PC CD-ROM & 3,5")

Status: Alpha

Offensalve (PC CD-ROM)

Status: Alpha

Sea Legends (PC CD-ROM)

Status: Alpha

Silent Steel (PC CD-ROM)

Status: Final

Nova 3D vožnja za više igrača stiže samo na CD-ROM-u i to u verziji za PC. Jedini cilj u *Fatal Racing*-u je preživeti. S obzirom na to kakva je staza i kako se ponašaju vaši protivnici, pobediti u trci dode kao sporedan cilj. Zanimljivo je da igru može igrati do 16 igrača simultano (samo u mrežnoj verziji). Trku možete posmatrati iz bilo kog ugla zahvaljujući virtualnim kamerama. Vaši konkurenti, ako ih vodi kompjuter, imaju "veštačku inteligenciju", tako da treba dobro paziti leđa.

Kada igraju dva igrača na jednom kompjuteru, ekran se deli na pola.

Igra može da radi i u SVGA modu. Izgled zaista obećava dobru zabavu.

Izlazak je najavljen za 18. oktobar.

Zahvaljujemo se *Gremlin Interactive Ltd.* na ustupljenim informacijama o novim projektima, podacima o progresu njihovog izdavanja, reklamnim materijalima i ostaloj podršci koju su nam pružili.

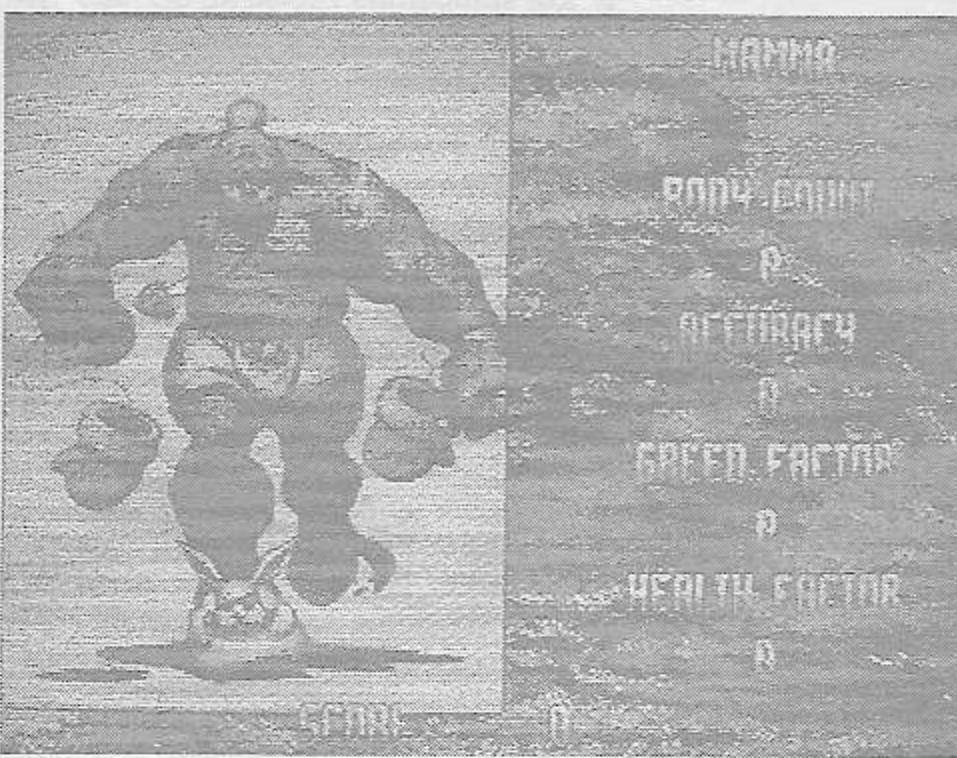

Da li se približavamo eri *virtual reality* igara za kućne računare? Možda je *Actua Soccer* delimičan odgovor na ovo pitanje. Igra se odvija u 3D okruženju, a pokreti igrača su bazirani na pokretima živih likova koji su "zarobljeni" sa najboljih igrača Engleske uz pomoć *Interactive Motion Technology*.

U igri postoje 44 međunarodna tima propraćena mogućnošću potpunog editovanja. Timovi se sastoje od po 22 stvarna igrača sa po 8 različitih faktora koji određuju njihove veštine.

Igru mogu da igraju do 5 igrača na jednom računaru ili do 20 u mreži. Igru možete pratiti iz najneverovatnijih uglova zahvaljujući kamerama nad kojima imate punu kontrolu.

Izlazak je najavljen za 25. oktobar '95.

Da biste igrali ovu igru neće vam pomoći vaš kompjuter jer se *Loaded* pojavljuje samo u verziji za *Sony Playstation* (fenomenalna 64-bitna konzola za igru jako popularna u svetu). Sama igra predstavlja pucačinu za više igrača sa pogledom od gore (kao *Chaos Engine*). Imate izbor između šest likova bolesnog ponašanja. Osim ludila, zajedničko im je i veliko oružje.

Igra obiluje jedinstvenim grafičkim efektima (morphing terena i dinamičko interaktivno osvetljenje). Za digitalni snimak muzike zadužena je engleska grupa *Pop Will Eat Itself*. Postoji i opcija za igranje u dvoje na povezanim konzolama.

Da biste završili igru, potrebno je da pređete petnaest ogromnih nivoa, krcatih zagonekama, predmetima koje treba pronaći i kupiti, skrivenim sobama i nekoliko neprijatnih iznenadenja.

Izlazak je najavljen za 10. novembar ove godine.

Velike "puce"! Velike eksplozije! I uvrnuta, uvrnuta zabava!

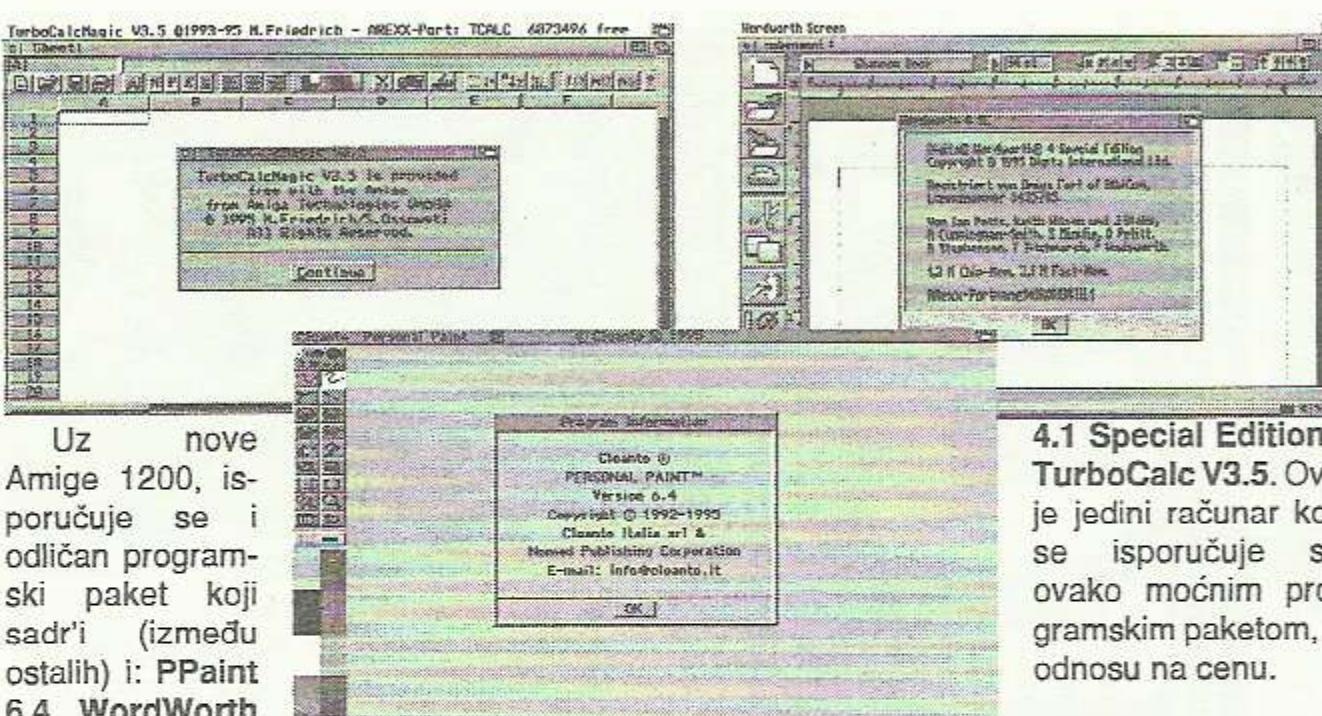

Posle najezde *Doom* klonova, izgleda da nam se smeši najezda 3D igara. *Normality* je, u stvari, 3D point & click avantura i kao većina igara u poslednje vreme stiže u verziji za CD-ROM.

Radnja se odvija u *Neutropolisu* trideset godina od ubistva gradonačelnika odnosno nastupanja stagnacije. Vi ste u ulozi Kenta (mladića čiji nedostatak higijene ne poznae granice) koji je nedelju dana bio na posmatranju od strane *Norm Troopers-a* i nije više mogao da izdži.

Igra obuhvata preko 120 lokacija, preko 100 animacionih sekvenci glavnog lika i celu radnju je praćena komentarima koji su digitalizovani. Svi karakteri koje srećete u igri su u potpunosti izrenderovani. Prava 3D igra.

U ovom trenutku ne zna se vreme pojave igre na tržištu.

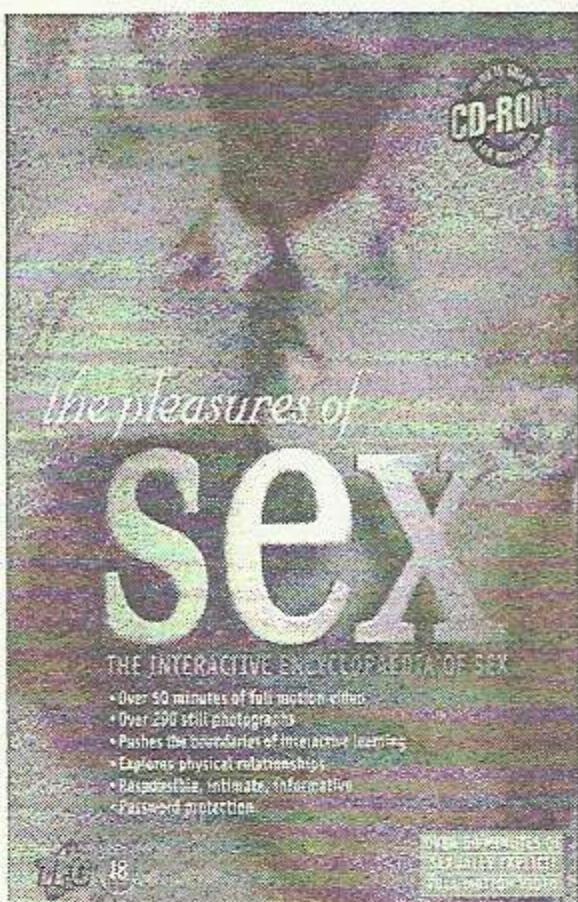

Uz nove Amige 1200, isporučuje se i odličan programski paket koji sadrži (između ostalih) i: PPaint 6.4, WordWorth

4.1 Special Edition i TurboCalc V3.5. Ovo je jedini računar koji se isporučuje sa ovako moćnim programskim paketom, u odnosu na cenu.

Novi džoystik firme Logitech predstavlja san svakog "Don Kihota 21. veka". Radi se o džoystiku specijalno dizajniranom za igre tipa X-Wing, Rebel Assault, Wing Commander ... Prvo što ćete videti na džoystiku je impresivan, futuristički dizajn. Krajnja udobnost i visoka cena (100 DEM) su jedne od odlika ovog džoystika. Postoje verzije za levoruke i dešnjake. Ukoliko imate novca, i ljubitelj ste svemirskih odiseja, preporučujemo vam *Wingman Extreme*.

Dušan Belić

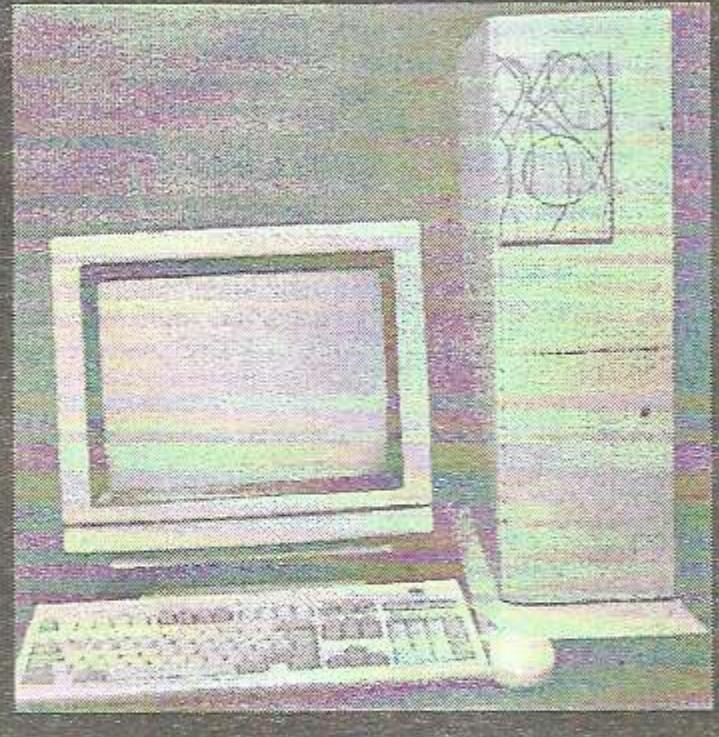

Enciklopedija seksa! Nova interaktivna "igra". Preko 50 minuta animacije, više od 290 slika. Uz sve to ide i zaštita šifrom (zbog dece), jer je zabranjena za mlađe od 18 godina. Naravno, u pitanju je CD izdanje, i zahteva Windows-e.

Živi bili, pa videli!!!

Novi DRACO je predstavljen 18. 08. ove godine. Novine su: *CyberGraphics* grafička karta će biti zamenjena sa *ALTAIR 64*, nova verzija *VLab Motion-a*, audio procesor, i moćna koprocesorska kartica, sa *DEC Alpha* procesorom, koja ima 18Mb keša, i dostiže brzinu od 450 MIPS-a (radi na 330MHz).

Koristi se Wide SCSI standard, i planiraju se opcionalni PCI slotovi.

Veliki "come-back" Amige donosi sa sobom i novi znak. Levo od ovog teksta imate mogućnost da vidite novi oficijelni logotip *Amiga Technologies-a*, koji se koristi za Amiga računare.

Konačno, *Flight Of The Amazon Queen* se pojavio i za Amigu. Ova fenomenalna avantura staje na 11 disketa.

Alien Breed 3D dolazi na 2 diskete. Sastavim lepo radi na A1200. Istina, prozor je malo manji, ali sve ostalo je super.

Fears je, po mišljenju mnogih, bolji od *AB3D-a*. Prozor se može razvući preko celog ekrana, možete konfigurisati razne parametre, oružje je lepše nacrtano. 2 diskete takođe.

Mad News je nastavak poznate igre *Mad TV*. Na žalost, igra je na nemačkom. 5 disketa.

File Master 3.0 na žalost samo radi sa A1200 (verzija koju smo mi testirali). Brz je, konfigurable, i dobro je rešenje za sve vlasnike Amige sa 2Mb RAM-a. 1 disketa.

Cache CDFS V43.4. Novi fajl sistem za CD ROM-ove. Podržava sve standardne zapise na CD, kao i Photo CD format. Uključen je i CD32 emulator. 1 disketa.

Final Writer 4 je novi update za najpoznatiji tekst procesor na Amigi. Potrebno je barem 6Mb za komforan rad sa FW-om. Podržava i Type 1 fontove, tako da možete lako koristiti fontove sa Corel CD-a npr. Izuzetan program. Update je na 3, a original verzija na 7 disketa.

Jedan od najpoznatijih backup programa, *Diavolo V3.1*, dolazi na 1 disketu. Ima mnogo opcija, ali pravi probleme pri backup-ovanju većih količina podataka (1Gb npr.).

Svakako treba spomenuti i pojavu *Real 3D V3.0*. Dolazi na 4 diskete, i morate imati prethodnu verziju (V2.47) da biste koristili 3.0. Takođe, *LightWave 4.0* je izuzetno atraktivn. Još se nije pojavila instalaciona verzija (piratska naravno, original postoji već 2 meseca), i program izgleda nije pravilno razbijen. Ne rade sve opcije.

Sumnjamo da se može pratiti tempo novih virus killer-a, ali ćemo navesti najpopularnije: *Virus Checker V7.18*, *Virus Workshop V5.5*, *VT V2.76*, *VirusZ V1.23*.

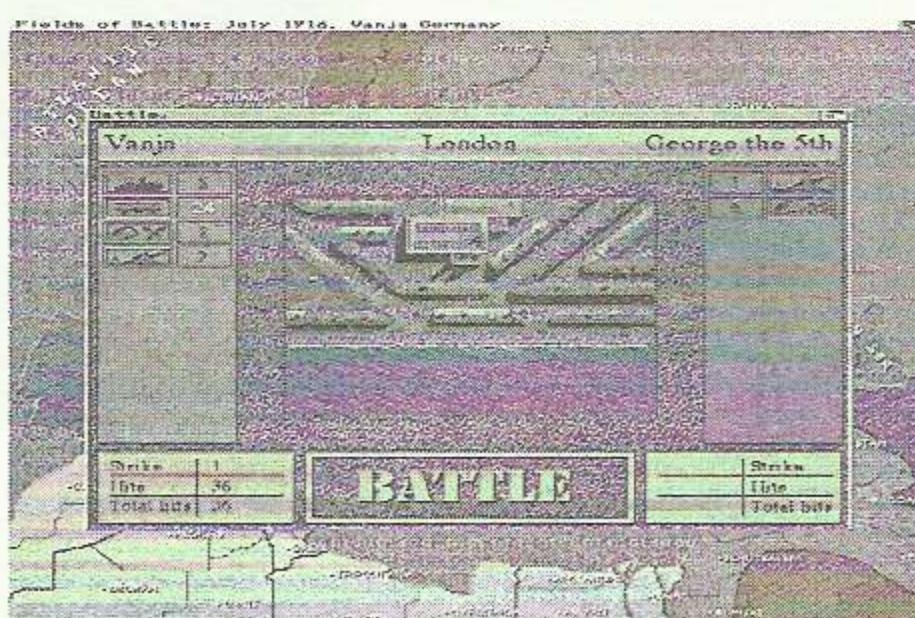
AMIGA

PLAYJOY

Deprimirajuća vest za ljubitelje strategija. 3Mb RAM-a, 9Mb na hard disk, i OS 2.0. Minimum koji **Fields Of Battle** zahteva.

Međutim, svi srećni vlasnici gore navedene konfiguracije će uživati. Prva asocijacija je bila "Ah, konačno jedna k'o na PC-ju!". FOB vas smešta u ulogu neke od velikih sila (bolje reći, "komandanta neke od velikih sila"). Prvi svetski rat možda i nije dovoljno interesantan za velike stratege, ali verujte mi, igra je izuzetno kvalitetno urađena. Slike, animacije, pomoć (help), enciklopedija. No, ukratko...

Igra radi pod "sistomom", tako da možete birati rezulociju. Ako nemate MultiSync monitor, izaberite non-interlace varijantu. U suprotnom, posle par sati gledanja u ekran, počeće da vas bole oči. Postoji osam scenarija. Može igrati šest igrača. Birate između: Nemačke, Engleske/Francuske, Austro-Ugarske, Rusije, Turske, i Afrike (Engleska kolonija naravno).

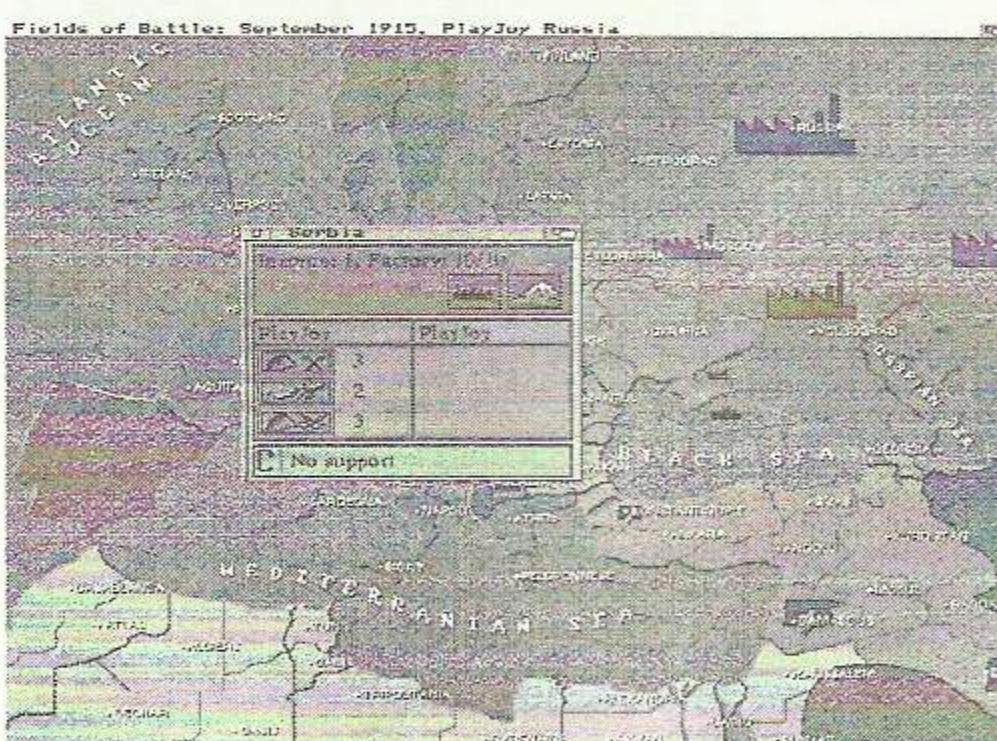
Mapa je podeljena po oblastima. Svima pripada (otprilike) isti broj "polja", ali brojno, ne površinski. Ima mnogo vrsta oružanih formacija. Od 15 do 30, u zavisnosti od scenarija. Postoje npr. i saboteri fabrika,

pruga, špijuni, itd. Imate mogućnost izgradnje infrastrukture (pruge, itd.). Naravno, tu su i "obične", kao: pešadija, inženjerija, avijacija, artiljerija, brodovi...

Proizvodnja je posebna priča. Pored ratovanja, morate voditi računa i o "finansijama". Što je veći broj oslojenih oblasti, novca je više. Grafički je lepo prikazano SVE u igri. Počevši od uputstva i opisa ikona, preko enciklopedije, pa do novčanih sredstava. Za vreme bitke, prikazuju se animacije (koje, iskreno, ničemu ne služe). Naravno, sve se može isključiti ili uključiti. Tu su i informacije o tome šta je potrebno uraditi da biste dobili rat (obično su i pitanju tri grada, koje treba osvojiti).

Muzika i zvuk - ne postoje. Apsolutno ispravna odluka programera ove igre. Scenario se ne može završiti za sat vremena, već se mora dugo igrati. Može trajati satima, pa čak i danima (u zavisnosti koliko vremena joj posvećujete). Ako bi postojala muzika, svakako bi morala da se ponavlja, a to bi irritalo igrače.

Ako igrate na strani Rusije, zaboravite na saveznike. Englez se povuku na ostrvo, a Francuze još ni sam pronašao. Jedini saveznik vam

mogu postati engleske jedinice koje napreduju iz Afrike. Za početak, izaberite Nemačku. Lakše ćete pobediti.

Posebno morate voditi računa o "terenu". Svaka jedinica ima određenu efikasnost u napadu i odbrani u zavisnosti od vrste terena. Npr, pešadija se odlično brani u planini, šumi, gradu i džungli. Artiljerija najbolje deluje (napad) u pustinji. Lako vam se može desiti da napadnete protivnika u planini sa mnogo aviona i artiljerije, a on vas dočeka sa par topova, i - desetkuje.

Avioni i artiljerija su najjača oružja. Možete i "ukopati" pešadiju kada odlučite da branite neko područje. Najbitnije je da procurete "help", i sve će vam biti jasno.

Ako imate odgovarajuću konfiguraciju, igru OBAVEZNO nabavite. Nećete zažaliti.

Vanja Hrustić

FIELDS OF BATTLE

Izdavač: Bevelstone Productions

Žanr: Strategija

Min. hardver: OS2.0, 3Mb, HD

HD instal: DA

Izvanredna igra. Zanimljiva, sa mnoštvom opcija i mogućnosti.

Igra vam neće dozvoliti da odete na spavanje kada to budete želeli. Tako-

Grafika: 87%

Zvuk: -

Igrivost: 85%

Atmosfera: 100%

91%

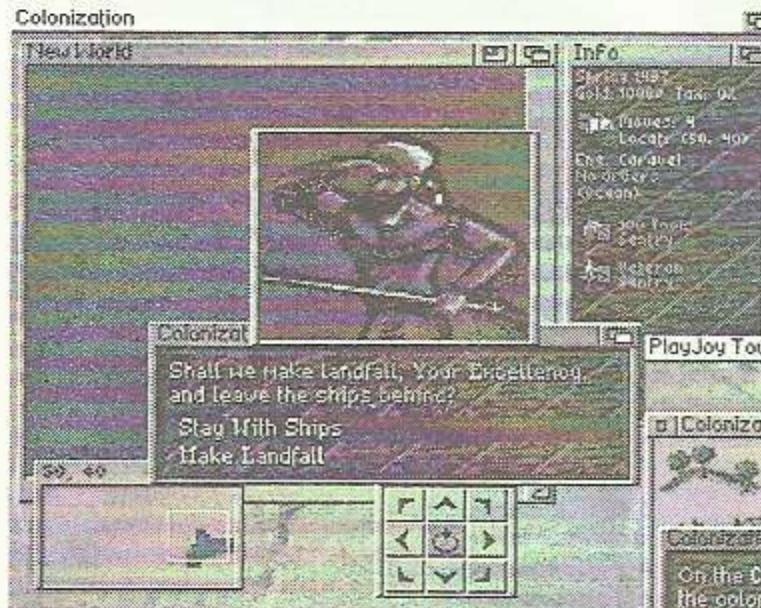
PLAYJOY

COLONIZATION

Pre par godina, grupa ljudi iz (tada) relativno poznate firme *Microprose*, izbacila je na tržiste igru pod nazivom **Civilization**. Ovaj proizvod je, vremenom, postao možda najigranija i najpoznatija igra ikada napravljena. Civilization će, takođe, postati rodonačelnik posebnog tipa igara, kasnije nazvanih "upravljačke simulacije". Ostalo je istorija. Sve poznate softverske firme prave slične projekte, a jedni Sid Meyer (glavni programer Civilization-a) biva zatrpani poslom do guše.

Dakle, Sid Meyer opet nema slobodnog vremena, a mi igramo (po prvi put) **Colonization**.

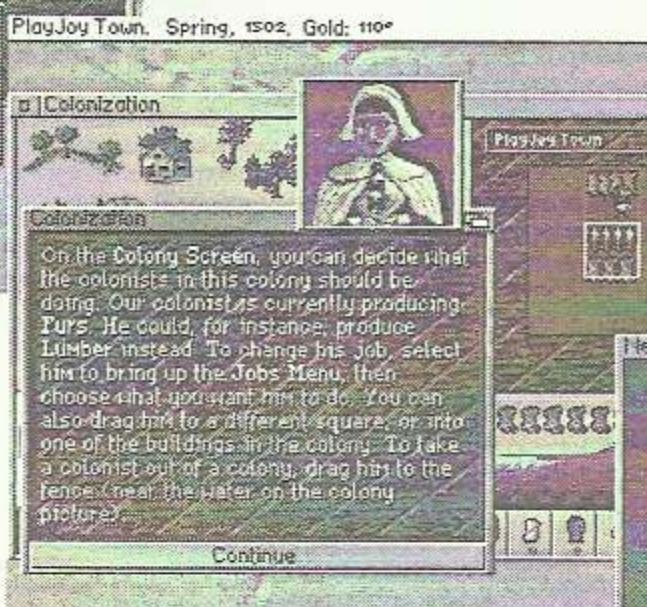
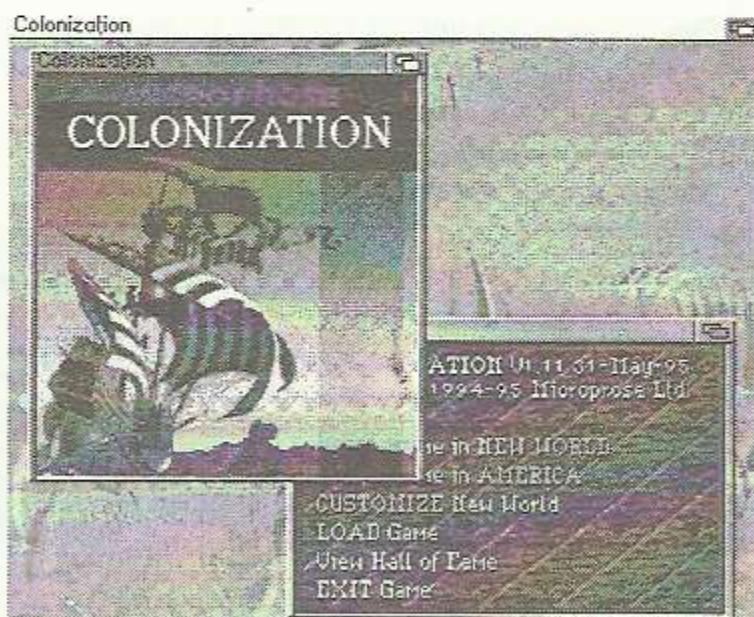

zation. Sličnost u nazivime igre je (u potpunosti) namerna. Tema je, ovog puta, nešto suženija: osvajanje novih kontinenta, porobljavanje tamošnjih domorodača, i otcepljenje od državne matice. Ideja igre je "pokupljena" iz američke (a pomalo i svetske) istorije. Po startovanju igre, naći ćete se pred izborom nacije kojoj ćete služiti, i izborom težine igre. Svaka od četiri ponuđene nacije ima svoje prednosti. Zato,

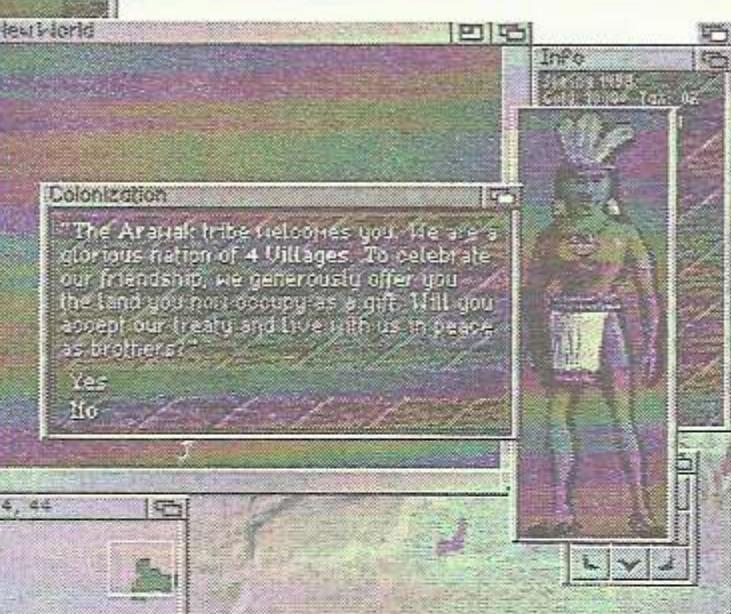
sve završili, upišite svoje ime i... počinje intro. Veoma je dosadan i loše urađen, a ne može se preskočiti (buuuu...).

No, uvod ne čini igru. Igra je (po načinu izvođenja) 100% Civilization. Tu su: mapa (koja se "otkriva" kako napredujete), mali kvadrati koji simbolisu vaše i neprijateljske jedinice, i brojevi koji označavaju nivo razvitka grada-kolonije. Pri samom vrhu ekrana su razne opcije, koje su jednostavne, pa je šteta trošiti prostor opisujući ih. Igru počinjete sa jednim brodom, i dve jedinice: vojnicima i pionirima. Brod služi kao veza između matične luke, i ostalih kolonija. Ako skupite dosta para, možete kasnije kupiti i veće brodove, koji će mnogo doprineti u borbi. Jeste da se i sa karavelom (vašim prvim brodom) može

naseljavate ljudi koji emigriraju iz matice; oni uglavnom imaju svoje zanimanje, i to (logično) rade najbolje. Dajte im da u koloniji

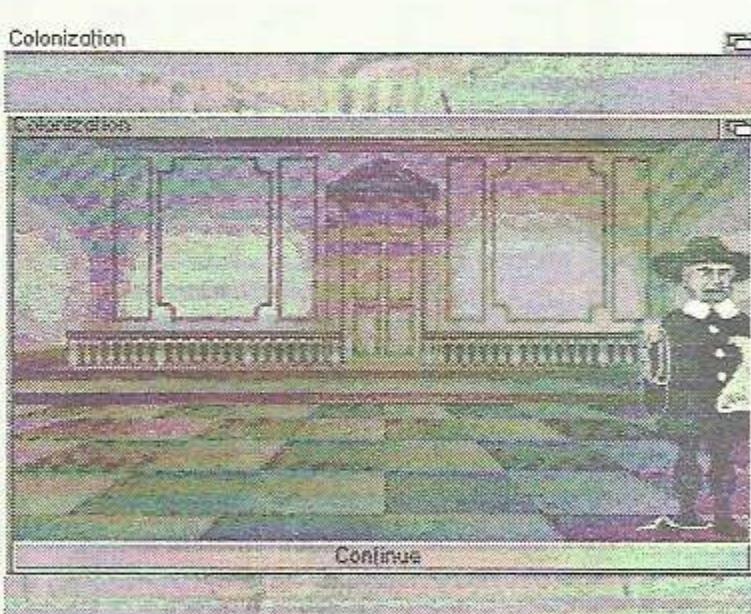
rade ono što su specijalizovali, jer ćete od toga imati najviše koristi. Takođe, обратите pažnju na hranu u koloniji - jedan čovek zahteva dve jedinice hrane. Da bi se vaš gradić razvijao, potreban je građevinski materijal, i graditelji. To rešavate dovođenjem kolonista specijalizovanih za tu vrstu stvari. Oni postaju točak vašeg napredka. Problemi nastaju kada ne možete naći kolonistu određenog zanimanja. Postoji više rešenja: dajte nekom

boriti, ali to je (uglavnom) samoubilačka radnja. Brodom, takođe, dovodite u kolonije i nove naseljenike iz svojih matičnih država. Pioniri služe za teške poslove: pravljenje puteva, čišćenje terena i sl.; vojnici su samo vojnici, i ništa više. Kada, upravljajući brodom, otkrijete novi kontinent i iskrcate vaše jedinice na isti, dočekate vas prijateljski nastrojeni Indijanci. Sa njima možete živeti u miru, ili na ratnoj sekiri; sve zavisi od vaših afiniteta. Sledeći posao je podizanje prve kolonije. Nju možete napraviti sa bilo kojom jedinicom. Vodite računa da koloniju stacionirate na nekom području bogatom prirodnim resursima, jer od toga direktno zavisi koliko će ona biti uspešna. U koloniji

drugom kolonisti da radi taj posao (manja produktivnost, ali ipak - produktivnost), ili platite čoveku određenog zanimanja put na vaš kontinent. Postoje još dve opcije, ali to otkrijte sami.

pre izbora proverite šta sa kojom dobijate (levi klik miša na simbol države). Kada ste

Konkurenca ima svuda. U to ćete se uveriti čim druge nacije počnu da pristižu na "vaš" kontinent. Opet, izbor je na vama. Rat ili mir, birajte slobodno. Samo, pazite da neprijatelj nije jači. U početku su druge nacije samo smetaju, ali pri kraju igre... Vide-

ćete i sami. Sa njima, kao i sa Indijancima, možete trgovati. To je isplativo kada počnu čarke oko vašeg osamostaljivanja. Indijanci su bitan faktor u igri. Ako se odlučite za rat protiv njih, možete dobiti dosta zlata plaćajući njihova naselja. Sa druge strane, nije priyatno stalno ratovati. Mir ima i više pozitivnih strana. Indijance možete npr. "pokrstiti" i uvesti u svoje kolonije, a možete ih i pobuniti protiv neprijateljske države.

U toku igre, obratite pažnju i na vojsku. Napravite nekoliko (makar i neiskusnih) jedinica da čuvaju svaku koloniju, a nije na odmet ni dobra zaliha pušaka i konja u samoj koloniji. Teška artillerija je vrlo bitna. Prevlast na moru, tj. jačina vaših brodova je odlučujući faktor u opsadi neprijateljske kolonije. Ako je odsečete od pojačanja iz matice, daleko ju je lakše osvojiti. Da vam neprijatelj ne bi uzvratio istom taknikom, utvrđite kolonije do stepena prave tvrđave, pa topovima gađajte svaki prilazeći (neprijateljski) brod. Piratstvo je profitirajuća stvar, ali ako to i sprovodite, budite spremni da u svakom trenutku de-

slučaju da odbijete poslušnost. Zbog svih navedenih razloga, vi se spremate za revoluciju skoro od samog početka igre, uvođeći u Kontinentalni Kongres (telo koje je pripremilo američku deklaraciju nezavisnosti) poznate ljudi iz raznih okruga čovekove delatnosti, kao što su Benjamin Franklin ili Pocahontas. Svaki od njih vam daje neki bonus, u зависnosti da li je, recimo, savetnik za rat, ili za politiku.

Jedan od načina za povećanje broja "Sons of Liberty", je stavljavanje nekog koloniste u ulogu kongresmena, koji "samo hleb jede i politizira". Broj pobunjenika se povećava i sa izdavanjem patriotskih magazina, novina, i sl. Kada u nekoj koloniji broj pobunjenika dosegne 50%, ta kolonija dobija poseban bonus na sve radnje. Patriote valjda bolje rade. Igrajte dugo, i na kraju će 50% celog stanovništva podržavati ideju o otcepljenju, a Kontinentalni Kongres će postati dosadan sa zahtevima za proglašenjem nezavisnosti. Nemojte odmah posezati za opcijom "Declare Independance"; postoji još nekoliko zanimljivih stvari. Naime, svi kolonisti koji su

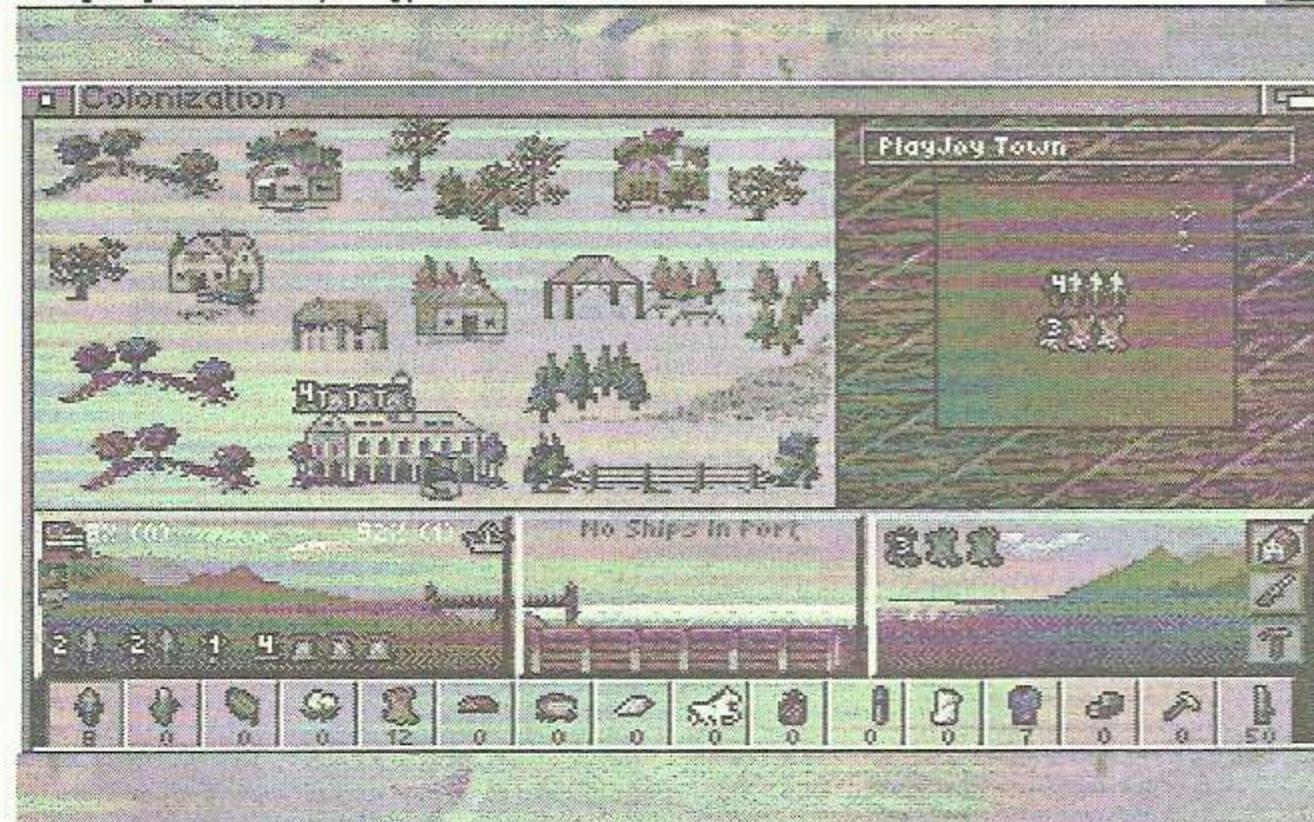
vine. Npr., "Zvečarka Danijel", ili nešto gore (a možda i bolje).

Tako je to. Nekim narodima, vladar jednostavno ne može da ugodi...

Daniel Čašnji

Napomena: ilustracije su iz verzije za Amiga!

PlayJoy Town. Spring, 1506. Gold: 110*

mantujete vašu vezu sa "nemilim dođajima".

I tako. Sve ste vi to lepo uradili, uživate u plodovima rata i plaćanja, ali igra nikako da završi! U čemu je štos? Niste se osamostalili, a to je krajnji cilj igre. Kao prvo, u svim vašim kolonijama postoji određen broj ljudi koji podržava ljudu ideju o otcepljenju. Oni su predstavljeni sa "Sons of Liberty", pa neki broj, što pokazuje procenat ljudi koje je kralj toliko iznervirao da žele otcepljenje. Verujem da će kralj iznervirati i vas sa konstantnim podizanjem takse zbog najbezveznijih mogućih razloga. Ako mu to i oprostite, znajte da pri svakom podizanju takse morate da poljubite njegov ružičasti prsten, što je samo po sebi odvratno i zbog toga dovoljan razlog za nezavisnost. Da ne pominjem bojkot neke vaše robe na tržištu maticne države, u

"za kralja" će praviti probleme. Drugo, kralj ima dobru vojsku, specijalizovanu za takvu vrstu neposlušnosti, koja će probati da vam izbací tu ideju iz glave (a i samu glavu sa ramena). Ne žurite: nabavite dvostruko više vojske nego što mislite da vam treba, osigurajte sve kolonije, pa i tada razmislite dva put. Kada (ipak) objavite nezavisnost, svi vaši iskusni vojnici postaju "Continental Army", a vi dobijate novu titulu. Tada je vreme da povećate broj kongresmena, i patriotsku propagandu. Verujte, veoma je korisno.

A kada vas godine pritisnu (dođe vreme da se ide u školu, ili završite igru), izaberite opciju "Retire", i pođite u zasluženu penziju (kao starac od nekih 200-300 godina). Zahvalni građani vaše zemlje, dace vaše ime nekoj stvari koja simboliše vreme te vlada-

COLONIZATION

Izdavač: MICROPROSE

Žanr: Simulacija stvaranja

Min. hardver: 386, 4Mb

HD instal: DA

Verzije: AMIGA

Igra je zanimljiva i veoma zarazna. Svaki put kada je startujete, drugačija je.

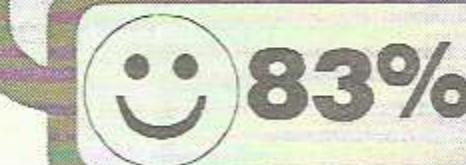

Grafika: 71%

Zvuk: 80%

Igrivost: 92%

Atmosfera: 90%

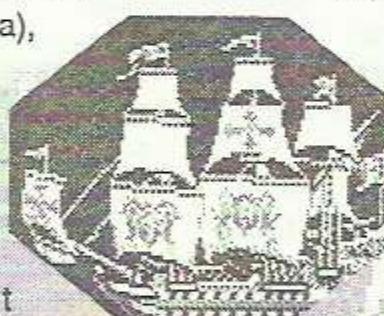

Japanci znaju da prave igre i za druge kompjutere, a ne samo za *Sega!* Do ovog senzacionalnog otkrića došao sam nakon probne "vožnje" nečega, što se zove *New Horizons*. Program je napravila firma *Koei*, odnosno njen programer sa dugačkim imenom, koje nema smisla da navodim (a i zauzele bi prostora). Igra je "nešto", što bi se moglo nazvati mešavinom avanture, strategije, arkade, i istraživačke igre.

zadatke, informacije, uopšte, sve što vam je potrebno, naći ćete тамо. На moru se vodi drugi deo igre: sa svojim vernim brodom (ili vernom flotilom brodova), lutate sa jednog kraja sveta na drugi, povremeno ratujući sa piratima, a sve u cilju ostvarenja vašeg cilja. Sudbine svih šest likova se prepliću, i to čini ovu igru maestralnom.

mulacijama, nego ovoj vrsti igara. Kad bi barem postojala opcija za isključivanje "toga veta"...

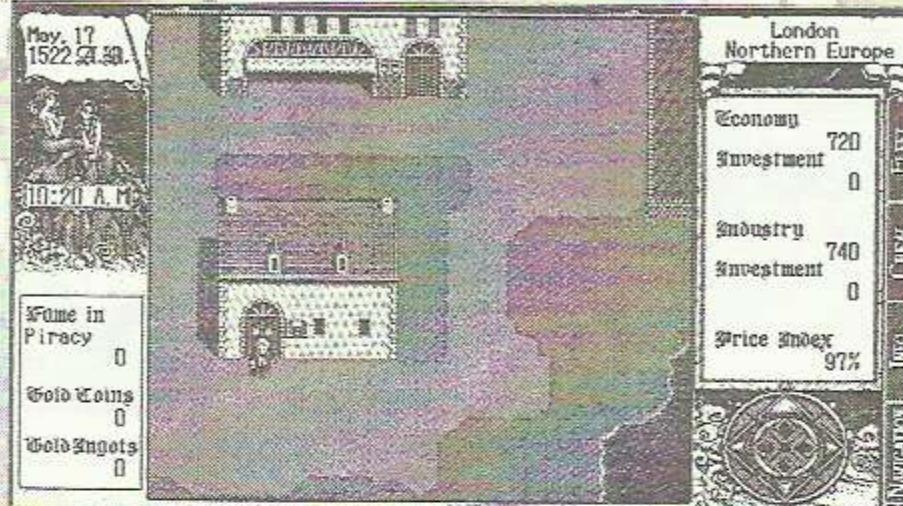
Različitost osobina i ambicija svakog od šest istraživača držaće vas dugo za ekranom vašeg PC računara. Postoji i par (sistih) zamerki. Npr., nemoguće je iskrcati se u novootkriveno područje. Tj. moguće je, ali nema grafičkog okruženja! Imate samo meni, sa raspoloživim opcijama. U trenutku kada to vidite, nešto vas podseti ne tekstu-

alne avanture sa Spectrum... Ali, igra staje na dve 3.5 inčne diskete, i ovo je verovatno žrtva bogovima kompjuterskog prostora. Ostatak grafike u igri podseća na *Cobra Mission*. Sličice na koje nailazite sa vreme-

Radi se o otkrivanju raznih "uncharted" delova sveta, pokorivanju tamošnjih naseđenika, borbama na vodi, trgovini, i mogao bih nabratati do sutra... To je, zapravo, glavna prednost igre, to jest, raznovrsnost ciljeva, i takтика da se taj cilj ostvari. Cilj dobijate izborom svog lika, između pet avanturista, i jedne "aventuristkinje". Njihovi zadaci, osobine, i "background", su lepo prikazani u uvodu. Izaberite najsličnijeg vama, i krenite u "Uncharted Waters".

Postavka igre je sledeća: postoje luke, u kojima se odvija avanturički deo. Tamo su sve ustalone od značaja (brodogradilišta, pabovi, palate i dr.), zatim tu su putovanja brodom i bitke, kao i otkrivanje raznih sela, gradova, itd. U lukama opremate vaš brod, dobijate

na na vreme su lepe, u stilu japanskih crtanih filmova, ali grafika u većem delu igre podseća, u najboljem slučaju, na *Civilization*. Kada ste u luci, imate "neki polu-odgore" pogled na stvari, tj. na vas i zgradice u okolini, a kada krstarite brodom - "Neko to od gare vidi sve". Druga zamerka odnosi se na upravljanje brodom. Naime, veter utiče na pravac kretanja, tako da ga je ponekad teško kontrolisati. Neko će reći da je realnost pozitivna, ali šta sa nama koji ne želimo realnost, već čistu zabavu? Uostalom, realnost (u takvim stvarima) više odgovara si-

Da sumiram: igra je veoma dobra, i verujem da će vam se svideti. Lepe stvari su najlepše kad ih sami otkrivate. Zašto kvariti takav osećaj? Zato, nabavite ovu igru. Dosljedna je vašeg hard diska.

Daniel Časnji

NEW HORIZONS

Izdavač: KOEI

Žanr: Avantura

Min. hardver: 386, 4Mb

HD instal: DA

Postavlja nove standarde, objedinjava više tipova igra.

Igra nije skroz dovršena. Malo više truda, vremena, i disketa, samo bi poboljšalo ukupni utisak.

Grafika: 79%

Zvuk: 72%

Igrivost: 91%

Atmosfera: 73%

	Age 39	PlayJoy Magazine
	Leadership 92	Seamanship 72
	Knowledge 61	Intuition 43
	Courage 88	Charm 82
Skill		Swordplay 86
Gunnery		

British Privateer YES/NO King Henry VIII to the Royal Armada in a secret mission to defeat the Spanish Armada.

Is this OK?

LOST IN MINE

■ zgleda da su se od nedavno na tržištu pojavili brojni programi (tačnije igre), napravljeni od strane poljskih programera. Srećom, radi se o kvalitetnim programima u koje definitivno spada i *Lost in Mine*.

Naime, reč je o izuzetnoj logičkoj igri, izdatoj ove godine od strane *Mark Soft*. Igru je inače napravio *Wookie Soft*, ali to sada nije važno. Bitno je to, da sam se igrao puna četiri sata, a samo sam htio da vidim o čemu se radi (nisu epidemijske razmere, ali zaraza je zaraza).

Prvo što vam zapadne za oko, tačnije uho, je muzika. Nisu baš mega hitovi, ali se može desiti da počnete da zviždućete melodiju koja se "vrti" na nivou koji igrate. No, krenimo redom.

Vi vodite malog (u punom smislu te reći) čovečuljka, koji se (kako i naslov kaže), izgubio u rudniku. Naravno, kao i u svakom rudniku, i u ovom ima zlata. Doduše, u vidu

koristićete: bušilice, teleporte, dinamit, tenkove, i mali milion drugih pomagala, koja se mogu naći u rudniku. I tako ćete napisetku kopati tunele, bušiti zidove, graditi mostove, i još mnogo toga. Sve u cilju da se stigne, kako da kažem, "preko zlatnika do izlaza".

Igra zauzima tri diskete, i može se reći da je urađena na "fazon" legendarnih *Lemmings-a*. *Lost in Mine* bi bio Lemming, koji se koristi modernom tehnikom da bi stigao do cilja. Međutim, za razliku od *Lemmings-a*, *Lost in Mine* se ne igra "kliktanjem" na opcije, već vašeg "kolecionara" vodite džoštikom. Ima još jedna igra koja podseća na *Lost in Mine*, a to je (ako se sećate), *Ugh*, samo što bi to bila verzija u kamenom dobu. U poređenju sa ove dve, a i многим drugim logičkim igrama, *Lost in Mine* spada među najbolje.

Grafika i animacija nisu nešto posebno, ali to i nije bitno kod igara ovog tipa. Sve je, kao i kod *Lemmings-a*, sitno nacrtano, a

na, i ne moraju se upotrebiti sva raspoloživa pomagala.

Igra je inače na poljskom, ali to vam neće smetati. Možda je malo spora (mislim na kretanje i sl.), i možda je trebalo glavnog aktera nacrtati malo krupnije, ali preći ćemo preko toga. Sve u svemu, *Lost in Mine* je igra koja će vas dugo zadržati ispred kompjutera, i preporučujem je svim ljubiteljima logičkih zavrzlama.

Vladimir Vodalov

zlatnika, ali zlato je zlato. Da biste skratili vreme, skupljate zlato i tražite izlaz. U prevodu, nema vam izlaska dok ne sakupite sve zlatnike. U svemu ovome nema mnogo logike, i zato su zlatnici na "najnemogućijim" i nedostupnim mestima (ovo pogotovo nema logike). Kao veoma inteligentan kolekcionar zlata, upotrebite sva raspoloživa sredstva da stignete do svog cilja, tačnije

programeri su "škrtarili" na bojama (pomaloto otužno). Zvuk i efekti nadoknađuju sve vizuelne nedostatke. O muzici smo pričali, a zvukovi su veoma jasni, i dobro uklopljeni. Nivoa ima mnogo, i relativno su teški (igrate na ograničeno vreme, koje varira po nivoima), ali su zanimljivi. Dobra stvar je, što se neki nivoi mogu preći na više različitih nači-

LOST IN MINE

Izdavač: *Mark Soft*

Zanr: Logička

Min. hardver: A500, 1Mb

HD instal: NE

Kvalitet zvuka i efekti su na visokom nivou.

Brže kretanje i koga boja više nikom ne bi škodili.

Grafika: 67%

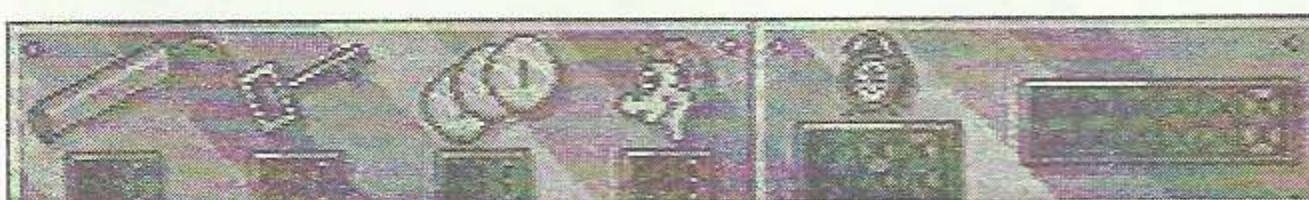
Zvuk: 82%

Igrivost: 73%

Atmosfera: 85%

77%

PLAYJOY

OBSESSION

Pred nama je još jedan fliper, u stvari još četiri flipera. Dolazi iz kuće *Unique Development Sweden*, i dobar je. Da ne znam ko ga je napravio, pomislio bih da se radi o nastavku serijala započetog sa legendarnim *Pinball Dreams*. *Obsession*

vam, kao što rekoh, stoje četiri flipera: *Aquatic Adventure*, *Balls n' Bats*, *X-ile Zone* i *Desert Run*. Sva četiri su odlično grafički urađena, na nivou *Pinball Dreams* i *Pinball Fantasies*.

X-ile Zone je, po mom mišljenju, mogao biti i bolji. Zvuk je, kao i grafička, veoma dobar. No, postoje dve razlike, koje su ujedno i jedine primedbe. Možda je to samo plod moje bolesne mašte, ali mislim da su fliperi malo nepregledni, pa će se ponekad "izgubiti", ne znajući gde je šta. No, vremenom ćete se navići, tako da ovo i nije veliki problem. Moguće je, da zvučim kao neki hronični nezadovoljnik, ali fliperi su mogli biti malo kompleksniji.

Možda mi se ovo samo čini. Prošlo je mnogo vremena od zadnje partie *Pinball Dreams*-a i *Fantasies*-a...

je, moglo bi se reći, klon *Pinball Dreams*-a. Opet, svi fliperi su u suštini veoma slični. Pitam se zašto?

Obsession ne donosi ništa novo i revolucionarno. Sve je već viđeno, na ovaj, ili onaj način. Na raspolaganju

Na kraju, ostaje samo da zaključim (već rečeno). Ništa novo, ništa revolucionarno, ali vredi pogledati.

Pavle Vukadinović

Zahvaljujemo se AMIGA FORT-u na ustupljenoj igri.

OBSESSION

ocs
VA

2

Izdavač: UDS

Žanr: Fliper

Min. hardver: A500, 1Mb

HD instal: NE

Sve je prosečno.

Fliperi su mogli da budu malo kompleksniji i pregledniji.

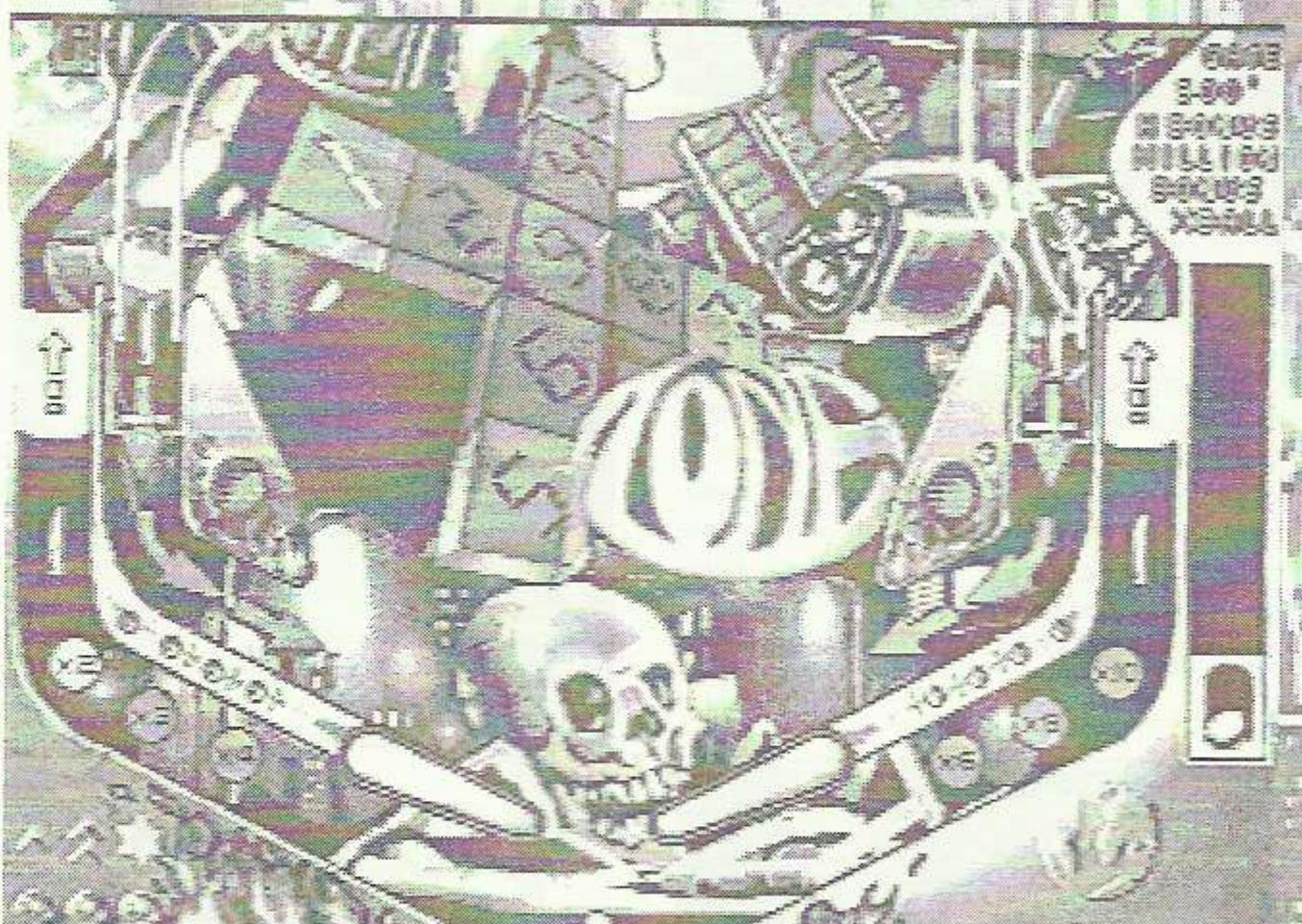
Grafička: 56%

Zvuk: 81%

Igrivost: 92%

Atmosfera: 68%

74%

Pole Walki

Kada sam prvi put učitao ovu igru, u mojoj glavi došlo je do konfuzije, propraćene blagim talasom panike.

"Motka (eng. pole)... Kakva motka? Koja motka? Gde je tu motka? Pa dobro, možda je pol, severni ili južni, ili... Ma, nije ni jedan pol, garant... Hmmmm... Hodač (eng. walker)... Pa, sad, ne piše se to tako... Ili možda... Ma, gde mi je rečnik?"

E, onda mi je, posle desetak minuta pogubljenosti, konačno sinulo.

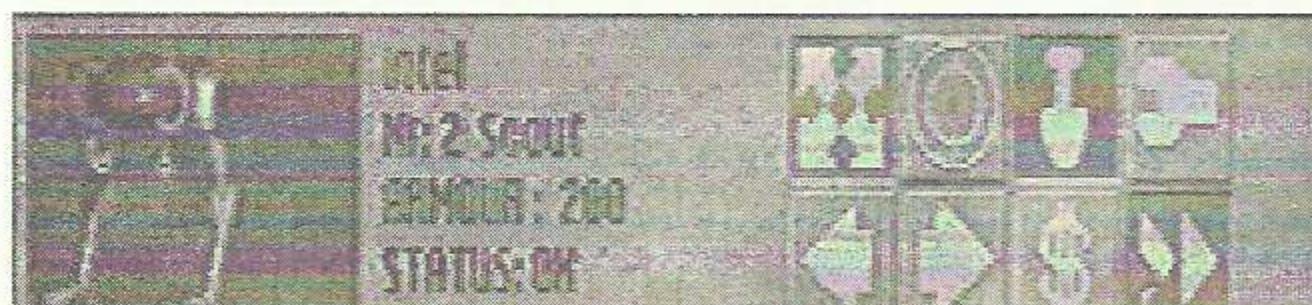
"Pa to je na poljskom! Pa da! Kako se ni... Ček', ček'... Na poljskom!?"

Da, na poljskom. U stvari nije uopšte čudno. To nije jedina poljska igra koja se pojavila na sceni u poslednje vreme. Na primer, tu je Cytadela, koja je veoma dobra, itd. Samo naslov je na poljskom, ostatak je, (na sreću), na starom, dobrom, engleskom. Jedini problem je, što i dan danas, nemam pojma šta znači Pole Walki. Ko zna, možda i jeste močka, a možda je i pol...

fno urađena. Drugo, nemate na raspolaganju samo jedan, bedni, tenk, već celu bazu. U bazi kupujete "tenkove" i municiju po želji,

Radi se, u stvari, o nekoj vrsti strategije. Verovatno ste već čuli, videli, ili igrali, Tanks, možda i Scorched Tanks. Ili nešto slično. To je "ono, kad se tenkovi gađaju preko brda i planina, uz put vršeći veoma radikalne izmene početne konfiguracije reljefa". Ovde su stvari malčice izmenjene, bolje reći - proširene. Prvo, područje na kojem se odvija bitka je mnogo, mnogo veće. Pogled na teren je iz ptičije perspektive. Mapa je relje-

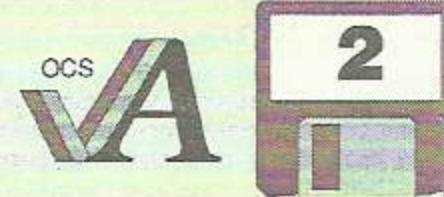
PLAYJOY

a sve to od novca koji dobijate u svakom potezu (po hiljadu dolara, mislim). Možete da birate između šest vrsta borbenih mašina, koje se razlikuju po oklopu, nosivosti, pomeranju, dometu oružja, i naravno - ceni. Postoji i desetak vrsta municije, što eksplozivne, što specijalne, plus - mogućnost da za 5500 dolara naručite vazdušni napad. Ovde je, doduše, manji izbor municije nego u Scorched Tanks, ali nije bitno. Možete igrati na četiri različite vrste terena (hill, swamp, glacier i volcano), koji je svaki put drugačije konfigurisan. U borbi mogu da učestvuju do četiri igrača, humana ili silikonska. Jedna zanimljivost je, što možete, u slučaju da birate da igrate protiv kompjutera, igrati protiv Motorole ili Intel-a. Možete i nameniti da igraju jedan protiv drugog. Provjerite ko je pametniji!

Zaključak sledi. Igra je užasno zarazna. Preneši se na malo disketa. Tehnički je sa svim solidno urađena.

Pavle Vukadinović

POLE WALKI

Izdavač: Mirage Software

Žanr: Strategija

Min. hardver: A500, 1Mb

HD install: DA

Igra je dušu dala za zabavu, pogotovo ako igrate u više igrača. Strašno je zarazna.

Nemam ni jednu zamerku. Ovo je sve što mi treba, bar za neko vreme.

Grafika: 50%

Zvuk: 89%

Igrivost: 100%

Atmosfera: 55%

74%

STAR CONTROL III^{TM} THE UR-QUAN MASTERS

Evo jedne igre koja je na PC tržištu prošla potpuno nezapaženo, osim (naravno) među fanatičnim poklonicima prvog dela. Ipak, sumnjam da bi neki zagriženik za igre tipa *Elite*, *Milenum 2.2*, *Deuterons*, ili onih iz *Star Trek* serijala, odluo da uz ovu luckastu space-operu ne proveđe nekoliko neprospavanih noći (nedelja, meseci...). Kao i prethodnik (*Star Control I*, ili kraće: *Famous Battles of the Ur-Quan Conflict Volume IV*), *SC-II* ne može da se pohvali zadržljivućom grafikom, animacijom ili zvučnim efektima. Verovatno je to razlog, zbog kojeg mlađe generacije igrača, zatravane novim talasom CD-(ne)interaktivnih filmova, nisu udostojile ovu igru svoje cenjene pažnje. Ali, za razliku od 95% igara novije produkcije, *Star Control II* ima osobinu na koju današnji programeri sasvim zaboravljaju, a bez koje ni jedna igra nije ono što treba da bude: **IGRIVOST!** Momci iz *Accolade*-a su načinili odličan potez zadržavši koncepciju dobrih, starih, pucačkih igara sa osmobilnih računara, dodali malo boje, zvuka, elemente strategije i avanture i... dobili igru, koja na tih i podmukao način ume da proguta zastrašujuće količine slobodnog vremena; čovek to ne i primeti, sve dok ne počne da broji koliko je puta od učitavanja ponovio čuvetu rečenicu: "Samo još jednom".

Igra je podeljena u dve celine. Prva je odlična strateško-pucačka avantura, sa ne baš originalnim, ali zato izvandredno osmišljenim zapletom, koji vrvi od otkačenih situacija i još otkačenijih dijaloga. Druga je zapravo samo pucački "odeljak" prethodne, izdvojen u zaseban program, i dotezan tako da omogućava istovremeno igranje dva igrača. Naravno, jedan protiv drugog. Upozorenje: **ZARAZNO!** Ovisnici o prvom delu *SC-a* znaju o čemu se radi, ali će verovatno biti razočarani kada otkriju da su autori, iz samo njima znanih razloga, iz ovog programčića potpuno izbacili strategiju. S obzirom da je "glavni" deo igre urađen pretežno u avanturističkom stilu, i u njemu nema opcije za dva igrača, nije na odmet sačuvati i prethodnu verziju *SC-a*. Za slučaj da poželite da se sa prijateljem upustite u strateški okršaj.

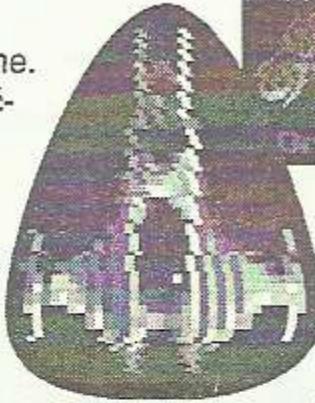
Uvodna priča glasi ovako: *Tokom mnogih bitaka između Saveza (Alliance of Free Stars - dobri momci) i Hjerarhije (Hierarchy of Battle Thralls - loši momci), na jednom od neistraženih svetova Saveza otkriven je na-*

pušteni podzemni grad napredne civilizacije Prekursora, prepun tehničkih čudesa koje je ova, pre više hiljada godina isčezla rasa, ostavila za sobom. U toku istraživanja, flota zloglasnih Ur-Quana probila je odbrambenu liniju Saveza i time odsekla istraživački tim od spoljašnjeg sveta. Uprkos tome, istraživanje je nastavljeno i nakon dvadeset godina, otkrivena je svrha podzemnog grada: bila je to fabrika svemirskih brodova! Ali, materijala u skladištima ima dovoljno samo za jedan brod, i to upravo onaj koji vi treba da povedete svemirskim prostranstvima, da biste ispitali šta se u poslednjih dvadeset godina događalo u svetu i okolini. Ukoliko se rat protiv Hjerarhije još uvek vodi, upotrebite naprednu tehnologiju Prekursora i pomognete Savezu.

sistema na zvezdanoj karti. Karta Galaksije nalikuje na onu iz "Elite", s tim da je navigacija kroz hipersvemir prepuštena vama, na milost i nemilost. Ukoliko vam u toku međuzvezdanog putovanja nestane goriva, ne brinite; nakon određenog vremena se pojavljuje brod Melnorma, misteriozne trgovачke rase sa drugog kraja Galaksije, koji će vam dati gorivo, štitove za brod i još koješta u zamenu za najvredniju robu u čitavom kosmosu: informaciju! Pored Melnorma, kao i starih poznanika iz prvog dela - Spathi-ja, Vux-a, Yehat-a i drugih, imaćete priliku da sretnete i desetak novih rasa. Svaka od njih ima svoje osobnosti, kako u karakteru, tako i u naoružanju. Zato, pazite s kim "se kačite". Bilo bi, zapravo, najpametnije da sa svima razgovarate učitivo (osim, naravno, sa Ur-

Quan-ima, ali ukoliko sretnete baš njih i nećete imati prilike za priču), dok ne steknete pravu sliku o svakoj rasi. Potom počnite da pridobijate za sebe potencijalne prijatelje, i naravno, da tamanite neprijatelje.

Iako avanturistički deo *SC-a* spada među bolja ostvarenja tog žanra, ono što ovu igru čini zaista neodoljivom su svemirske bitke. Ako ste očekivali fantastičnu 3D grafiku, sa "phong" senčenjem u realnom vremenu, ili nešto slično, možete mirno da preskočite ostatak teksta. Ali, ako spadate među one nesrećnike koji su protračili svoju mladost u fliperanama na igrama tipa "Defender" ili "Asteroids", nećete uspeti da sprečite refleksni potez rukom naniže (do mesta gde bi otprilike trebao da se nalazi prorez za žetone, kada bi vaš PC bio automat za igru) u trenutku kada ugledate borbeni ekran. Pogled odozgo, rotacija broda levo-desno, gas, pucanje, štit, i naravno, blago promicanje zvezda u pozadini. Zar vam to ne budi neke divne uspomene? Stara ideja je obogaćena novim detaljima; kamera "skače" bliže ili dalje, zavisno od međusobnog raspolaganja protivnika, što bliske borbe čini zaishta dramatičnim. Ukoliko se okršaj odvija u blizini planete, njena gravitacija utiče na brodove (ako pogodite brzinu i ugao, možete čak i ući u orbitu oko nje!), i što je najvažnije, svaka letelica ima drugačije karakteristike (tj. oružja, odbrambene i manevarske sposobnosti), i to tako izabrane da je (uz malo sreće) sa svakim brodom, makar i najmanjim, moguće pobediti (ili bar prilično oštetiti) svaki drugi brod. Uspravna zelena linija pored imena broda predstavlja posadu

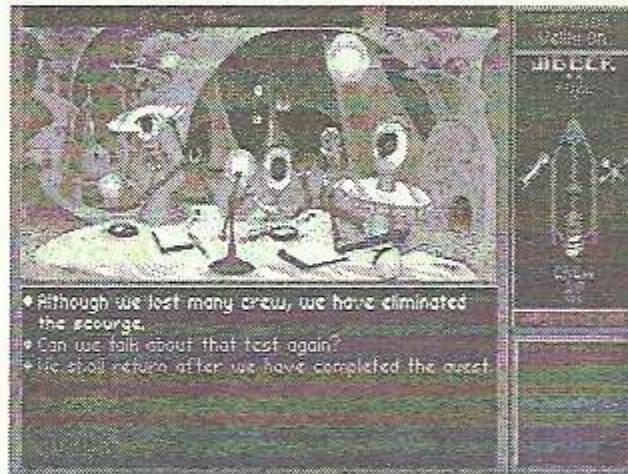

No, kako ćete saznati odmah po dolasku u Sunčev Sistem, od momenta Saveza nije ostalo ništa. Svi vaši saveznici su istrebljeni i porobljeni, planeta Zemlja je zbog učešća u pobuni zauvek zapečaćena neprozirnim omotačem, a Ur-Quan zavodi teror po Mlečnom Putu i okolini. Naravno, na scenu stupate - VI, sa namerom da osnujete Novi Savez Slobodnih Zvezda, i zauvek (po n-ti put) poznati Univerzum oslobođite zla.

Počinjete, kao što rekoh, u Sunčevom sistemu, obilazeći planetu po planetu i ispitujući znake života na svakoj od njih. Možete se spustiti na površinu, i skupljati rude koje ćete kasnije da koristite za izgradnju brodova i prateće opreme. Ukoliko nađete na neko postrojenje ili vanzemaljsku letelicu, možete pokušati da uspostavite kontakt s njom. Razgovori sa vanzemaljcima vam, pored duhovitosti, donose i važna obaveštenja o zbijanjima u poznatom svemiru, a ponekad i otkrivaju koordinate značajnih

red imena broda predstavlja posadu letelice, dok je crvena - energija. Posada se gubi svakim primljenim pogotkom, energija nestaje korišćenjem sredstava za napad/odbrunu (pučanje i specijalna osobina), a obnavlja se u zavisnosti od same letelice.

Za one koji nisu igrali SC-I, sledi kratki opis brodova (od svih rasa). Prijatno igranje!

ALIANCE OF FREE STARS

CHENJESU: Predvodnici saveza. Brodovi su im veliki i snažni, ali i relativno brzi. Izbacuju projektili koji nanose mnogo štete protivniku pri direktnom udaru, a rasprskuju se u manje ako pre sudara otpustite dugme za vatru. Specijalno oružje (u daljem tekstu S.O.) su manje letelice koje se ustreme na protivnika, i isisavaju mu energiju.

ARILOU: Mali, veoma okretni brodovi bez inercije. Imaju laser sa automatskim nišanjenjem za blisku borbu, i hipersvemirski skok na slučajne koordinate kao specijalnu osobinu. Bivaju uništeni već pri prvom pogotku.

EARTHLING: Spore, ali okretne (mislim, brzo se okreću oko svoje ose) letelice sa snažnim, navođenim projektilima, i samonishanećim laserima za blisku borbu. Ovi laseri uništavaju i svu "sitnež" koja se nađe u blizini, od asteroida, do projektila i protivničkih lovaca.

MMRNMHRM: (ne, nije štamparska greška) Mogu da se transformišu iz sporog i okretnog broda sa jakim laserom, u veoma brz i neokretan brod sa slabim (dvostrukim) projektilima.

YEHAT: Jaka rafalna paljba i zaštitna barijera.

SYREEN: Pucanje kratkog dometa, i pevanje (!) kao specijalno oružje. Kada čuju ovo pevanje, članovi protivničke posade (svi osim jednog, taj je valjda vezan za jarbol) iskaču iz broda i slobodno plutaju vakuuumom, tako da ih vi (ili njihov "vlasnik") možete pokupiti, i popraviti svoje brojno stanje.

SHOFIXTI: Brz i okretan, sa slabim pucanjem. Nepogrešivo ubija protivnika, ali pomoću sistema za samouništenje.

HIERARCHY OF BATTLE THRALLS

UR-QUAN: Predvodnik Hjerarhije i najjači brod u igri. Ispaljuje vatrene kugle velikog dometa, i lovce koji kao muve obleću oko protivnika i rešetaju ga laserima. Veoma, veoma, nezgodan.

MYCOON: Slabo pokretljiv, ispaljuje velike lopte od plazme koje prate protivnika. S.O. popunjava energiju.

SPATHI: Veoma brz i okretan, ali sa lošim pucnjem, i slabim projektilima kratkog dometa.

VUX: Kao glavno oružje ima jak laserski snop, a kao specijalno - zelene parazite koji se lepe na protivnički brod i usporavaju ga.

ILWRATH: Bljuje vatru kratkog dometa, i može postati nevidljiv.

ANDROSYN: Trom, izbacuje gomile otrovnih mehurića. S.O. ga pretvara u brzu vatrenu loptu, koja pri direktnom sudaru protivniku nanosi velike gubitke.

UMGAH: Spor ali okretan. Umesto pucanja, ispred sebe stvara levak antimaterije, koji istovremeno služi i kao neprobojni štit, i kao sredstvo za napad. Pravi veoma brze skoke unazad.

Nove rase i njihovi brodovi

CHMMR: Okretan brod srednje brzine, sa snažnim laserom. Tri drona (takođe naoružana laserima) kruže oko njega. S.O. je snažan magnet - privlači protivnički brod bez obzira na udaljenost.

DRUUGE: Nalikuje na bazuku, veoma inertan i spor, ali sa tako snažnim projektilima, da ga svaki pucanj odbacuje unazad većom brzinom nego što su svi ostali brodovi u stanju da se kreću. S.O. obnavlja energiju.

KOHR-AH: Velik i snažan, ispaljuje rotirajuće mine koje lebde u vakuumu. S.O. širi oko broda krugove plamenih kugli. Teško uočljiv.

MELNORME: Slabo pucanje, S.O. su kugle koje zavrte protivnika kada ga pogode.

ORZ: Izbacuje uljeza koji se uvlači u protivnički brod, i tamani posadu u "Alien stilu". S.O.+(levo/desno) okreće cev topa.

UTWIG: Ispaljuje gomilu metaka jednim pucnjem, i ima štit. Energija se ne obnavlja.

PKUNK: Puca na tri strane, psuje(???) i "reinkarnira" se.

SYLANDRO: Izbacuje munje, S.O. - meni nepoznato.

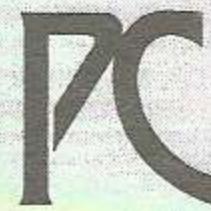
SUPOX: Rafalno pucanje. S.O.+(gore/dole/levo/desno)- klizi u zadatom pravcu. Teško ga je pogoditi.

THRADDASH: Slabo pucanje, ostavlja vatreni rep za sobom.

ZORFOT: Brz, ima rafalno pucanje, i kratak (ali opasan) laser nalik na žabljji jezik.

Dragan Jerosimović

STAR CONTROL 2

Izdavač: ACCOLADE

Žanr: Arkadna strategija

Min. konfiguracija: PC286, 2Mb

HD instal: DA

Atmosfera, priča, humor, igrovost arkadnih delova, jednostavnost komandi.

Izbačena je strategija za dva igrača, koja je postojala u prvom delu. Izaziva zavisnost.

Grafika: 40%

Zvuk: 70%

Igrivost: 100%

Atmosfera: 99%

77%

Moonstone

A Hard Days Knight

Samo je pun mesec u tamnoj noći pokazivao put onima koji su se polako, u povorci kretali kroz šumu, ka visokom i prastarom kamenju poredanom u krug, ka Stonehenge-u. Uz varljivu svetlost baklji koje su nosili, druidi su se poredali unutar kruga mističnog kamenja. Poslednji je stigao Danu, vrhovni druid ušetao je u centar kruga, i dok je prostor ispunjavala hipnotička melodija pesme, koju su u zanosu obreda pevali ostali, Danu je podigao ruke ka nebu i počeo da recituje moćne reči. Bogovi su odgovorili, i bljesak munje koja je zaparala nebo osvetlio je ratnika na ivici šume. Ratnik - vitez prišao je Danuu i kleknuo, Danu ga je blagosiljao. Munja je ponovo prešla preko neba, a vitez se uputio ka šumi i sudsbi.

I tako su druidi poslali svoje najbolje vitezove u pohod na Mesečev kamen...

Verujem da su svi oni koji su igrali Moonstone prepoznali uvod u tu fantastičnu igru, ali takođe verujem da mnogi među vama dragi čitaoci, ne znaju o čemu se radi. Zato ćemo se malo pozabaviti ovom legendom, koja verovali ili ne, i vama omogućuje da postanete legenda ili bar deo nje.

Sada već davne '91, Mindscape je sa timom programera od kojih je najzaslužniji Rob Anderson, izdao, do tada, jednu od najkrvavijih, ako ne i najkrvaviju arkadnu avanturu. Ime tog monstruma na disketama bilo je, i još je Moonstone. Inače, ne bi bilo loše da napomenem da su te iste godine kolale priče kako je na zapadu ova igra u svojoj punoj tj. krvavoj verziji, bila zabranjena deci ispod 13 godina. Zašto? E, kad budete prvi put odsekli glavu svom protivniku ili vas veliki plavi džin spljeska udarcem svoje močuge, sve ćete razumeti. A da ne pominjemo kako možete da budete nabodeni na kopanje kao jagnje, obešeni o rep čupavog stvorenja iz šume, da vam veliki ružni Balok pojede glavu, i još mnogo toga što vam se ne bi svidelo. Zašto igrati nešto gde

vas samo grizu i ubijaju, upitaćete vi. Zato što je to vaša dužnost. Pre svega, imate mač sa kojim ne znate šta da radite; mislite da kao svaki dobar vitez treba da hodite zemljom gledajući mirno svoja posla i da ubijate zla stvorenja na svom putu, pa makar to bio i zmaj. Ali da počnemo od početka: pre nego što uđete u igru, imate zadovoljstvo da pogledate divan uvod koji sam opisao na početku svog skromnog teksta. Verujte, genijalan je, onako sve sa muzikom - atmosfera je savršena. Nakon uvoda možete malo da se vežbate, da birate da li će biti krvi ili ne, i da odaberete broj igrača 1-4 (za

brzi. U ravnici ćete se boriti protiv bizarre mešavine lava, divlje svinje i jednoroga, koja stalno trči levo desno i pokušava da vas nabode na svoj rog. Sve u svemu, možete da se sukobite sa jedanaest različitih vrsta protivnika od kojih svaki ima svoj način borbe, što razbija monotoniju nakon dugog igranja u sličnim avanturama. Tu sam uračunao i zmaja koji je poseban izazov, mada se ne smeju zanemariti ni suparnički vitezovi. Vaš vitez nosi sa sobom mač, kao što smo već rekli i raspolaže pravom paletom poteza: može seći, bosti, parirati, izmicati se, pa čak i bacati

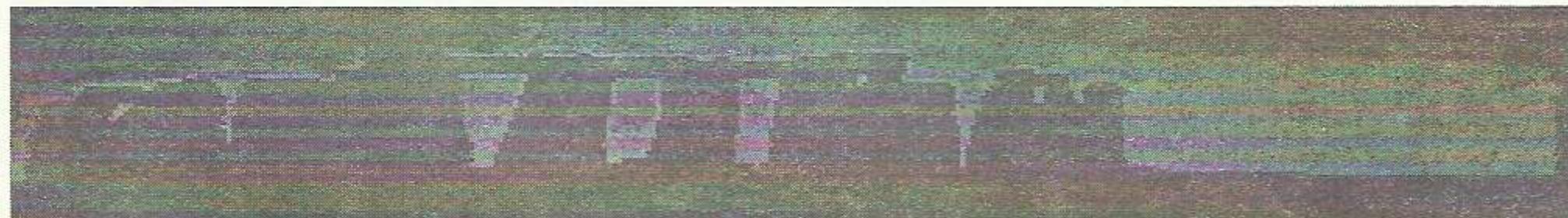
noževe, a pri susretu sa nekim protivnicima postoje i drugačiji udarci (kod čupavih, kotrljajućih stvorenja iz šume npr.), u prevodu slomiće džoystik u žaru borbe. Po mapi se krećete tako što pomerate viteški basinet koji predstavlja vašeg viteza. Osim što se krećete od kovčega do kovčega koji su potencijalno mesto za kluč ili kakvo drugo blago, možete da posetite i dva grada, Waterdeep i Highwood, kulu čarobnjaka Math-a, Stounhenge i druide, i rodno selo koje se nalazi u "čošku" vaše rodne doline, ali o tome nešto kasnije.

Znači, krećete se po mapi u potrazi za avanturom, a kada stignete do poprišta bitke (možete da napadate i druge vitezove) slika se menja, pa vidite vašeg viteza u punoj veličini, spremnog za obračun. Borba se odvija na samo jednom ekranu iz koga ne možete da izadete. Krećete se u osam pravaca (slično kao u Pit Fighteru) s tim što ne možete da udarite neprijatelje ukoso. Inače, kako vreme prolazi i kako ste vi sve bolji i opremljeniji ratnik, vaših protivnika je sve više, tek da se održi ravnoteža. To je takođe dobro jer vam se ni u jednom trenutku neće dogoditi da nekoga prelako pobedite. Posle svake borbe možete da uzmete blago: zlato, magične predmete, ili kluč, a dobili ste i poen iskustva koji možete da utrošite na povećanje jednog od tri statuta: snaga, kon-

više igrača su vam potrebna oba joystick-a, ali je interesantnije igrati sa prijateljima nego sam). Kada ste sve podesili, ostaje vam da izaberete svog viteza među četiri ponuđena, i pohod može da počne.

Igra se odvija na zemlji podeljenoj na četiri oblasti (doline) ravnica, šuma, močvara i kamena pustinja. U svakoj dolini se nalazi po jedan kluč (key of the valey) koji je potrebno pronaći, jer sa sva četiri kluča vitezu je dozvoljeno da uđe u Dolinu bogova i tamo se bori za Moonstone. Dolina bogova se inače nalazi između ove četiri oblasti. U svakoj dolini su drugačiji protivnici, tako da ćete u močvari sretati velike plave džinove i močvarske demone od blata koji mogu gadno da vas iznenade, ako niste dovoljno

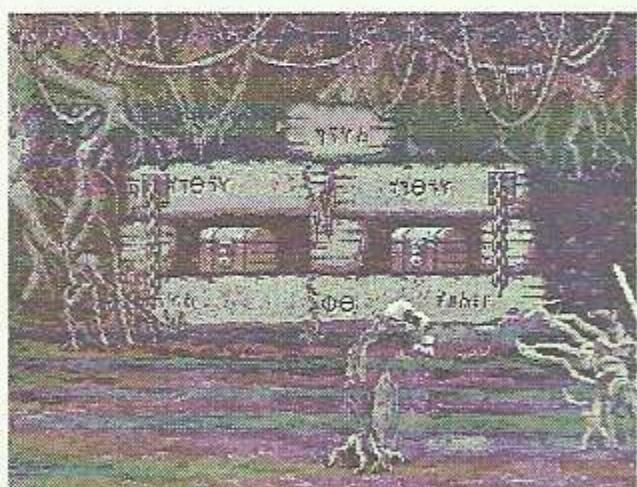

stitucija i izdržljivost. Od snage zavisi koliko ćete nekog oštetiti, od konstitucije - koliko udaraca možete da primite, a od izdržljivosti - koliko dugo možete da se krećete. Tako vremenom postajete sve veštiji, bolji i spremniji za opasnije protivnike. Još jedna interesantna stvar kod kretanja je da se drugačije krećete kroz ravnicu, močvaru, preko planinskog masiva ili preko reke, što doprinosi realnosti igre.

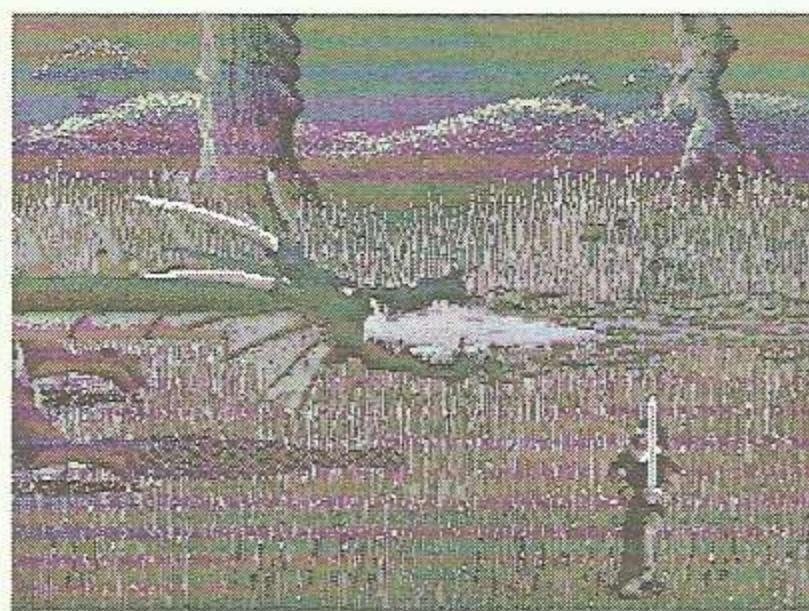
Kao što rekoh, možete da posetite dva grada. U Highwoodu idite do prodavca oružja i uzmite bolji mač, oklop ili nož. U gradu je obavezno i Healer koji će vam zalečiti rane zadobijene u vašem herojskom pohodu, naravno, za odgovarajuću cenu. Tu je i hram u kome možete da prodate i kupite magične predmete. Na raspolaganju su vam mačevi, prstenje, napici, talismani, i skrolovi sa kojih bacate magije... Sve to je postavljeno u cilju da vas zaštiti, izleći, učini jačim, ili pretvori u sokola i omoću da slobodno letite. U gradu je naravno i nezaobilazna krčma, da se osvežite, i što je još važnije da se kockate. Tako lako možete da dođete do novca, ali i da ga izgubite, sve u svemu, zabavno je. Drugi grad, Waterdeep, je gotovo identičan prvom, s tim što se u njemu, umesto hrama, nalazi **Mythral the Mystic** koji će uz malu donaciju zaviriti u vašu sudbinu. On će vam pokloniti ili oduzeti deo sposobnosti, zavisi od toga kako vam je nebo naklonjeno. Kad tad, dok hodite zemljom, naćete na kulu **Math-a** čarobnjaka koji će vam, znajući za vaš pohod, pomoći, ali pazite da ne remetite previše mir moćnog maga.

Stonehenge je u šumi; tamo vam Danu, vrhovni druid, može podariti duži život u zamenu za magični predmet. Ceremonija je divna, obavezno je pogledajte. Na kraju, ostaje vam da posetite rodno vam selo, i da se malo odmorite, i zalečite. U Dolini bogova očekuje vas finalna bitka protiv zastrašujućeg neprijatelja (žensko biće!) koga morate da savladate da biste na posletku dobili **Moonstone**. Iscrpljeni od duge potrage i silnih borbi, sa Mesečevim kamenom u ruci, ne preostaje vam ništa drugo nego da se uputite ka Stounhenge-u i predate kamen druidima...

Moonstone kao igra predstavlja svojevrsno remek delo. Ideja zapleta nije naročito originalna, vitezovi u pohodu nisu ništa novo, ali je lepo osmišljena i ukrojena, što dokazuje uvod i događaji tokom igre. U **Moonstone-u** je sve ono što bi jedna epska avantura trebala da ima: zmajevi, mačevi, čarobnjaci... Ni u jednom trenutku nećete osetiti da je nešto suvišno ili preterano.

Moonstone je nabijen izuzetnom atmosferom i to mu je najveća vrednost. Igra prosto zahteva da se saživite sa njom. Tome najviše doprinosi muzika, različita od situacije do situacije, od veselje pesme u krčmi, do pravog horora pre borbe. Tu su i efekti, koji verovatno nisu dorasli igrama iz '94. i '95, ali su zato savršeno uklapljeni i postavljeni: vaš vitez će jauknuti kada primi udarac, i ispustiti uzdah dok udara (slično kao u teniskim mečevima). O monstrumima da i ne govorimo: oni reže, grokču i što-šta još,

a naročito je interesantan zvuk krvi koja ističe iz leda probodenog ratmena! Sve za atmosferu - mora da je bio moto ljudi koji su pravili **Moonstone**, jer krv koju vi i vaši protivnici prolijete ostaje na ekranu, baš kao i leševi. Neće se dogoditi da leš misteriozno nestane uz treperenje kao u mnogim igrama. Grafika, animacija i izvođenje su takođe na zavidnom nivou. Igra je prepuna slika i animiranih delova. Naročito se ističu početak i kraj, urađeni po sistemu crtanog filma. Zamerio bih čestom menjanjem disketa (ima ih tri) i sporijem učitavanju, ali su programeri i tome doskočili. Na ekranu je, dok traje učitavanje, uvek ispisana po jedna korisna poruka u vezi sa igrom koju vredi pročitati. Sve u svemu, **Moonstone** spada u red igara koje zaslужuju pažnju. Ko mi ne veruje a ima 1Mb memorije i tri diskete viška, neka se sam uveri.

Munja je zaparala nebo, i vitez sa čudnim kamenom u ruci sada je mogao da vidi mističan krug i druide u njemu. Pohod je završen. Došao je po nagradu. Bio je na onom istom mestu na kome je stajao Danu kada ga je blagosiljao pred potragu, pre toliko vremena. Obred je počeo. Devojke ispred ratnika igrom su pratile ritam bubnjeva koji su odjekivali u noći. Nebo je odgovaralo gromovima. Poslednje što su videle bio je bljesak munje koja je pogodila viteza i ponela ga put neba. Tamo u vaseljeni među

bogovima, njihov šampion je postao sjaj zvezda koje se neće ugasiti... Sazvežde ratnika...

Mnogo godina kasnije, kada je ova priča postala bajka, na proplanku u vedroj noći, otac je sinu pokazivao zvezde i pričao mu priču koju čuo od svog oca, i koju će njegov sin ispričati svom sinu. I tako se legendu o hrabrosti vitezova koji su se borili za Mesečev kamen prenosila s kolena na koleno...

Vladimir Vodalov

MOONSTONE

OCS
VA

3
H

Izdavač: MINDSCAPE

Žanr: Arkadna avantura

Min. hardver: A500, 1Mb

HD instal: NE

Verzije: PC

Igra je odlično zamišljena. Najveći plus jesu potoci krvi, koji teku na sve strane i načini umiranja.

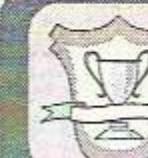
Igra se često blokira: dobijete neograničen broj magičnih stvari, zli vitezovi ponekad dolaze do Moonstone-a i bez sva četiri ključa.

Grafika: 81%

Zvuk: 90%

Igrivost: 93%

Atmosfera: 100%

92%

STAR FLIGHT

Date: 20-04-4620

From: Captain Lupus, ISS Grim

To: Interstel. Orbital Division

Subject: Solar Flare

Iako su prošla tek četiri meseca, sve što je "tada bilo sada", izgleda tako daleko. Naravno, stara dobra vremena uvek izgledaju davna i daleka. Dok recimo, kraj koji predstoji za nekih šest meseci izgleda vraški blizu, a čini mi se da će biti i vraški svjetao.

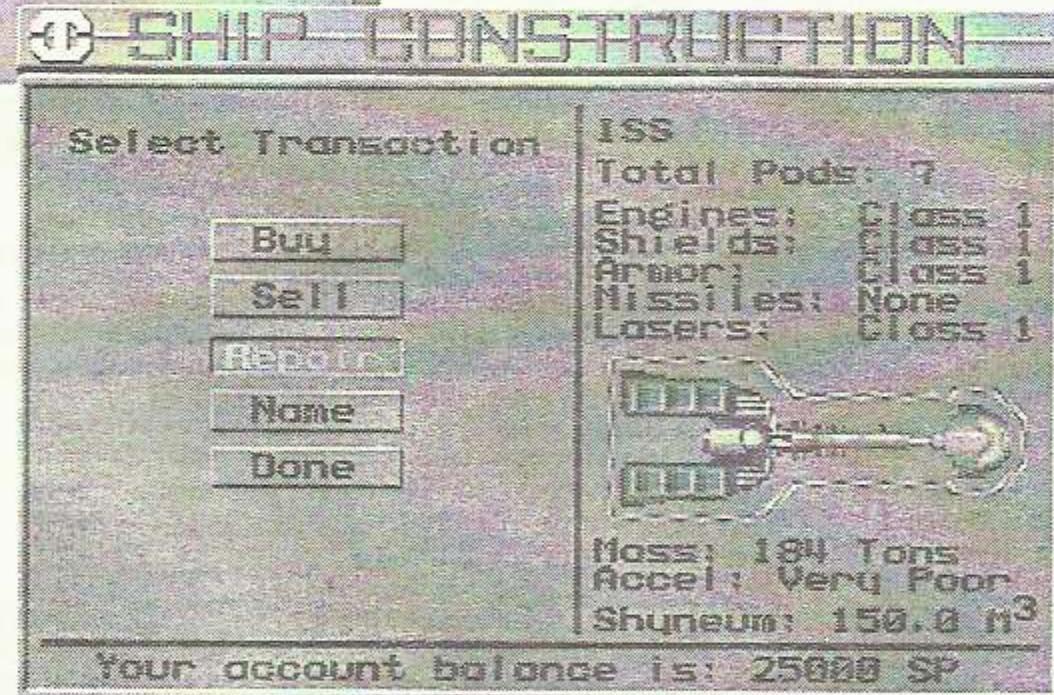
Kada sam 01-01-4620 pozvan na stanicu da preuzmem komandu nad brodom ISS

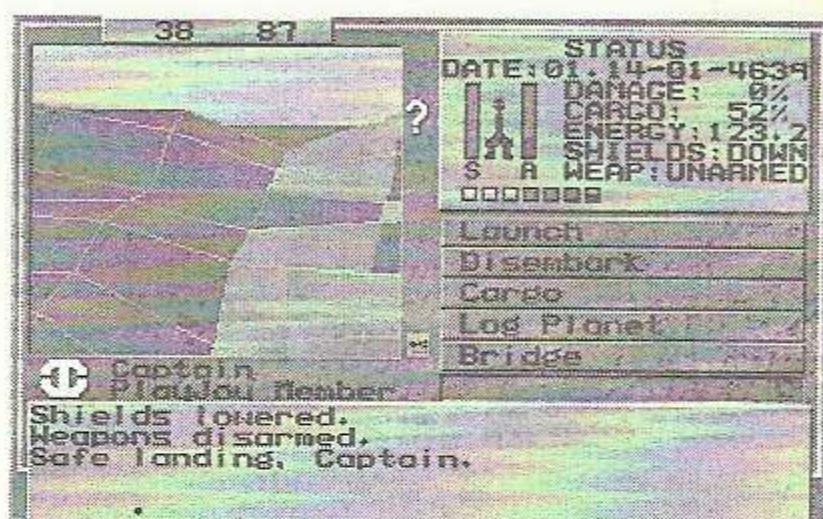
Grim, nisam ni slatio da će događaji poprimiti dramatičan tok. Mislio sam da ću spokojno lutati svemirom, skupljati rude, minerale i zanimljive oblike života, i tako zarađivati. Možda to i nije naročito "ispunjen" život, ali nisam avanturistički tip. Nisam heroj. No, sudbina je htela da svom silinom, na svojim leđima, osetim prastaru kletvu: "Da bog, da živeo u istorijski zanimljivim vremenima". Više ne mogu da se povučem. Duboko sam zagazio. Obuzeo me je avanturistički duh predaka. Sa svakim sklopljenim delićem slagalice, sve više želim da idem do kraja, da rešim misteriju, i saznam odgovore na mnoge

ga pitanja koja su se nakupila za ova četiri meseca.

Na sreću, ni-
sam usamljen u
ovoj "stvari". Mo-
ja posada je
uvek bila uz me-
ne, i sada znam
da ćemo se zaje-
dno, rame uz ra-

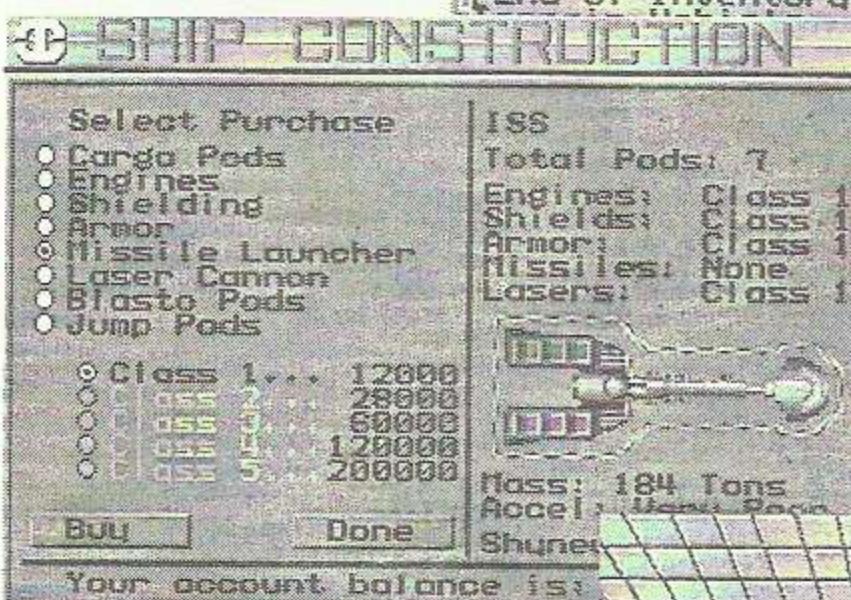
me, suočiti i sa kristalnom planetom, ako okolnosti to budu zahtevale. Sećam se, kada smo se prvi put sreli, bio sam "zeleni" kapetan, koji je trebao da prvi put preuzme komandu. Max, oficir za nauku, tek izašao sa Akademije, bio je jedina osoba sa kojom sam mogao normalno da razgovaram. Alpha i Beta, androidi zaduženi za navigaciju i popravke, po prirodi nekomunikativni i hladni, nisu ulivali puno poverenja. Pretpostavljam da datiraju iz vremena Starog Carstva. Snarl, primerak rase guštera (Thrym), i Green, primerak rase biljaka (Elowan), su jedini "članovi" čiji se međusobni odnos nije promenio. Naime, obojica su dobri prijatelji sa ostalima, ali se uzajamno ne podnose. Nadam se da će do kraja, ma kakav on bio, uspeti da prevaziđu netrepeljivost koja vlada između njihovih rasa.

Čak se i brod drastično izmenio za ova četiri meseca. Od bednog, krvnog, ne-naoružanog, istraživačkog broda, ISS Grim je postao moćna, oklopljena krstarica. Nije se našao brod koji može da preživi precizne pogotke laserom četvrte klase, ili probije štit četvrte klase. A da ne govorim o tome, da skoro nikao nije dovoljno brz da se

par dana kasnije, kada sam se vratio sa svog prvog puta "napoљe". Naučnici su otkrili da je naše sunce postalo nestabilno, i da će za neko vreme, koje nisu mogli tačno da odredi, doći do velikog solarnog bljeska, koji će uništiti kompletan život u sistemu. Ova vest, iako tragična, nije za mene predstavljala ništa posebno. Čak, zbog potreba evakuacije, počele su da se dele nagrade u

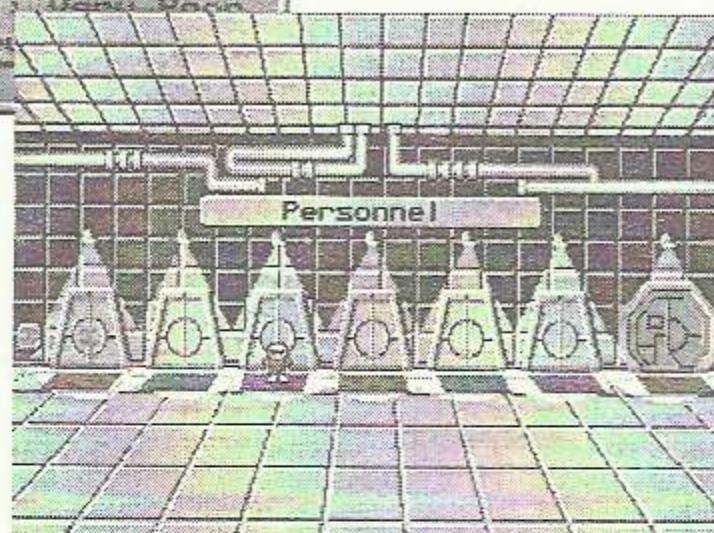
prvi put, sa rasom insekata Veloxi-ja, i od njih saznao neke stvari koje za mene nisu imale smisla u to vreme. Od tada sam jurio svemirom, komunicirao sa Elowan-ima, Veloxi-jima, Thrym-ovima, i nekim još bizarnijim rasama. Kopao sam po starim, i prastarim, ruševinama. Sve sa ciljem da saznam što više o Starom Carstvu, i moćnoj rasi koja je naizgled, bez traga, i neobašnjivo nestala. Doznao sam mnogo o stvarima koje nijedan čovek nije mogao da sanja ni u najgorim košmarima...

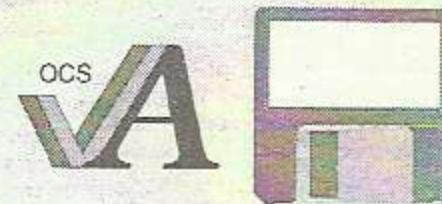
meri sa motorima pete klase. Ne govorim ovo zato što je moj, ali stvarno je najbolji.

Još nisam spomenuo misteriju, koja me je u potpunosti okupirala za ova četiri meseca. U stvari, sve je počelo 02-01-4620, svega dan pošto sam preuzeo komandu. Saznao sam o tome tek

visini od 10.000 do 45.000, za svaku zabeleženu planetu pogodnu za kolonizaciju. No, od 14-01-4620, stvari su počele da poprimaju drugačiji oblik. Otkriveno je da uzrok nestabilnosti nije u zvezdi, već dolazi spolja. Ubrzo, susreo sam se, po

STAR FLIGHT

Izdavač: Electronic Arts

Zanr: Svetarska simulacija

Min. hardver: Amiga 500

HD install: NE

Igra je izuzetno zaražna. Osećaj misterije koji vas vuče da idete dalje je do sada ne nadmašen.

Zvučni efekti nedostaju.

Grafika: 63%

Zvuk: 60%

Igrivost: 90%

Atmosfera: 100%

CYTADELA

Datum: 08. 06. 2305. Vojni međuzvezdani brod X16 se uputio ka planeti srednje veličine na kartama označenoj kao B104-3521. Zadatak: uspostaviti vezu sa podzemnim kompleksom laboratorija i vojnih prostorija poznatim pod imenom "Citadela"...

Da li ste čuli za Arrakis? Ne? E, pa sad će te. Reč je o timu programera iz Poljske koji su nas obradovali svojim "skromnim" klonom sada već legendarnog DOOM-a. Ovo je doduše moj prvi susret sa poljskim programerima, ali i pored toga moraću da ih pohvalim na solidno obavljenom poslu.

Cytadela je kao što sam već spomenuo još jedan od raznoraznih klonova Doom-a i to će biti dovoljno većini čitalaca, pa da shvate o čemu se radi. Glavni akter igre tj. lik koji vodite je pilot, tačnije kopilot letelice Scout-1 koja je imala sreće da izleti iz broda X16 baš u trenutku kada ga je velika raketa pogodila posred srede i naravno uništila. Scout-1 je ubrzo ostao bez goriva i bio primoran da sleti na B104-3521. Pri sletanju pilot je poginuo, a jadni, mali, bespomoćni kopilot je ostao sam protiv cele citadele. Tu počinje igra...

Naravno ceo ovaj uvod je moguće videti i on je, verujte mi, fenomenalno urađen (sve sa digitalizovanim govorom) i stvarno ne želite da ga propustite. Naročito zato što tri

od pet disketa na koliko staje igra "odlazi" baš na uvod u igru. Vaš zadatak je pre svega ostati živ, a potom lišiti života sve oko vas. To će te uraditi tako što ćete proći bezbroj nivoa, teleporta, iznerviranih i dobro oružanih stražara, monstruma i vanzemaljaca, prelazeći laverintski kompleks Citadele u kojoj se proizvode raznorazni mutanti od zatvorenika iz obližnje zatvoreničke kolonije (ovo objašnjava monstrume). Sve u svemu puno posla.

Vremenom će te naići i na pištolj koji je neko zaboravio na podu, a bogami i na municiju. Kupljenje predmeta je potpuno urađeno na "fazon" Doom-a što u prevodu znači da se sva oružja, municija i ostale potrepštine nalaze na podu čekajući na vas da ih pokupite. Vremenom vaši protivnici postaju sve jači i krvoločniji, pa je i vama potreban jači "Firepower" (govorim o sačmari ili poluautomatskom topu tipa Schwarzeneger). U paketu je i bacač plameна, mada mislim da je za vas pravo oružje lanser raketa. Naići ćete i na Medkit-ove kojima povećavate energiju, a možete i da nađete na flašu "domaće" (eh, ti Poljaci).

U poređenju sa Doom-om, Cytadela baš i nema neke šanse, ali je zato za standarde A500, proširene na 1Mb memorije, prilično dobro urađena. Zaplet igre i nije baš originalan. Sami nivoi variraju od jednostavnih do nadasve komplikovanih i pretrpanih protivnicima i teleportovima. Grafika je na zadovoljavajućem nivou mada je preterano "kockasta" za moj ukus. Međutim, ne treba uzimati sve ovo previše k srcu, pošto sve ovo prilično dobro izgleda na ekranu, a naročito ako ga smanjite. Postoje 8 veličina ekrana od kojih je 1 najmanja, a 8 najveća. Što je ekran manji, to je

grafika preciznija, igra brža, detalji vidljiviji. Na ekranu 1 sa minimum detalja i bez nacrtanog poda igra je brza poput Doom-a na 486-ici, a ni grafika nije daleko. Jedino što ćete pokvariti oči gledajući u kvadrat 5x5 cm.

Zaključak je sledeći: igra je zarazna i interesantna i ne treba je zaobići. Doom je možda i "malkice" bolji, ali u Cytadeli ima više krvi, pa ko voli nek' izvoli...

Vladimir Vodolov

Zahvaljujemo se AMIGA FORT-u na ustupljenoj igri.

CYTADELA

ocs

5

Izdavač: VD
Žanr: Pučačina
Min. hardver: A500, 1Mb
HD instal: NE

Cytadela je zaražna i pristojno "brza".

Da je uvod kraći, igra bi verovatno stala na manje disketa. Što je igra brža, vama treba veća "dioptrija".

Grafika:	71%
Zvuk:	63%
Igrivost:	83%
Atmosfera:	91%

77%

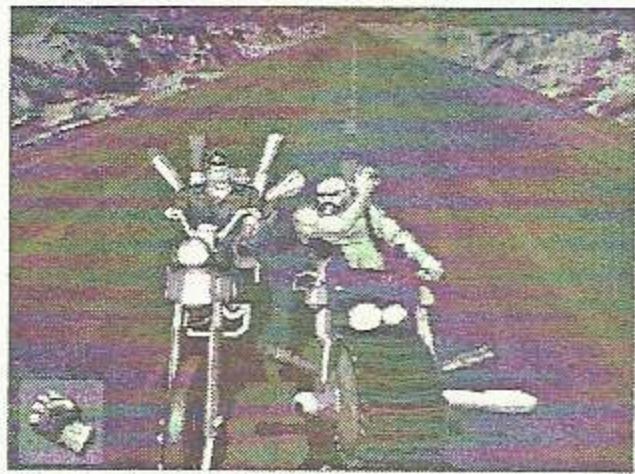

TM

REFUEL THROTTLE

Preskočićemo uvod, i samu tematiku igre. I sami ćete zaključiti o čemu se radi.

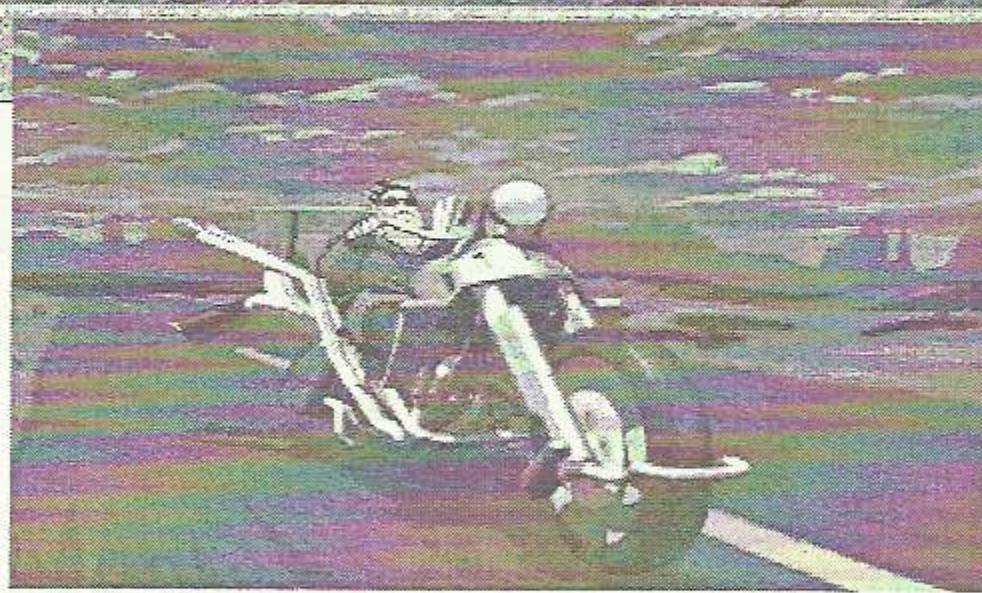
Mišem kliknite na poklopac, i izaći ćete napolje. Potom, nogom razvalite vrata od kafane, i uđite. Upotrebite "ruk" na konobaru, i posle kraćeg razgovora (neprijatnog za njega), dobijete ključ od motora. Sedite na motor, i uputite se desno. Na putu nailazite na neprijateljski raspoloženog motoraša, kojeg morate "polomiti". Kratko ćete uživati u pobjedi, jer su vam Ripburger-ovi ljudi "rasklimali" vile od motora, i motor se raspada. Međutim, preživljavate atentat, padate u nesvest, i budite se kod lepe "mehaničarke" Maureen.

Saznajete da se motor može popraviti, ali su potrebne nove vile, aparat za zavarivanje i benzin. Odmah uzmite Hose (crevo) i Gas Canister. Malo se ispričajte sa novinarkom koja vas je dovezla do Maureen, a potom idite do kuće gde gori svetlo (u gornjem delu mape). Kucajte na vrata, a kada vas vlasnik kuće bude posmatrao kroz "spojnik", nogom ih razvalite. Gazda ostaje na zemlji. Idite do frižidera i uzmite meso, a

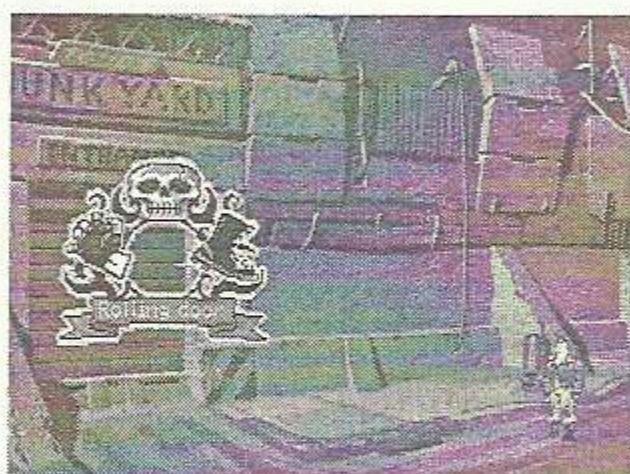
potom iz "cabineta" uzmite kalauz (lock pick). Spustite se u podrum pomoću lifta koji se nalazi iza vrata. Tu se nalazi aparat za zavarivanje.

Sledeća "stanica" je toranj u desnom gornjem uglu mape. Kalauzom sredite kata-

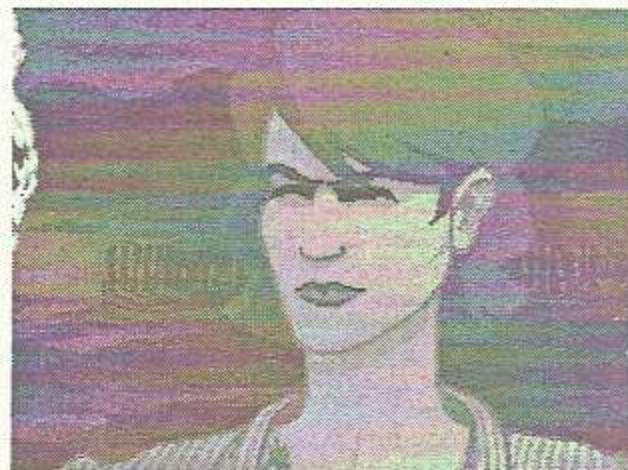

nac, i uzmite ga sa zemlje. Pridite "merdevinama" i dodirnite ih. Uključuje se alarm, ali vi pobegnite iza zadnjeg stuba u gornjem levom delu ekrana. Sačekajte da patrola dođe. Policijci će otici na vrh tornja, a vi pridite letelici. Ubacite crevo u rezervoar (gas cap), a kanister stavite ispod creva. Potom ustima "uzmite" crevo, i dobijete benzin.

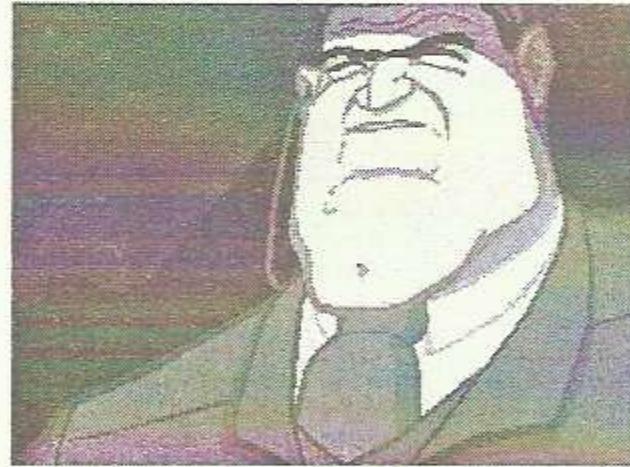

Idite do gornjeg levog dela ekrana, u "skladište". Stavite katanac na "dno" velikih vrata (latch), i vratite se do velikog lanca pored zida. Popnite se (koristeći taj isti lanac), i eto vas unutra. Deo koji vas interesuje se nalazi u levom delu skrinja, na gomili "đubreta". Međutim, simpatični pas vas sve vreme posmatra, i ako probate da uzmete bilo koji deo, naći ćete se u nevolji. Opet se

vraćate na vrh zida, i sve ispočetka. E, tu dolazi na red meso. Sidi u sredinu skladišta, idite na ekran desno, i videćete par automobila na "parkingu". Pas će lajati na vas, ali vi samo uzmite meso, kliknite na plavi auto, i pas će sa mesom završiti u kolima. Vratite se levo, i popnite se na "dizalicu". Iznad plavih kola stoji magnet koji treba aktivirati (pritiskom na veliko dugme). "Najlevijom" ručicom spustite magnet do kola, i kada se spoje, dignite ih. Zatim ih možete pomeriti u gornji desni ugao. Vratite se levo, i uzmite vile sa gomile delova. Motor je popravljen i spreman za "akciju". Maureen vam je usput ugradila i "recoil booster". Kasnije ćete saznaći šta je to.

Po izlasku na put, ponovo nailazite na "leteće" policajce. Vratite se do tornja, aktivirajte alarm, policija dolazi do tornja, a vi se možete slobodno vratiti na put. Sticajem okolnosti, nailazite na mrtvog Corley-a. Jedini svedok ubistva je mlada novinarka koja vas je odvela do Maureen. Međutim, Ripburger-ovi ljudi je hvataju i uzimaju foto aparat. Ona beži, ali ubica odlazi do Maureen. Ona

se izvuče, i ukrade mu film. Na samrti, Corley vas moli da nađete njegovu kćerku da prezume kompaniju. Naravno, njegova kćerka je Maureen.

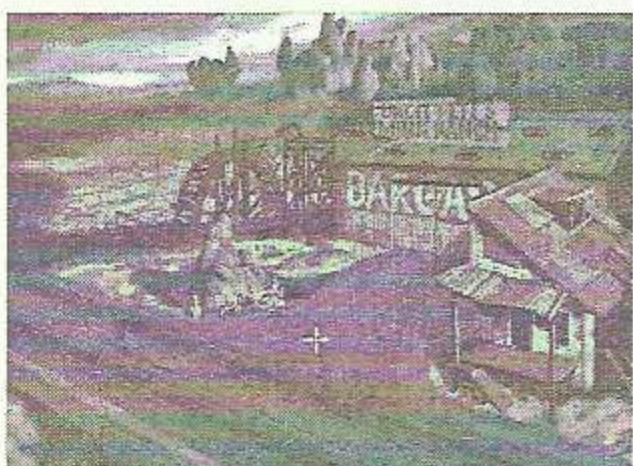
SAVETI

Dolazite do radionice, ali Maureen je nestala. Odlučujete da odete do ranča na kojem su ona i otac prebivali često u mlađosti. Na žalost, na putu je policijska blokada koja želi da uhvati baš vas, jer ste optuženi za ubistvo Corley-a. Vratite se do

kafane, i idite do kontejnera. U njemu se nalazi novinarka koja će vam dati lažne policijske isprave. Uđite u kafanu, pitajte vozača da vas preveze, i pošto on ne pristane, bacite isprave na stol. Sakriće motor i vas u kamion, i prolazi blokadu.

Budite se kod ranča, gde saznajete da vam je vozač kamiona ukrao crevo za gorivo iz motora. Uđite u kuću, ispod jastuka uzmete ključ (za odvrtanje točkova), i razvalite njime sanduk. Nalazite drugo crevo, ali istog trenutka Maureen izleće iz "garaže" na motoru.

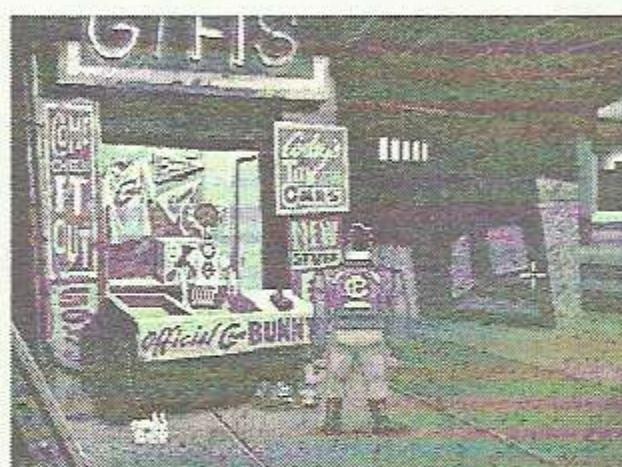

Vi krećete za njom, ali ona beži. Cavefish, pripadnici protivničke "motoraške sekte" sređuju bezobraznog kamiondžiju, i vi dolazite do prevrnute prikolice. Pomoću ključa odvrnute točkove na prikolici, popnite se iza nje, i prevrnite je nogom. Fertilizer će se prosuti po putu, a vi uzmete malo.

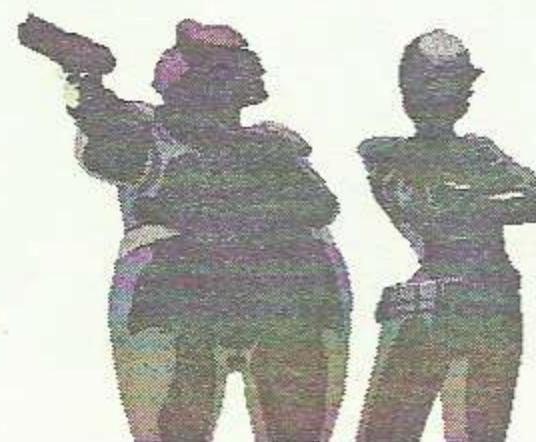
Vratite se do ranča. Tamo vas čekaju Ripburgerovi ljudi u automobilu. Krenite opet prema prikolici, prođite pored nje, a oni

će se razbiti. Kola će ostati na putu. Ključem razvalite bočni deo kola, i naći ćete Hover Lift. Na kraju puta, pre srušenog mosta,

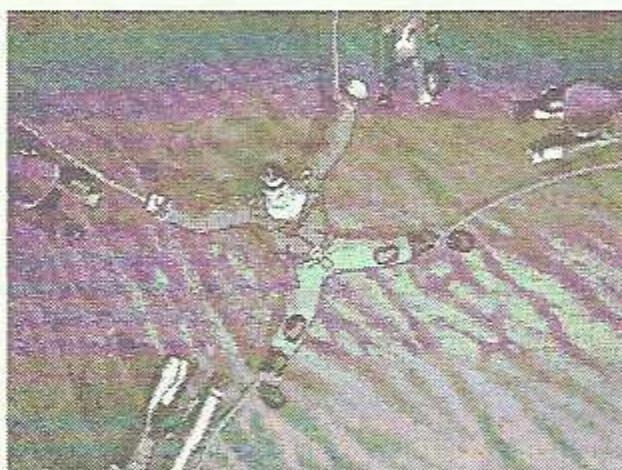

procitajte natpise o čoveku koji je preleteo preko provalije. Tu je napisano šta vam je sve potrebno za takvu vratolomiju. Ramp, Recoil Booster i Hover Lift.

Sada počinje arkadni deo. Uđite na Old Mine Road. Nailazićete na neprijatelje, koje morate srušiti sa motora da biste dobili oružje, a Father Torque će vam otkriti tajnu o pećinama grupe Cavefish. Potrebne su

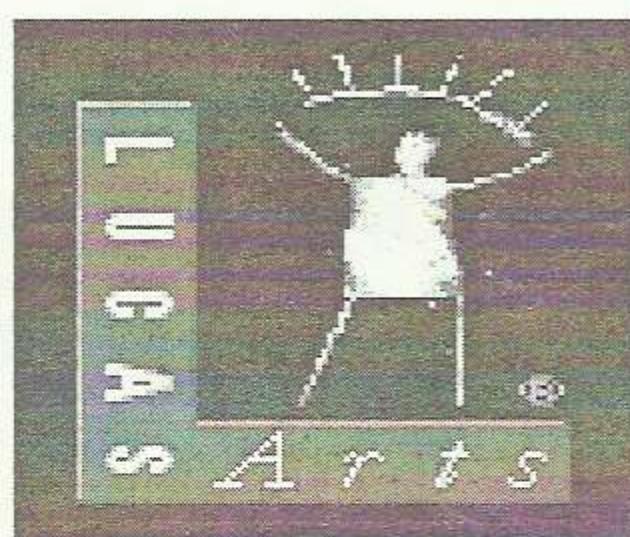
vam njihove naočare. Takođe, potrebno vam je i gorivo za "recoil booster", kojeg ćete uzeti od jednog člana grupe "Vultures". Miatite sve redom. Najveći problem su Cavefish-ovi (na žutim futurističkim motorima), i devojka sa motornom testerom. Udarate levim mišem, a oružje menjate desnim. Najpraktičnije oružje je daska. Dok je osvojite, prilično ćete se pomučiti. Pošto pokupite

cvikere, stavite ih na glavu pritiskom na desno dugme miša. Kada dobijete poruku Cave, uđite u pećinu (levo dugme, ako dosad niste naučili).

Idite do poslednje prostorije u pećini. Uzmite (zakačite) rampu. Pre izlaska, otka-

novembar '95.

ćite rapmu. Otkinućete "vodice" na putu, i Cavefish-ovi će se razbiti. Kod mosta, odgurajte rampu na kraj provalije. Namontirajte Hover Lift na motor i... kliknite na most.

Došli ste i u grad. Idite kod prodavca suvenira (dole desno). Pričajte malo sa njim, i pitajte ga da provozate kola. Primetiće da su nestale baterije, pa će se okrenuti da ih

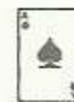

traži. Ukradite zeca. Otiđite do skloništa Vultures-a, i pustite zeca u minsko polje. Ispasće baterija - kupujte je. Vratite se kod igračaka, stavite bateriju u auto, i provozajte ga do ulaza na stadion. Proterajte ga kroz rotirajuća vrata. Prodavac će nastaviti da trči za autom, a vi imate slobodan pristup njegovom štandu. Uzmite veliku kutiju sa "zečićima". Vratite se do skloništa. Čim pustite zečeve, počnite da ih kupite. Posle ih pušta-

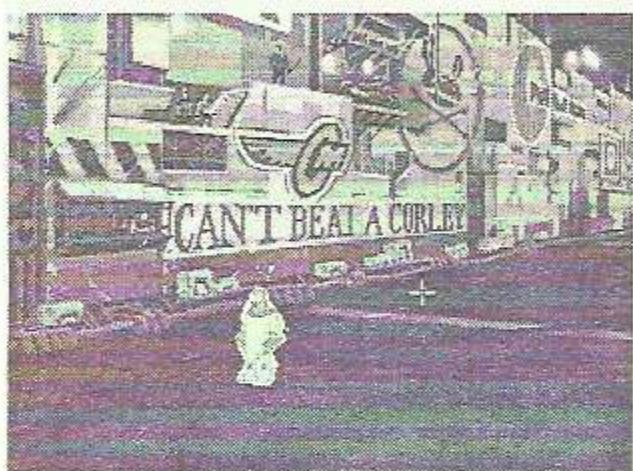

je jednog po jednog, da očistite celo minsko polje. Kada se to završi, ulazite u sklonište.

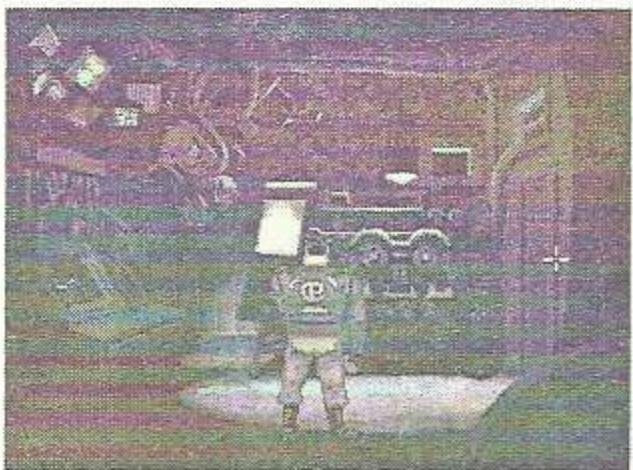
Na žalost, dočekuje vas Maureen (sa društvom, naravno), ubeđena da ste ubili njenog oca. Dok vas budu "teglili" na sve četiri strane sveta, pričajte sa njom. Izaberite opcije "Let me go, or else ...", "I'll call you names", i na kraju "Diapered Dynamo" (njen

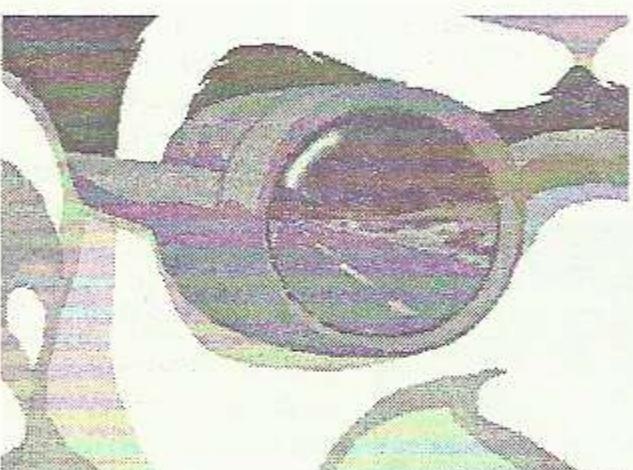
nadimak iz mladosti, koji je Corley spomenuo).

Nakon razvijanja slika (koje su ostale kod Maureen), učestvovaćete u takmičenju, gde je glavna nagrada motor (koji su Corley i Maureen sastavljeni davno). U tom motoru se nalazi "ključ" za sef. Plan je sledeći: učestvovaćete u "nasilnim trkama" automobila, i pri sudaru sa Maureen, kola eksplodiraju. Maureen leti u vazduh (sa padobranom), a vi gorite. U čitavoj zbrici, motor će naravno "nestati". Najteži deo igre.

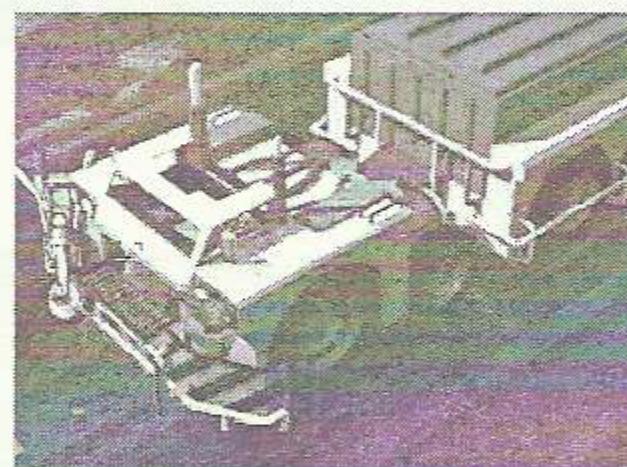
Kada trka počne, ometaće vas Ripburgerovi ljudi u plavom auto. Idite do leve rampe, preskočite preko braon automobila. On ostaje nepokretan. Koristeći njega kao zaklon, probajte da prođete pored plaćenika, i udarite u Maureen. Problem je što se braon kola pokrenu čim ih plava dotaknu. Izuzetno težak deo igre (dok ne provalite kako, šta, gde...).

Kada se nađete zapaljeni, idite do suprotnog zida, tako da zapalite celu arenu. Vatra počinje, i panika uzima dah. Na žalost, taman kada poželite da pobegnete, plavi auto vas PONOVO počinje juriti. Stanite na braon kola. Čim siđete, krenuće na vas, i udarati u braon auto. Kada se približe, stanite na krov. Kola će krenuti sa vama, i kada

se približe sredini, potrčite prema vatri u čošku. "Plavac" će krenuti za vama, ali... Nemaju azbestno odelo. "BUM!"

Po povratku u pećinu, morate pomoći Maureen da nađe "ključ" u motoru. Na sreću, ključ su samo brojevi koji se nalaze "ugravirani" - 154492. Maureen će vam otk-

riti tajnu: postoji tajni ulaz u zgradu Corley Motorsa. Iza fabrike se nalaze merači "struje". Kada svi prestanu sa odbrojavanjem, lupite nogom u zid, kod pukotine (na levoj strani). Ulaz se otvara.

Ulazite u radnu sobu čika Corley-a. Izvučite sef (nalazi se na podu). Otvorite ga, ukucavajući čarobnu kombinaciju (ako ste zaboravili: 154492). Pokupite sve iz sefa (traku i karticu). Idite desno. Uđite u najdesnija vrata. Povucite desnu ručku dva puta (da bude u gornjem položaju), a levu spusnite dole. Film će izgoreti. Tada uđite na leva vrata. Stavite fotografije u Easel. Ben će automatski staviti i traku na projektor.

Ripburger beži, Maureen preuzima vlast, i sve je idilično. Međutim, dok vi planirate budućnost (uživajući pri tom u vožnji motrom), Ripburger se pojavljuje (niotkud), nalećući kamionom na vas...

Dignite "poklopac" na staklo od kabine, i Ripburger će štapom pokušati da ga vrati na mesto. Ukradite mu štap, otvorite vrata na prednjoj ploči kamiona, i ubacite štap u ventilator. Kada se nađete iza Ripburgera, iskoristite ključ (za odvrtanje) na najdesnjem crevu za benzin. Ripburger će se okrenuti, nastaje gužva, i svi zajedno (sa kamionom) upadate u avion koji vas je pratio. Ripburger puca na vas, i oštećuje instrumente. Idite u kabinu, uključite monitor, i izaberite: TAKE OFF, POST TAKE-OFF, GEAR, RAISE GEAR.

Nakon kraće "svađe", Ripburger i vi se nalazite na rubu provalije. Uđite u kabinu (kamiona) i izaberite: MAIN MENU, DEFENSE MENU, MACHINE GUNS, CONTROL, SYSTEM OFF. Rešili ste se Ripburgera.

Vratite se u avion, sedite na motor i bežite...

Igra je FENOMENALNA. U opisu smo preskočili dosta scena, koje se dešavaju bez vašeg učestvovanja (mnogo animacija, itd.). Takođe, iako imate rešenje, pokušajte da radite sve što vam padne na pamet, jer humora ima u izobilju. Kako verbalnog, tako i "fizičkog".

C.S. & V.A.

FULL THROTTLE

Zahvaljujemo se PC.FORT-u na ustupljenoj igri.

HIRE 'EM HIRE 'EM

Tim plaćenika se spustio na planetu Luyten L-7896 3.1, poznatiju pod imenom Graveyard. Njihov zadatak je: ZAUSTAVITI PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU ilegalnih, bio-inžinjerin-gom stvorenih, organizama na površini planete. Okončati postojanje distribucione tačke (i okružujuće enklave).

META: Graveyard Central Spaceport (lat 3.99 ign 39.19). Ova tačka i instalacije koje je okružuju su utvrđena i pod jakom stražom.

METOD UNIŠTE-NJA: FUZIJOM IZAZ-V A N A TERMONUKLEAR NA EKSPLOZIJA Locirati, i pokupiti četiri fusion power core rings, iz zaštićenih skladišta na sledećim lokacijama:

- 1) Fusion reactor plant (lat 2.45 ign 39.19)
- 2) Satelite uplink tower (lat 5.00 ign 40.73)
- 3) Laboratory (lat 1.21 ign 42.61)
- 4) Operations centre (lat 0.82 ign 43.47).

Ubaciti ove uređaje u odgovarajući generator, lociran u tački predviđenoj za uništenje. Detonacija će uslediti automatski po evakuaciji tima.

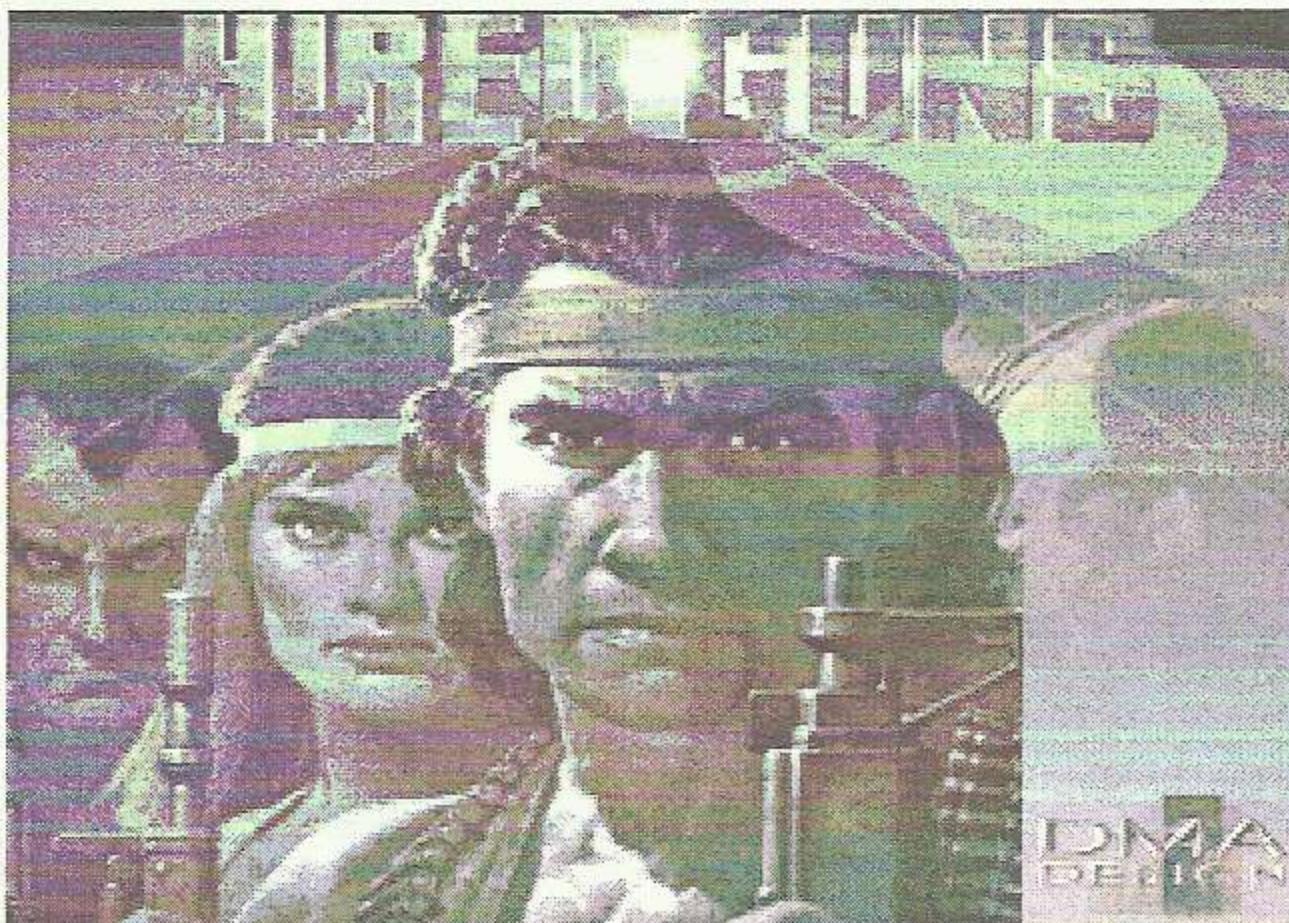
Tim snova

Najvažnija stvar je odabrati dobar tim. Svaki od dvanaest članova ima svoje prednosti, ali i mane. Ne postoji savršena kombinacija no, ova mi je omiljena:

1. MC 128-7 CIM - Veoma otporan i snažan, ali ne baš naročito spretan (mnogo se oštećuje prilikom pada). Pošto je mašina,

hrana i vazduh mu nisu potrebni. Sasvim solidno opremljen.

iza sledećeg ugla, ali znajte da neće hteti da vam pokloni cvetić.

DMA
DEVIK

2. CIM-Lite - Nije čvrst koliko i CIM, ali spretniji. Počinje sa odličnim laserskim pištoljem, koji je najjače oružje od svih koje možete dobiti na početku.

3. Cheule Slygess - Ima veoma visok agility, što joj pomaže da preživi opasne padove, i pristojan phisique. Dobro je naoružana (Naomi IV Assault Rifle i lanser granata). Može dosta da ponese.

4. Rorian Deev-ergh - Zadovoljavajući parametri. O d l i c n o opremljen.

Osnove preživljavanja

Brzo ćete otkriti da je Graveyard prepun veoma neprijateljski nastrojenih oblika života, koji jedva čekaju da zariju svoje zube, kandže, metke ili šta već - u vaše telo. Zbog toga, neka najbolji borac u grupi uvek ide napred. Nikad ne znate šta vas može sačekati

Ako nema dovoljno igrača da vode sva četiri lika odjednom, a pošto skoro uvek po ulasku u novu zonu bivate napadnuti, prvo preuzmite kontrolu nad slabijim likovima. Oni neće moći da podnesu baš mnogo oštećenja.

Borba

Važno je, da se u žaru bitke ne uspanite. Ako morate da se okrenete da bi se suočili sa napadačima, uradite to pažljivo. U suprotnom, pritisnućete dugme previše puta, i okrenuti se u pogrešnom pravcu. Takođe, ne zaboravite da napunite oružje nakon nekoliko hitaca, jer kada se začuje zloglasno šklijocanje prekidača koji udara u prazno, može da bude prekasno. Vodite računa, da se sa jačim protivnicima borite na otvorenom prostoru, da bi mogli lako da pobegnete ako bude potrebno. Jedini izuzetak predstavljaju bića koja podsećaju na džinovske morske konjiće. Ponekad znaju da dođu do otvorenih vrata a ne prođu. Tada

možete stati nekoliko koraka od vrata i opući po njima mirne duše - sve dok ste u mogućnosti da se brzo povučete.

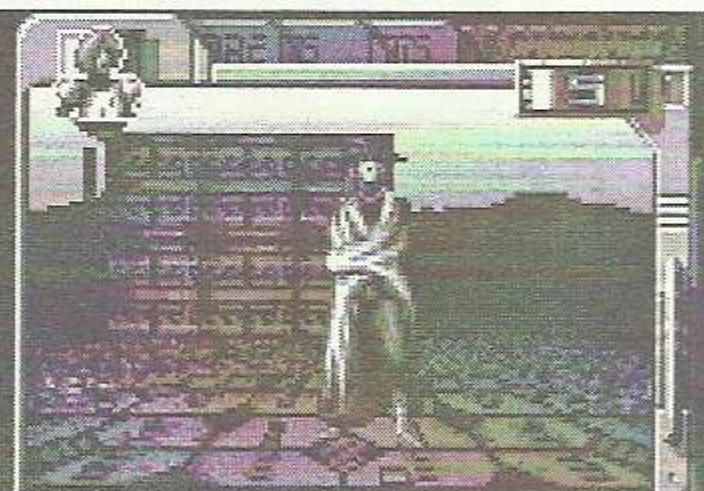
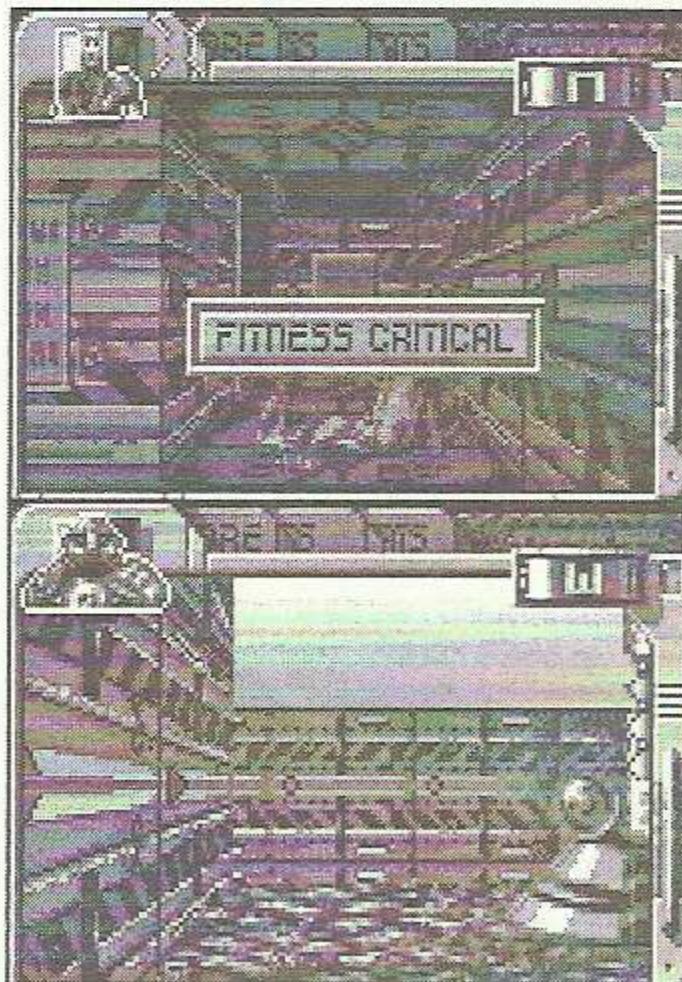
Još jedna stvar koju treba zapamtiti je: zahvaljujući granatama, možete da ubijate protivnike ispod nivoa na kom ste vi. Ako vidite neke monstrume ispod sebe, samo počnite da ih zasipate granatama dok sve ne bude izgledalo mirno. Dodatna pogod-

me što su zone koje ne morate da posetite veoma teške. To obično znači da su krcate morskim konjićima.

Ponekad, nije na odmet malo skrenuti sa puta. Recimo, nema svrhe ići u Cave System u vrhu mape, ali obilazak Laboratory Test Site-a može biti veoma plodovan, čisto zbog specijalnih oružja koje sam ranije pomenuo. Zapamtitte da se uvek

dan od tri načina: prekidačima, pomeranjem nekog objekta, ili iskoriščavanjem pravog psi-amp-a na pravom mestu.

Problemi sa prekidačima su obično najteži, pošto prekidači mogu ponekad da budu i dobro skriveni, i daleko od dela zone na koji utiču. Problemi koji se rešavaju pomeranjem objekata su (u principu) jednostavniji, ali ponekad je teško smisliti pravi način na razmeštaj objekata. Ako pogrešite, može vam se desiti da se važan "blok" zaglavi u nepovratnu poziciju. Sa psi-amp-ovima je, izgleda, ipak najlakše. Najbolja stvar koju možete da preduzmete, kada ste suočeni sa problemom čije rešenje je vezano za psi-amp, je da isprobate efekat psi-amp-a, i probate da shvatite na koji način vam njegova "reakcija" može pomoći u rešavanju problema. Postoje četiri različita tipa psi-amp-ova: oružja, zalečivači, štitovi i specijalni. Specijalni (imaju znak nalik na onaj za radioaktivnost) su obično najinteresantniji, i najkorisniji.

nost ovog načina borbe je, što nema nikakve opasnosti po vas. Monstrumi ne mogu da vas dohvate, a nalazite se i izvan dometa eksplozije.

Oružje

U osnovi, ručna oružja su najefikasnija protiv malih meta, kao što su gušteri. Automatska su najbolja kod velikih meta. Različiti tipovi municije drugačije deluju na meke (meso) i tvrde (metal) mete. Tako, mini-gun je savršeno protiv-oklopno oružje, a blaster je ubedljivo najefikasniji sa protivnicima od krvi i mesa.

Ako ste voljni da rizikujete, oružja moćnija od onih koje dobijate na početku se mogu naći razbacana unaokolo.

Mapa

Zone u kojima se nalaze četiri power core rings označene su tačkom u krugu. Ove zone morate da obide da biste završili igru. Veoma je važno izabrati pravi put do njih. U stvari, igra vas sama navodi, ti-

možete vratiti kroz zone koje se prešli, bez ponovnog prelaženja.

Rešavanje problema

Ponekad je dovoljno da odvojite jedan lik iz grupe, koji će aktivirati lift, pomoću kojeg će drugi lik popeti ili spustiti. No, mnogo češće ovo nije slučaj. U "tim" ostalim slučajevima, problemi se obično rešavaju na je-

Među njih spadaju psi-amp-ovi koji stvaraju mostove, razdvajaju vodu, omogućavaju ljudima da dišu pod vodom, i farsight, koji povećava domet vašeg skenera.

TO bi bili najvažniji podaci potrebni za igru. Samo od vas zavisi da li ćete uspeti i da je završite.

R.D.

My Computer

File Edit View Help

The Need For The Speed je nova vonja. Na našem trištu se može nabaviti CD-RIP, u kojem nema zvuka, što otežava samo igranje. Inače, igra jako lepo izgleda. Digitalizacije i lepljenje tekstura vam pruaju izuzetan osećaj. Dolazi na 28 disketa.

Incredible Machine 3 će vam doneti mnogo zabave. Na žalost, 22 diskete.

D-Day: America Invades vas stavlja u drugi svetski rat, u ulogu amerikanaca. Tipična strategija, urađena u visokoj rezoluciji. 2 diskete.

Microprose je odlučio da "strategie" baci u očaj. **Across The Rhine** je fenomenalna strategija, u originalu izdata na CD-u, ali se može nabaviti na 26 disketa.

Da li ste nekada "vozili" robota? E, sada moete. **Mech Warrior 2** je simulacija borbi robota. Izuzetno dobro urađeno. 24 diskete.

Igre za **Windows 95** su počele da se pojavljuju, i jedna od prvih je **Microsoft Golf**. Solidno izgleda, nije teška, i sve u svemu, zabavno. 3 diskete.

U.S. GOLD je izbacio novi fliper, pod nazivom **Scream Ball**. 5 disketa.

Prvenstveno treba napomenuti pojavu *ray-tracing* programa, preuzetog sa Amiga - **Real 3D V2.49**. Program radi ispravno (za razliku od prethodnih verzija), i zahteva 486 računar sa minimum 8Mb RAM-a. 11 disketa.

Iz iste branše dolazi i novi update - **3D Studio V4C1**. Iskreno, ne znamo u čemu je razlika, ali nismo ga previše isprobavali. Dolazi na 11 disketa.

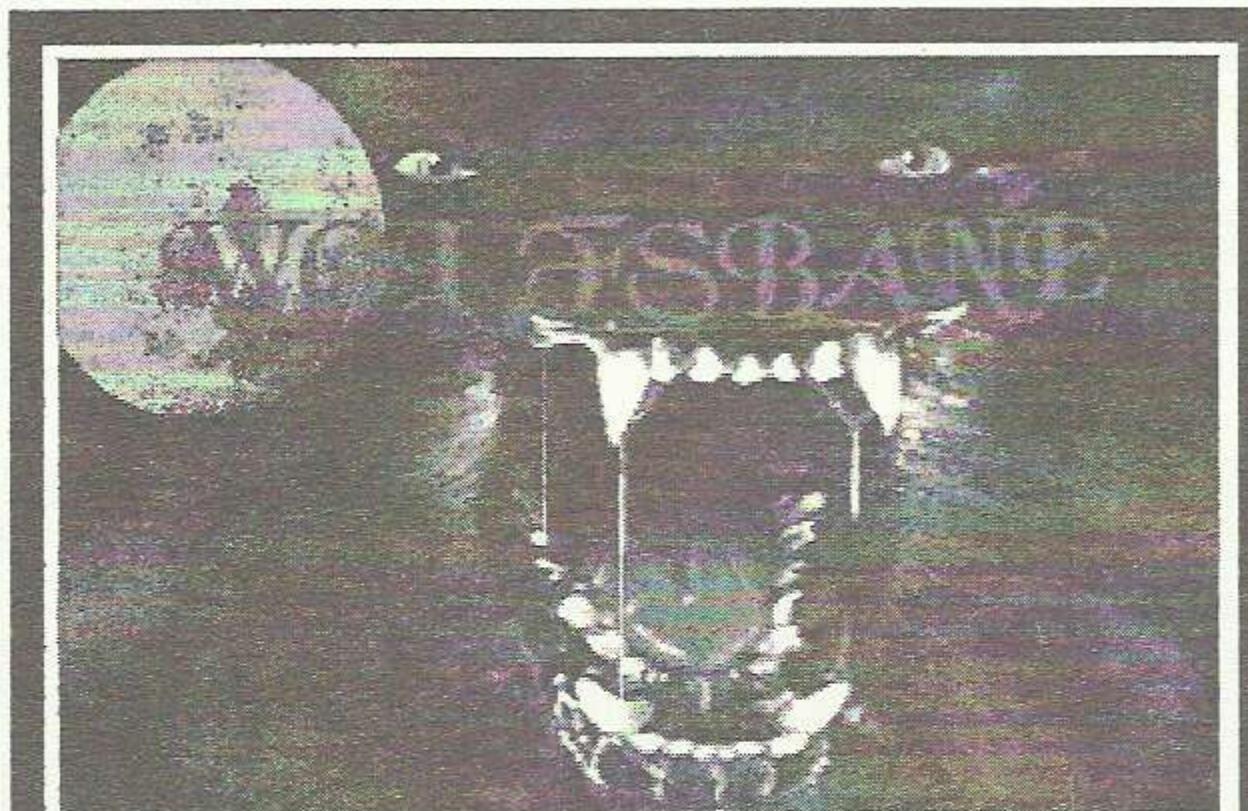
Math Cad V6.0 i **V6.0 PLUS** su interesantni za matematičare. **V6.0** je na 8 disketa, a **PLUS** varijanta na 6.

Ako nemate CD, a eleli biste da instalirate **Microsoft Office 95**, odvojite 32 diskete.

Autodesk Animator za **Windows 95** dolazi na 11 disketa.

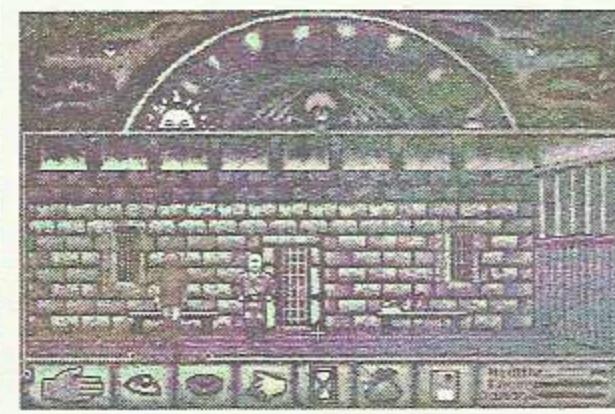
Postoji i ogromna podrška za *InterNet*. Moemo izdvojiti: **NetScape for Networks V1.5**, **Inet Pack From NETSCAPE.COM**, **Janna Contact 95**, **NetScape 1.2** za 16-

5 objek(s)

Kada sam prvi put startovao **Wolfsbane** oduševio me je uvod, ali me je izgled same igre pomalo razočarao. Ne nasedajte nikad na prvi utisak! Igra je prilično zarazna, a kako budete odmicali shvatite da grafika uopšte nije tako loša kako vam se u početku čini.

U pitanju je u stvari *Point'n'Click* avantura za PC i za divno čudo dolazi na disketama. Zaplet se vrti oko toga da vas napada vukodlak i Vi padate u nesvest. Nakon bućenja se nalazite u gradu za koji ne znate ni gde je ni kako se zove.

U igri ćete sresti gomilu likova sa kojima mo'ete razgovarati. Mnogi će vas ignorisati, ali dosta ih je koji će vam dati korisne savete (koje, uzgred budi rečeno, nećete uvek shvatiti iz prve, ali, sve u svoje vreme).

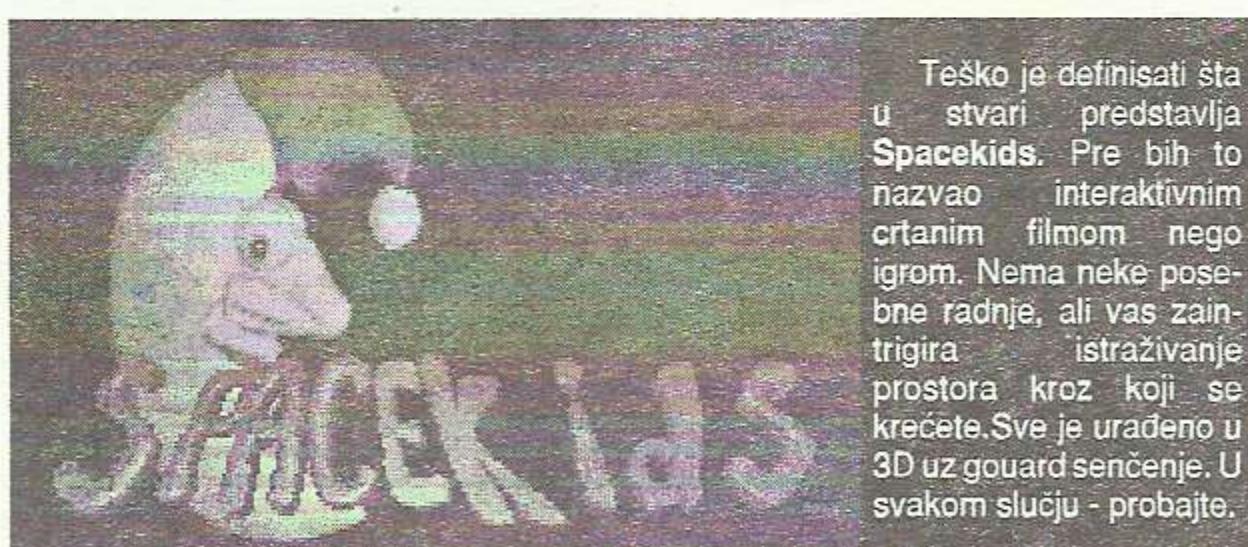
Šta više da Vam kažem sem: "probajte!".

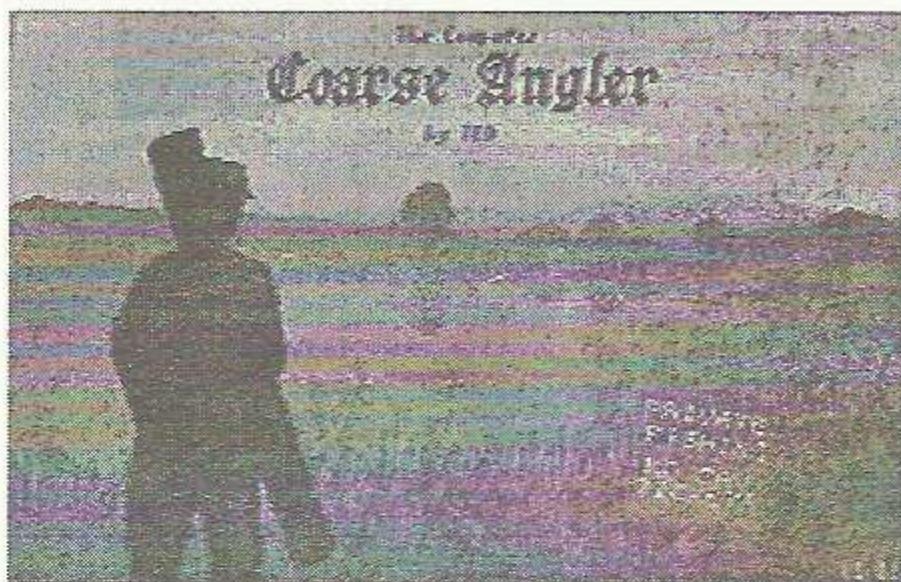
Neki programeri zaista nemaju mašte, ili je ovo možda dokaz baš za suprotno!? Zaista ne znam šta da kažem.

Pred nama je još jedan biljar, ali ovaj put u skidanje. U pitanju je skidanje lepih cura, naravno. Sama igra ne donosi ništa novo ni posebno, ali pored toliko lepih devojaka kome je potreban originalan biljar?

Ko voli **Strip Poker** igre voleće i ovu igru. U pitanju ja *Amiga* verzija.

Teško je definisati šta u stvari predstavlja **Spacekids**. Pre bih to nazvao interaktivnim crtanim filmom nego igrom. Nema neke posebne radnje, ali vas zaintrigira istraživanje prostora kroz koji se krećete. Sve je urađeno u 3D uz goudard senčenje. U svakom slučju - probajte.

Ovo je nešto za ljubitelje ribolova, a uz to su i vlasnici Amige. U pitanju je... Ma ne, ne mogu... Uostalom, zašto da ne? U pitanju je simulacija pecanja (??????!!) pod nazivom Coarse Angler.

Ko voli nek izvoli. Ja od svega vezanog za pecanje najviše volim riblju čorbu.

Jedna preporuka za ljubitelje flipera. Dugo očekivana, davno najavljivana verzija Pinball Manie za Amiga računare napokon se pojavila. Razlozi kašnjenja za PC verzijom nisu objavljeni, ali sviznaju da je u pitanju neizvesnost koja je postojala oko sudbine Amige.

Sama igra se ne razlikuje od PC verzije (tu je i čuvena Tarantula).

Ako ste igrali Megalomaniju, ovo je prava igra za vas. Vrlo je slična, s tom razlikom što se "dešava" u vreme vladavine rimljana. Naravno, možete izabratida vodite Gale. Šteta, nema Asteriksa.

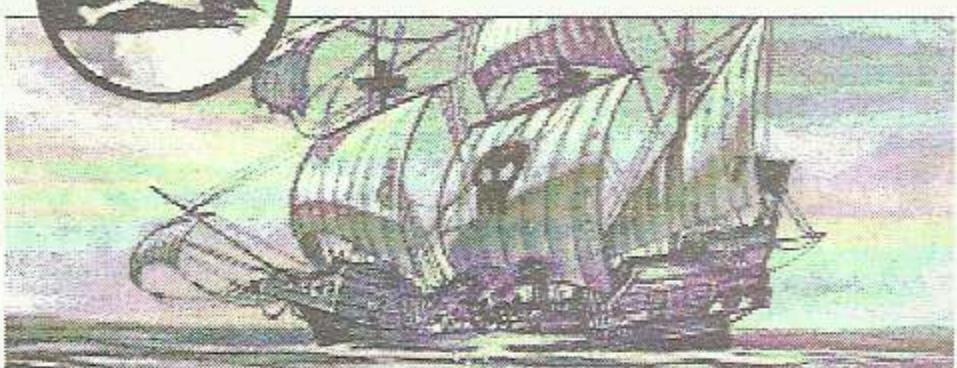
Igra se zove Conquer i dolazi u verziji za Amigu.

Exploration

Exploration je nešto za ljubitelje avantura i neistraženih prostora. Kormilo (?)... Khm, khm, ovaj... Miša u ruke i zaplovite u avanturu svog čivota, ali ne budite nestriživi, pustite uvod da isteče do kraja, zaista ga vredi pogledati.

Do mojih ruku je došao CD-RIP koji pravi problema pri instalaciji, ali vredi se pomučiti.

TOP 5**novembar '95.**

SIMULACIJE STVARANJA	RAZNE SIMULACIJE
<ol style="list-style-type: none"> 1. Civilization 2. Populous II 3. MegaLoMania 4. Settlers 5. K240 65% 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Colonization 83% 2. Genesia 3. Settlers 4. Sim City 2000 5. A-Train
ARKADNE AVANTURE	AVANTURE
<ol style="list-style-type: none"> 1. FlashBack 2. Dragon Stone 84% 3. Beast III 4. D/Generation 5. Hunter 	<ol style="list-style-type: none"> 1. MoonStone 92% 2. Bioforge 3. Cyberia 4. FlashBack 5. Ecstatica
STRATEGIJE	SIMULACIJE LETENJA
<ol style="list-style-type: none"> 1. FOB 91% 2. UFO 3. Dune II 4. Pole Walki 74% 5. History Line 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Civil War 97% 2. X-COM 90% 3. Command&Conquer 4. Star Control 77% 5. Panzer General
MENADŽERSKE	LOGIČKE
<ol style="list-style-type: none"> 1. The Manager 2. Ports Of Call 3. Railroad Tycoon 4. Detroit 5. 1869 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Transport Tycoon 2. On The Ball 3. Pizza Tycoon 4. ChampionShip Mgr. 5. Detroit
<ol style="list-style-type: none"> 1. Lemmings The Tribes 2. Benefactor 3. Lost In Mine 77% 4. Pushover 5. Drachenstein 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Incredible Machine III 2. Lemmings The Tribes 3. Oxyd II 4. Pushover 5. Gear Works

RPG

1. Hired Guns
2. EOB 2
3. Perihelion
4. Liberation
5. Ishar III

1. EOB 3
2. Magic Carpet
3. Menzoberanzan
4. Ravenloft
5. Ultima 8

SPORTSKE

1. S.W.O.S.
2. Sensible Golf 87%
3. Tv Sports: Basketball
4. Goal
5. Int. Sport Challenge

1. NBA Live 95.
2. PP Golf 81%
3. NHL Hockey
4. Tv Sports: Basketball
5. Sensible Soccer

PLATFORMSKE

1. SuperFrog
2. Lion King
3. Gods
4. Aladdin
5. PP Hammer

1. Jack Jazz Rabbit
2. Lion King
3. Aladdin
4. Fire & Ice
5. Price Of Persia II

ZABAVNE

1. Dyna Blaster
2. Pinball Fantasies
3. Obssesion 74%
4. Cover Girl Strip Poker
5. Rampart

1. Psycho Pinball
2. VTO Poker
3. Rampart
4. Dyna Blaster
5. Pinball Fantasies

VOŽNJE

1. Formula 1 G.P.
2. Lotus III
3. Road Kill
4. Skid Marks II
5. Red Zone

1. Nascar Racing
2. Indy Car
3. Formula 1 G.P.
4. Slipstream 5000
5. Megarace

PUČAĆINE

1. Alien Breed 3D
2. Fears
3. Gloom 78%
4. Cytadela 77%
5. Chaos Engine

1. Raptor
2. Doom II
3. Heretic
4. Tower Assault
5. Chaos Engine

BORILAČKE

1. Mortal Kombat II
2. Street Fighter II
3. SSF II 70%
4. Body Blows Galactic
5. Shadow Fighter

1. Mortal Kombat II
2. SSF2
3. Rise Of The Robots
4. One Must Fall 2097
5. Golden Axe

Poštovani čitaoči! Po rezultatima naše ankete, a i po pristiglim pismima i pozivima, zaključili smo da vam se dopas ovač oblik TOP liste. Zbog toga smo odlučili da je zadržimo i to u ovom obliku. Izmene na TOP listi su nastale jer smo ubacili igre opisane u prethodnom i ovom broju koji je pred vama. Naša želja je da, u budućnosti, TOP lista bude u potpunosti sačinjena od igara opisanih u **PLAYJOY**-u. Od ovog broja, osim TOP5, moćiće da pratite još jednu TOP listu. Ona je načinjena po vašim glasovima koji su pristigli na kuponima. Glasajte za ovu TOP listu jer time automatski stičete pravo na učešće u nagradnoj igri. Javljajte nam se sa predlozima i kritikama jer jedino tako **PLAYJOY** može postati časopis po vašoj želji.

REDAKCIJA

MICKEY MANIA

Postoji gomila igara (što za kompjute-re, što za konzole) napravljenih po crtanim filmovima. Jedna ovakva igra ne predstavlja nešto iznenađujuće i ori-

drugim igrama, nego ih, možda, čak i pobeđuje. Zašto?

Mislim da je odgovor u "jednostavnosti", koja je odavno napustila igre ovoga tipa (platforme bi trebale da budu proste, i za razbibrigu, zar ne?). U Mickey Mania-i n e m a 77.000 "nečega", koje treba sakupiti da biste prošli sto različitih teleporta, i još bog zna koliko skrivenih nivoa. O milionima neprijatelja, ili sme-

pojavljivale i u određenom crtaču. Tako da ćete se sresti licem u rogove sa losom, iz nivoa urađenog prema crtanim, kada Šilja, Paja i Miki love losove, itd. Tu je, naravno, hromi Daba, i mnogi drugi. Dobra stvar je što nivoi ne "liče međusobno".

Grafika, kao što, rekoh nije posebna, ali je sve izuzetno precizno nacrtano, i jasno se vidi, a sam Miki je odlično animiran. Muzika je perfektno uklopljena, i "baš prija". Sve u svemu, lek za nerve, koji svima rado preporučujem.

Vladimir Vodalov

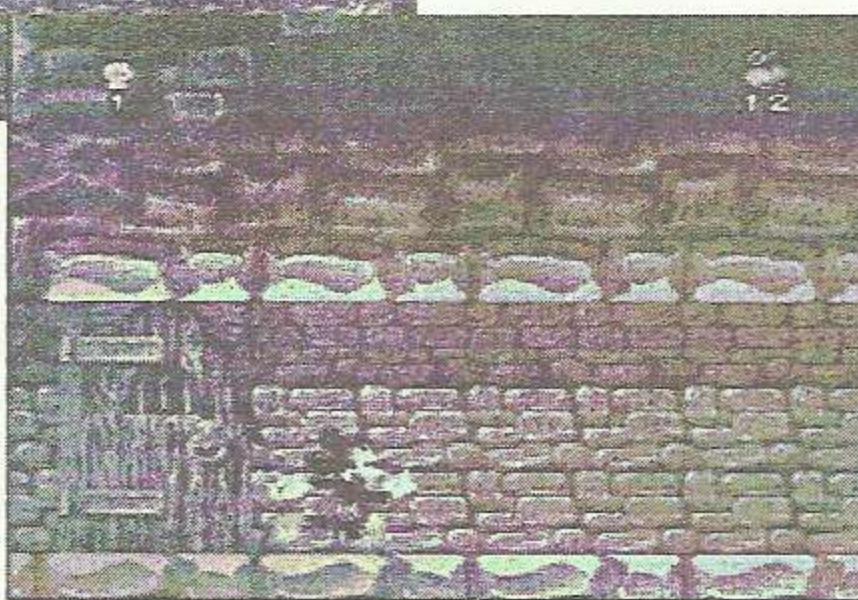

ginalno. Međutim, stvari mogu da krenu na bolje, ako se radi o jednom od najpoznatijih crtanih junaka, naročito ako je on iz "fabrike zabave Walt Disney-a".

Naravno, reč je o Miki Musu. Ovaj miš, čije smo crtanе filmove toliko puta gledali, je glavni akter u ovoj platformi pod nazivom: **Mickey Mania**.

Igru je izdao *Disney Studio Software*, a ova "platforma" je namenjena konzoli **Super Nintendo**, i do sada nije napravljena verzija za bilo koji kompjuter.

S obzirom da je broj platformskih igara ogroman (što naročito važi za konzole), velika je i konkurenčija. "Platforme" se prosti takmiče u grafici, animaciji, zvuku, i originalnoj ideji. Ako uzmemo u razmatranje igru sa "izvakanom" idejom, klasičnom grafikom i zvukom, možete pomisliti da takva igra ne-ma mnogo šanse u ovoj trci. Ali (uvek neko "ali"), Mickey Mania, sa svojom grafikom punom veselih boja i klasičnih crteža svojstvenih crtačima Walta Disney-a, i pristojnom muzikom, ne samo da ide u korak sa

tala, da i ne pričamo. Ovakve platformske igre mogu vremenom postati naporne i dosadne, naročito ako ste stigli do 101. nivoa, i imate šest puteva ispred sebe, a ne znate kojim da krenete, pošto se igrate već devet sati. Kod Mickey Mania-e toga nema. Lepo idete desno (ili neki drugi smer), "prelazite" (smešne) protivnike, rešite po koji logički problemčić, tek toliko da uposlite mozak, slušate muziku koja savršeno odgovara ambijentu, i sve to sa plemenitim ciljem: spasiti Plutona, i pobediti najveću zloču u crtanim filmovima. Međutim, nemojte me pogrešno shvatiti: igra nije laka i jednostavna. Prvi nivo je prava "boza", ali oko osmog ćete se dobro pomučiti, a da ne spominjemo četrnaesti. Moglo bi se reći da je težina igre za čistu "desetku".

Još jedna stvar je interesantna. Nivoi se odvijaju po crtanim filmovima u kojima se pojavljuje Miki, i to po-ređanim po kronološkom redosledu. Na primer, prvi nivo je crno-beli, baš kao i prvi Mikijev crtani. Na svakom nivou se pojavljuju "persone" koje su se

MICKEY MANIA

**Super
Nintendo**

Izdavač: Sony

Žanr: Platformska

Broj tabli: 23

Broj igrača: 1

Kapacitet kertridža: 16Mb

Lek za nervozu.

Grafika bi mogla biti malo življih boja.

Grafika:	90%
Zvuk:	76%
Igrivost:	100%
Atmosfera:	77%

85%

Video games club

SEGA

&

Nintendo

Novi Sad, Maksima Gorkog 46, 618-462

COMIX ZONE

Posle dugo vremena, desilo se čudo. Naošao sam na igru sa originalnom idejom. Ne radi se o tome, da je priča originalna (neka se javi svi koji nisu spasavali svet). Radi se o tome da glavni junak šeta po stranicama stripa, rešavajući na svakoj slici po neki problem, koji se najčešće ogleda u "neprijateljski raspoloženim neprijateljima".

Glavni junak je Skeč Tanner, crtač stripova. On je mirno sedeo i crtao, kad je grom pogodio njegov strip (eh, ti programeri). Tu stvari počinju da se komplikuju. Iz stripa izlazi Mortus, koji je inače lokalni glavni negativac. I to nije sve. Mortus još nije u potpunosti slobodan, a da bi to postao, Skeč mora da umre. E sad, jedini način da lik iz stripa ubije

čoveka je, naravno, u stripu. Tu počinje naša priča.

Cilj igre je, dabome, pobeći iz stripa i spasiti svet. To svakako neće biti lako, s obzirom na bolesnu maštu čoveka koji je

nacrtao taj strip, tj. glavnog junaka lično. A koliko je Skeč Tanner otkačen, može se zaključiti po načinu na koji je obučen, i kucnom ljubimcu koji je uvek sa njim, pa i u stripu (koliko uopšte može da bude otkačen čovek koji sluša Hard Core, i nosi pacova sa sobom, pitam se...).

Kao što sam već spomenuo igra, ili bolje rečeno priča, se odvija na stranicama stripa. Na svakoj slici morate da pređete neku prepreku. Ta prepreka (ili prepreke, pošto ih ponekad ima nekoliko) može biti sve: od liggave, zelene, karakondžule, do ventilatora koji morate da isključite da bi prošli dalje. Ponekad ćete morati malkice i da razmislite da bi rešili problem koji je pred vama, ali to ni slučajno nije loša strana igre. Naprotiv.

Kao i većina igara na konzolama, i ova je grafički na nivou crtanog filma, a ni zvuk ne zaostaje (čak je bolji od grafike). Muzika vas prati kroz celu igru, i menja se u zavisnosti

od okruženja (tako npr. muzika koju ćete slušati dok ste na ruševinama New York-a nije ista kao ona koja vas prati u kanalizaciji). Zanimljivosti igre takođe doprinose i dijalazi između glavnog junaka i likova koje sreće uz put, koji se ispisuju u oblačićima (k'o u stripu). Igra će svakako vezati za ekran svakoga ko se potrudи da je barem pogleda, a moguće je da ćete se u nekim trenucima i oduševiti glavnim junakom. Pogotovo ako sledite isti pravac u muzici.

Pavle Vukadinović

COMIX ZONE

SEGA MEGA DRIVE

Izdavač: SEGA

Žanr: Arkadna avantura

Broj tabli: 6

Broj igrača: 1

Kapacitet kertridža: 16Mb

Nova i interesantna ideja. Odlična muzika koja vas prati tokom igre.

Trenutno mi ništa loše ne pada na pamet.

Grafika: 93%

Zvuk: 98%

Igrivost: 89%

Atmosfera: 96%

94%

Video games club

SEGA & Nintendo

Novi Sad, Maksima Gorkog 46, 618-462

PLAYJOY

STAR WARS

RETURN OF THE JEDI

Long time ago in a galaxy, far, far away...

Ne, nema veze sa Tie-fighter-om, ni sa X-Wing-om, a bogami ni sa kompjuterom. Dobro, pomoći će vam - *Super Nintendo*, arkadna pucačina. Da, tačno. Radi se o arkadnoj pucačini na kertridžu za Super Nintendo konzolu, kompletno uređenu po Ratovima Zvezda, i to po VI nastavku. Tačnije, po "Povratku Džedaja".

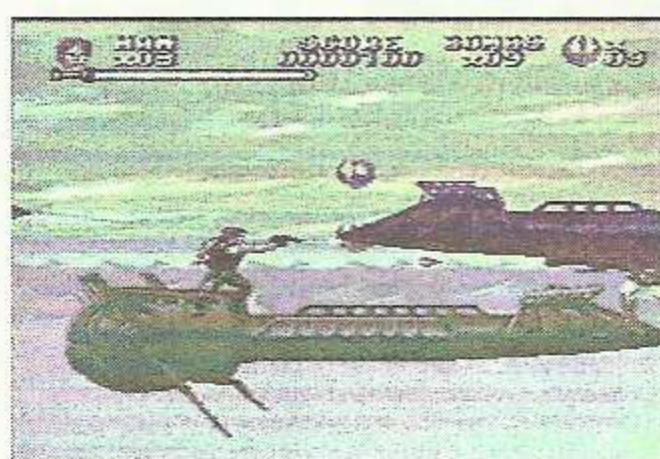
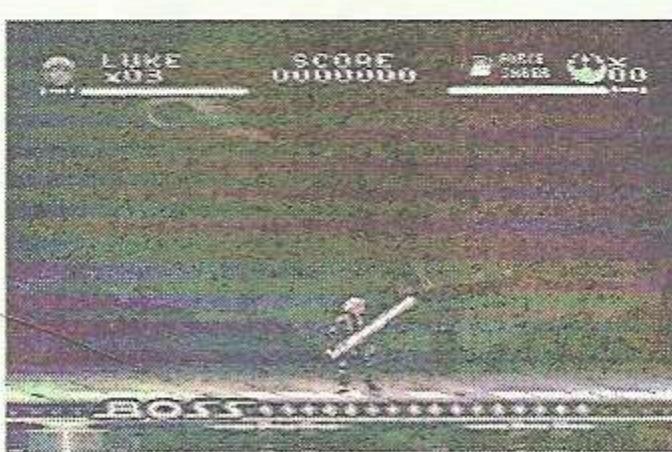
Verujem da među vama, dragi čitaoci, ima malo onih koji nikad nisu čuli za Ratove Zvezda. Međutim, ako neko ne zna šta je to (nije deterđent), neka obavezno pogleda film, jer u protivnom propušta mnogo. No, da se vratimo na igru. Kao što sam napomenuo, igra je urađena po filmu. O tome vam najviše govore animacije na početku, i u toku igranja, koje su doslovce "skinute" sa filma. Početak igre je isti kao i početak filma.

Inače, ako ste slučajno zaboravili, podsetiću vas: u Povratku Džedaja se tajno gradi nova *Zvezda Smrt*, još moćnija od stare. Han Solo je na Tatooin-u, kod ozloglašenog *Jabba The Hutt-a*. Mladi džedaj, Luke, princeza Leia, i Chewie, idu da ga spasu. Tu počinju film, igra, pa naravno, i vi...

Star Wars je podeljen na delove (prema dešavanjima u filmu), koji predstavljaju nivoje. Sami nivoi su veoma raznoliki, i izuzetno zanimljivi, ali ih možemo svrstati u dve grupe: mešavinu Turrican-a i Assassin-a, i table koje podsećaju, recimo, na trke. Znate već, vozilo posmatrate od nazad, i jurite napred. Samo, vi se vozite na *Land Speeder*-ima, *Speeder Bike*-ovima, i drugim futurističkim prevoznim sredstvima. Inače, nivoi su izuzetno kvalitetno

urađeni, naročito zbog utiska koji se stiče pri veeelikim brzinama. U toku igre nalazite, otprilike, na iste prepreke na koje nailaze i junaci u filmu. Znači, nailaziće na Stormtrooper-e, Gamoreance, Rankora ("ono" veliko, gadno, i gladno, sa čime se suočio Luke Skywalker kod Jabba The Hutt-a), Darth Vadera, i još mnogo "koječega". Inače, igra počinje na Tatooin-u, potom idete u svemir, pa na Endor, itd. Takođe, ako ne želite, ne morate da vodite iste likove na svim nivoima. Na nekim i nemate tu mogućnost (po filmu, Luke nije bio na Endoru za vreme borbe), što doprinosi raznolikosti i atmosferi.

Grafika je na nivou igara za konzole. Animacija je dobro urađena, i ima mnogo pozadinskih efekata, kao što su borbe, i mašine u pozadini. Sve je precizno nacrtano, što je važno, pošto igra treba da liči na film. Za vreme igre, prate vas dobro poznate muzičke teme iz Povratka Džedaja, dok su svi efekti i zvuci identični onima na filmu ("govor" R2D2-a). Sve ovo čini jednu kvalitetnu igru, napravljenu od strane Sculptured Software, '94 godine. Distributer

je, naravno, Lucas Arts Entertainment.

Igra obećava dobru zabavu, i toplo je preporučujem svim ljubiteljima Star Wars-a i (legendarnog) Turrican-a, i onima koji "jednostavno" vole da se igraju.

May the Force be with you.

Vladimir Vodaloš

RETURN OF THE JEDI

Super
Nintendo

Izdavač: JVC

Žanr: Pucačina

Broj tabli: 19

Broj igrača: 1

Kapacitet kertridža: 16Mb

Prava poslastica za ljubitelje Zvezdanih Ratova.

Igra je u određenim momentima (nivoima) suviše teška.

Grafika: 77%

Zvuk: 87%

Igrivost: 66%

Atmosfera: 90%

80%

Novi Sad, Maksima Gorkog 46, 618-462

SONIC 3

Priča se da je **Sonic** za *Sega* konzole, isto što i **Super Mario** za *Nintendo*. Valjda je to tačno.

Iako nije popularan poput kolege "vodoinstalatera", **Sonic the Hedgehog**-a ne treba zanemariti. On ima publiku, koja se ogleda u gomili pomahnitalih "segaša", koji bi (svi do jednog) više voleli da su se rodili kao jež. I to, ni manje, ni više - plavi jež u patikama. Koliko je, u stvari, zanimljivo biti plavi jež u patikama, pokazuje i činjenica da

više teška, ni suviše laka. Taman kako treba. Prava platforma. Sa gomilom skrivenih ulaza u bonus nivo. U stvari, bonus nivoi su zanimljiviji od same igre. Krećete se po ogromnoj, kariranoj, kugli, skupljajući plave lopte, i izbegavajući crvene.

Igre na konzolama postaju sve blesavije, nema šta. Deca su pronašla idole u ježevima, glistama, vodoinstalaterima, pa i mnogo gorim "stvarima". Kad se setim, u moje vreme je glavni bio zec, koji nije imao ni ručni top, ni patike. Eh, stara dobra vremena...

Pavle Vukadinović

se pojavio i (ovaj) treći nastavak.

Sonic 3 je standardna platforma, u kojoj treba da projurite kroz gomilu šarenih nivoa, pokupite što više prstenja, i zaradite što više bodova. Kad bolje razmislim, igra nije ni su-

Najbolje je da pogledate, pa ćete (valjda) shvatiti o čemu pričam.

Zanimljivo, može se igrati i u dva igrača. U tom slučaju, ekran se deli na dva dela, jedan igrač vodi

SONIC 3

**SEGA
MEGA DRIVE**

Izdavač: SEGA

Žanr: Platforma

Broj tabli: 6

Broj igrača: 2

Kapacitet kertridža: 20Mb

Sve je jaaaaako šareno.

Igra je suviše "prosečna".

Grafički: 83%

Zvuk: 87%

Igrivost: 100%

Atmosfera: 75%

86%

Novi Sad, Maksima Gorkog 46, 618-462

Sonic-a, dok drugi preuzima kontrolu nad njegovim prijateljem, ludim lisom. Ako igrate sami, lisac vas prati u stopu. Povremeno počne da "divlja", pri čemu se obično negde izgubi, ali ubrzo doleti, koristeći rep kao propeler.

PLAYJOY

NIGHT BREED (A)

Pauzirajte igru, i ukucajte: **RISEN FROM THE DEAD**, za neograničene živote.

SILLY PUTTY (A)

Ukucajte **HEADLIKEAHOLE** u high score listu, i pritisnite return. Ecran će bljesnuti, i sa **F1-F10**, **SHIFT F1-F10** i **CTRL F1-F10** moći ćete da birate nivoe.

STARDUST (AGA)

Šifre za nivoe su: BCQQAAAAAGGN CCSAQAAAALOO DDSAQAASANIN ED-SAQAAQTANKM.

CYBERPUNK (A)

MISSION 1 - 471174, MISSION 2 - 159361, MISSION 3 - 066990, MISSION 4 - 135642.

F-117 STEALTH FIGHTER (A)

Izaberite strike misiju, ali nemojte poneti ni jedno oružje vazduh - zemlja. Kada dobijete metu na zemlji, pritisnite **7** i **U** istovremeno, i meta će automatski eksplodirati.

THE GODFATHER (A)

Pauzirajte igru sa **HELP**, a zatim upišite **PIZZA HUT**. Ovo će vam dati neograničenu energiju.

Hired GUNS (A)

U toku igre, ukucajte **AMIGA** za neograničenu energiju i municiju.

BLACKHAWK (PC)

Šifre za nivoe: STRT SJ5Z DBQ7 FBWC QP7R WJTV RRYB ZS9P XJSN CGPM TJ1F GSG3 BMHS Y4DJ HCKD NRLF JGBZ MJXG K3CH L8VJ PBKT TNLQ FMWY L2RP.

DARK FORCES (PC)

U toku igre ukucajte: **LAIMLAME** - bezmrtnost, **LAPOSTAL** - dobijate sva oružja i municiju, **LASKIP** - završavate nivo (uspešno).

HERETIC (PC)

U toku igre otkucajte: **KITTY** - možete prolaziti kroz zidove, **RAVMAP** - kompletan mapa sa rasporedom neprijatelja, **MASSACRE** - ubija sva čudovišta na nivou, **SKEL** - dobijate sve ključeve, **RAMBO** - dobijate sva oružja i 200% štita, **QUICKEN** - neran-

jivost, **PONCE** - puna energija, **ENGAGE** - prelazak na drugi nivo gde je **x**-broj epizode, a **n**-broj nivoa, **COCKADOODLEDOO** - pretvarate se u kokošku na kratko vreme.

SUPER KARTS (PC)

Na skrinu **Go Karting** otkucajte **ORIEL** i dobijate mogućnost biranja staze na kojoj ćete se trkati. U prodavnici otkucajte **BRA-SENOSE** i dobijate \$10,000. U toku trke otkucajte **MANICMARTIN** čime dobijate bezbroj turboa.

24: Dr'ava i ogranač: 00: US Navy, 01: US Marine Corps, 02: US Army Air Force, 03: Japanese Navy, 04: Japanese Air Force, 05: Royal Air Force, 06: Fleet Air Force, 07: Royal Australian Air Force, 08: Chinese Air Force, 09: Russian Air Force, 0A: Royal Netherlands Air Force

25: Čin (Ne znam da li je potrebno, ali vam preporučujem da upotrebite odgovarajući ogranač i čin): US Navy (00: Ensign, 01: Lieutenant(jg), 02: Lieutenant), US Marine Corps (03: 2nd Lieutenant, 04: 1st Lieutenant, 05: Captain), US Army Air Force (06:

NOVA STORM (PC)

Pošto se igra startuje i počnete da kontrolišete avion otkucajte **TOMATOES** i biće te prebačeni u specijalni bonus nivo gde možete kupiti sva specijalna oružja. Posle istog bonus nivoa kompjuter vas prebacuje na poslednji nivo.

Aces of the Pacific

Da bi ste editovali **Aces of the Pacific** roster biće vam potreban neki hex editor (kao onaj u PC Tools). Pre nego što editujete originalni fajl, savetujem vam da napravite bekap **ROSTER.DAT** fajla.

00: Broj pilota na rosteru

02-10: Ime pilota

12-20: Opis bekapa

23: Oznaka aviona: 00: Japan, 01: US Navy & Marine Corps, 02: Royal Air Force & Fleet Air Force, 03: Chinese Air Force, 04: Russian Air Force, 05: Royal Netherlands Air Force, 06: US Army Air Force, 07: Royal Australian Air Force

2nd Lieutenant, 07: 1st Lieutenant, 08: Captain), Japanese Navy (09: Petty Officer 2nd class, 0A: Petty Officer 1st class, 0B: Warrant Officer, 0C: Lieutenant), Japanese Air Force (0D: Sargent, 0E: Master Sargent, 0F: 2nd Lieutenant, 10: 1st Lieutenant, 11: Captain).

26: 00 = Aktivane 01 = Mrtav

29-2A: Datum početka

2D-2E: Trenutni datum

32-33: Broj proteklih misija

34-35: Broj uspešnih misija

36-37: Broj kompletiranih kampanja

3C: Skvadron

3E: Kampanja

40-41: Broj vazdušnih pobeda

43-4D: US odlikovanja

4E-55: Japanska odlikovanja

57-62: Podešavanje realizma (00 = ne 01 = da)

Advanced Dungeons & Dragons® 2nd Edition

Official Game Accessory

Stigli su prekasno. Devojka je ležala mrtva na oltaru, u velikoj i naizgled tihoj prostoriji podzemnog hrama posvećenog bogu iskonskog zla. Družina je prišla devojci kojoj nisu mogli pomoći. Parvus, cleric, se pomolio za dušu mladog stvora čiji je život tako okrutno oduzet. Sve u prostoriji je bilo mirno, čak i zidovi, koji su delovali nestvarno. "Zidovi!" - uzvuknu Dacha, vilenjak mag-lopov, sa već isukanim mačem. I zaista, malo toga može da promakne veštrom oku vilenjaka. Zidovi su bili samo iluzije, i sada su kroz njih prolazili sveštenici tame, ispunjavajući prostoriju, i opkoljavajući družinu. Dvadeset protiv četvorice. "Dobro, izgubili su" - pomisli u sebi Dharmakshetra, warrior-priest, i skoci na oltar držeći mač u obe ruke. "Borba može da počne!". I počela je. Družina se rasporedila oko oltara, kao da su pokušavali da zaštite mrtvu devojku, a zli clerici su iščupali otrovne bodeže iz svojih crnih odora, i kao jedan poleteli napred...

Ne, ovaj put ne pričamo o igri na kompjuteru. Radi se, naime, o društvenoj igri. Znate, kockice, vas petoro, parče papira i dobra volja. Ne znate? E, onda pažljivo pročitajte ovaj tekst, i budite sigurni da više nikada nećete isto gledati vaš omiljeni FRP, na omiljenom računaru. Dakle...

Bio jednom jedan kralj...

Ova famozna i neprevaziđena igra, koju toliko hvalim (videćete i zašto), zove se Advanced Dungeons & Dragons, ili skraćeno - AD&D. Radi se o najstarijem (po

meni, najboljem) RPG-u do danas. U svakom slučaju, AD&D je zaslужan za sve igre na kompjuteru, koje su nam oduzele toliko

jodgovornije, kao što su: David "Zeb" Cook, Jon Pickens i Steve Winter.

...i imao tri sina i jednu kćer...

AD&D je društvena igra, u kojoj učestvuju Dungeon Master (u daljem tekstu DM), i četiri do osam igrača. Sve što je potrebno (osim knjiga u kojima su pravila - o tome malo kasnije) su "kockice" (i o ovome kasnije), po potrebi - papir, olovka, i puno, puno mašte. Zadatak igrača, ako mogu tako da ih nazovem, je da vode zamišljene likove kroz bezbroj avantura punih intrig, misterija i opasnosti, koje je smislio DM. On, takođe, mora da ima uvid u sve događaje, ispriča priču, i pazi da se poštuju (sva?) pravila. Poenta igre, pored dobre zabave, je zamišljanje, i recimo - gluma. AD&D vam omogućava da postanete neustrašivi ratnik, crvenokosi džin, koji je slavu stekao mačem i snagom svoje mišice, ili devetoprsti vitez koji traga za svojim poreklom; postanite neuhvatljivi lopov koji krade od bogatih i poklanja sebi, ili sveštenik koji se bori za svoje ideje - svuda gde zlo ugrožava dobro. Proučavajte mirnoću svemira i paukovo tkanje, kao Druid posvećen prirodi i njenim zakonima; rešavajte misterije i tajne magije, kao čarobnjak. Budite vilenjak ili patuljak. Pobedite zlo, pronađite zlato u beskrajnom labyrintru, koji je duboko pod zemljom, da su i zidovi topli od lave koja teče pored. Oslobođite kraljevu verenicu, ubijte zmaja, ili pak

vremena. Naravno, radi se o *Eye of the Beholder*, *Dark Queen of Krinn*, *Pools of Darkness*, i gomili sličnih igara. Sve one imaju zajedničku stvar: nastale su od AD&D-a. Ljudi koji su "krivi" za sve ovo, rade za kompaniju TSR, koja se bavi proizvodnjom, izmišljanjem, reprodukcijom - ukratko, svime što ima veze sa FRP, odnosno

RPG igrama. AD&D je u stvari nastao od D&D-a (koja je bila najpopularnija igra svoje vrste do početka 70-tih), i predstavlja unapredenu verziju. Ne bi bilo loše napomenuti da tim, koji je učestvovao u stvaranju AD&D-a, broji oko stotinu ljudi, plus nekoliko stotina igrača koji su provravali "da li sve radi kako treba". Bilo bi absurdno da ih sve nabrojam, ali moram spomenuti bar na-

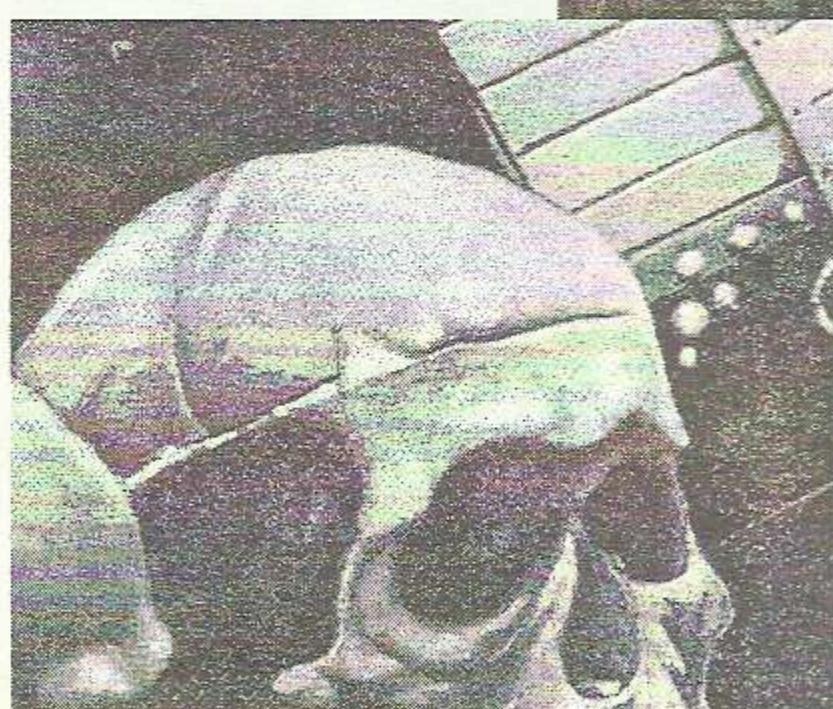
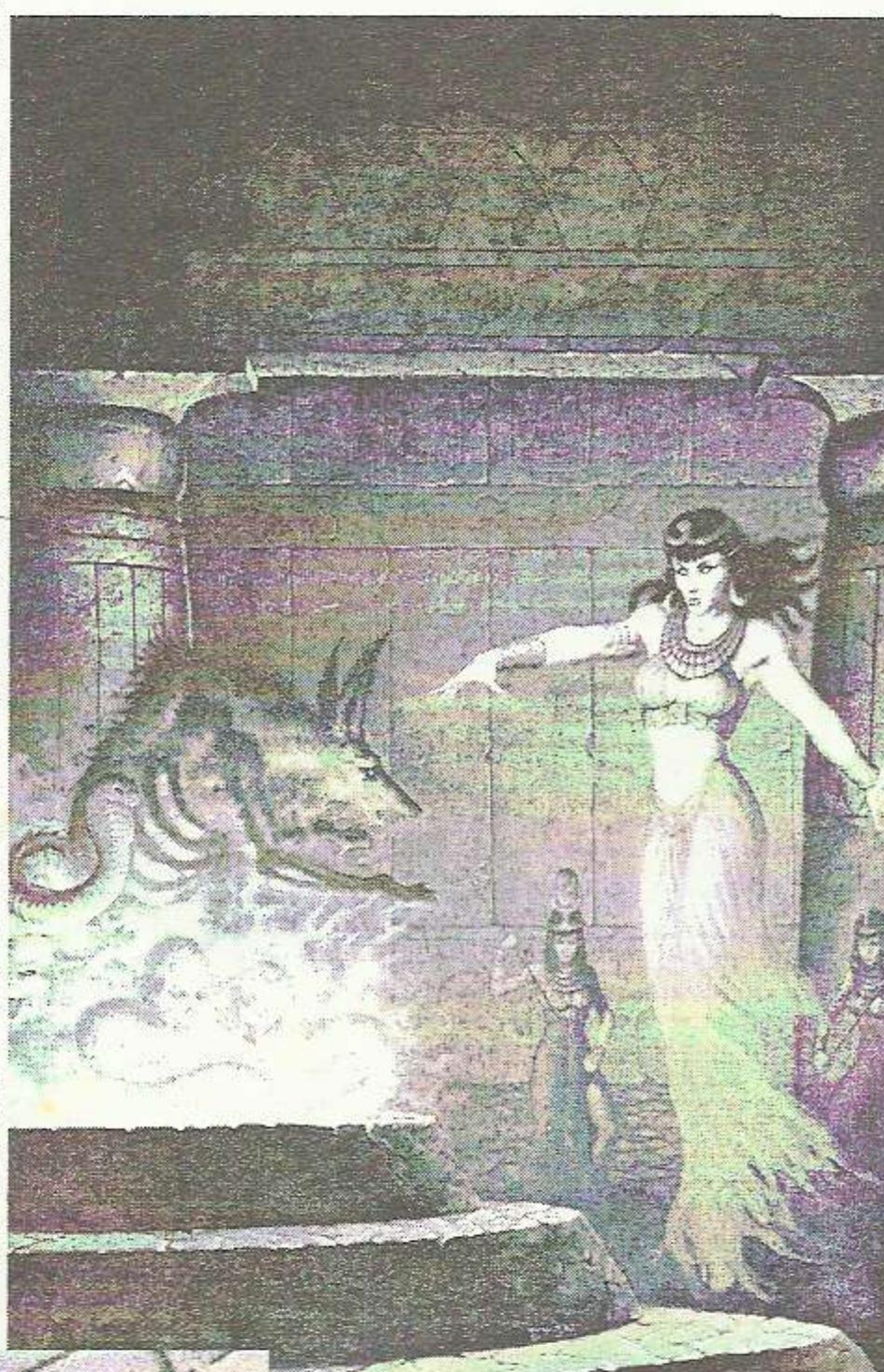
PLAYJOY

provedite karavan kroz opasne šume na severu; spasite rodni grad, postanite slavni, zaslužite ime u pesmama, i ne bojte se da date život za prijatelja, jer vas uvek mogu oživeti. Ipak, najviše se igrajte, jer AD&D nije samo razbibriga za ubijanje vremena. To je način života, jer svetovi zavise od vas, i jedino vi možete spasiti dobro od zla.

...i baš tada, zmaj ukrade kraljevu kćer...

Svaka igra ima pravila, što je slučaj i sa AD&D-om. Na prvi pogled vas mogu zastrašiti, pošto se radi o tri knjige A4 formata, sa po 250 strana - grubo rečeno. Samo hrabro. Shvatite da ste se "džabe" prepali. O čemu se radi? Osnovni komplet za AD&D čine: **Player's Handbook**, **Dungeon Masters Guide**, i **Monstrous Manual**. Najbolje bi bilo posegovati sve tri knjige. Međutim, dovoljan je samo **Player's Handbook**. Što se više igrate, trebaće vam više knjiga, kao što su: **Complete Warrior**, **Complete Book of Humanoids**, i mnoge druge. **Player's Handbook** je priručnik namenjen (prvenstveno) igračima. U njemu se nalaze sva osnovna pravila igre za kreiranje likova, borbu, kretanje, i slično. **Dungeon Masters Guide** je namenjen isključivo DM-u i u njemu se nalaze sva pravila (koja ne bi smela biti dostupna igračima), i sve što igrači treba da otkriju tokom svojih avantura. **Monstrous Manual** je knjiga u kojoj se nalaze neophodni podaci, i karakteristike svih bića koje igrači sreću. Pored slike, tu su prikazane i osobine stvora, ponašanje, uklapanje u ekologiju sveta u kom se nalazi, fizičke karakteristike - dakle, sve što je potrebno. Inače, pravila iz **Handbook-a** i **Guide-a** su fleksibilna, tako da ih ne morate sve znati da bi ste se lepo igrali. Sve je stvar dogovora. Dovoljna su vam osnova kao što je npr. pravilo za borbu, tako da ne dode do rasprave između DM-a i igrača, o tome da li je stanoviti zmaj "pogoden u oko i oslepljen", ili je "udaren po repu i besan". Bacite "kockicu", i ako dobijete određen broj - pogodili ste.

Kockice su veoma interesantne. U stvari, to i nisu kockice (osim klasične šestostrane), već poliedri sa četiri, osam, deset, ili čak dvadeset strana. Ja ću ih jednostavno zvati - kockice. Dakle, kocke sa različitim stranama daju različite vrednosti, tako da mač i bodež neće oštećivati u istoj meri. Za mač bacate osmostranu (da biste odredili jačinu oštećenja), a za bodež četvorostranu. Razlika je evidentna. Međutim nemojte misliti da sve zavisi od kockica. "Faktor sreće" postoji, ali uspeh lika najviše zavisi od akcije koju će on preuzeti, a to zavisi od vas, a ne od sreće. Naravno tu je i mali milion sitnica, koje su ubaćene radi veće realnosti igre. Npr., protivnika koji leži na zemlji lakše je udariti, nego onog koji je okrenut ka vama.

Takođe, nije isto pokušati udariti prosečnog čoveka bez oklopa, i džina, čija ogrubela koža može da podnese dosta toga.

...Tri brata podoše da izbave sestru iz kandži zveri...

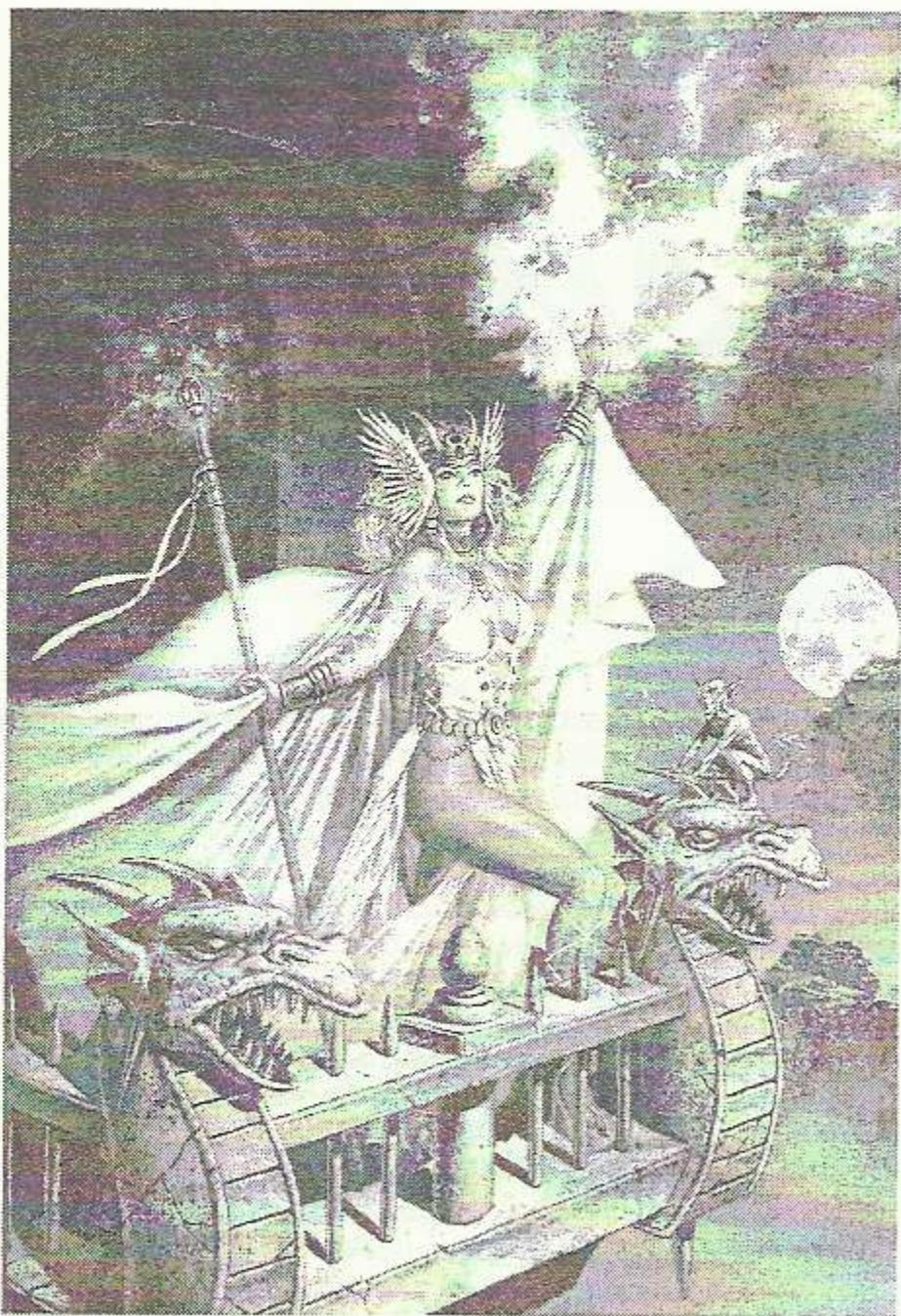
Tokom svojih avanturisanja, likovi stiču iskustvo. Ono se meri *experience points*-ima koje lik dobija. Kad skupi određeni broj iskustva, osobine lika se poboljšavaju (ratnici postaju veštiji u

rukovanju oružjem, čarobnjaci dobijaju moćnije magije...). Ovo napredovanje se zove "skakanje nivoa", i što je lik "veći nivo", to je veštiji. Tako npr. ratnik desetog nivoa mnogo lakše pogoda protivnike, nego neki početnik koji je drugi nivo (svi likovi kreću od prvog nivoa, mada po dogovoru sa DM-om ovo može biti izmenjeno). Najvažnije je da ne zaboravite da igra ne sme da se svede samo na bacanje "kockica", što znači da su pravila tu da bi se kršila. Vremenom ćete shvatiti da je igra interesantnija, što se više trudite oko učestvovanja u njoj. Što ste kreativniji i maštotitiji, igra postaje bolja.

...Prešli su mnoga mora i doline i videli nebrojena čudesa...

Kakav je svet kojim hode vaši likovi? Koje doba, koja dimenzija? AD&D je smišljen za svet čarobnjaka i zmajeva, mača i magije, besmrtnika i bogova. Praktično, to može da bude bilo koji epski svet. Od užarene pustinje nastale dejstvom dva sunca, do ogromnog okeana posutog milionima ostrva. Džungla, ravnica, krš... Geografija i neke druge odlike najviše zavise od mašte DM-a koji smišlja svet. Vreme takođe može biti različito. Od epohe slične starom Egiptu, do ranog XV veka. Ili će to biti mešavina "od svega po malo". Tu na scenu stupa DM. On treba da smisli svet zajedno sa morima i rekama, dolinama i šumama, vulkanima i džunglama. Treba smisliti kalendar, rasporediti narode, odrediti im običaje, uzdignuti gradove, smisliti istoriju.

Postoje i već smišljeni svetovi sa raspoređenim narodima, postavljenim bogovima, i zapisanom istorijom. To su tzv. *Campaign Settings*-i koji su vrlo korisni za sve DM-ove koji ne žele da naprave svoj svet. Poznatiji *Campaign Settings*-i su na primer: Dragonlance, Greyhawk, Forgotten Realms, i drugi.

...Jazbina zveri beše velika i puna blaga...

Kako napraviti lik? Prvo, treba da bacite kockice (po tri šestostrane) da biste odredili vrednosti *Ability Score-ova*, kojim definišete fizičke i psihičke sposobnosti vašeg lika. *Ability Score-ovi* su snaga (STR), mudrost (WIS), inteligencija (INT), konstitucija (CON), spretnost (DEX) i karizma (CHA). Nakon toga birate rasu. Možete biti čovek, vilenjak, poluvilenjak, patuljak, gnom, hobit (po originalnoj postavci AD&D), ali možete biti i džin, polu-orak, ogar, polu-ogar i još mnogo toga (pretražite *Complete Book of Humanoids*). Svaka od ovih rasa ima svoje prednosti i mane, jedino ljudi nemaju ni prednosti ni mane. Takođe, svaka od ovih rasa ima svoje osobine (poluvilenjaci vide odlično pri svetlosti zvezda), prebivališta (vilenjaci vole i žive u šumama), strahove (patuljci ne podnose vodu), mržnje (gnomovi mrze kobilde) i još puno toga što ih međusobno odvaja i čini originalnim. Posle rase birate klasu, i to: fighter (ratnik), paladin (sveti borac, posvećen određenoj veri koji se bori za dobro), ranger (borac vičan divljini i prirodi), cleric (sveštenik), druid (sveštenik posvećen prirodi), magic-user (čarobnjak), thief (lopar) i bard. Za svaku klasu postoje ograničenja u rasu i Ability Score-u (sveštenik mora da ima WIS minimum 9). Pošto ste izabrali klasu, ostaje vam da još izaberete *Alignment* koji će odrediti način ponašanja, tačnije karakter vašeg lika. *Alignment* dobijate kombinacijom šest elemenata. Vaš lik može da bude: dobar (good), neutralan (ne-

utral) ili zao (evil), a može da bude i lawfull (poštuje zakone i veruje u društvo), neutral (da veruje u apsolutni balans sila) ili pak chaotic (ne poštuje zakone i veruje u pojedinca). Tako na kraju, vaš lik može biti licemer i lažov (neutral evil), pravi vojnik (lawfull neutral), ili možda totalna dobrica (-lawfull good).

...Braća upotrebiše čini i udioše u pećinu neopaženi...

U AD&D-u postoje dva oblika moći: magija, i psioničke (mentalne) moći. Magiju mogu da koriste magovi, clerici i neki monstrumi. Magovi proučavaju magiju u svojim laboratorijama, a iz starih knjiga i spisa oni uče kako da ovlađuju njome. Svoje magije (spell-ove) uče iz posebnih knjiga koje nose sa sobom - spellbook-ova. Da bi zapamtili magije, potrebno je da ih svaki put posle spavanja me-

morišu. Njihove magije su uglavnom za napad i borbu. Sveštenici njihove moći dobijaju od svojih bogova putem meditacije. Svešteničke magije su obično za lečenje i odbranu. Monstrumi koji poseduju magiju su magični sami po sebi. Psioničke moći imaju psionicici, i velik broj monstruma. One se manifestuju korišćenjem mentalne energije, za šta se troše PsPoints. PsP-ovi se mogu nadoknadići meditacijom. Postoji takođe veliki broj magičnih predmeta, kao što su: mačevi, napici, prstenovi, prahovi i ulja, oklopi, rukavice i mnogi, mnogi drugi.

...I dodoše pred zmaja i zapodenuše borbu na život i smrt...

Postoji još jedna stvar bez koje se AD&D ne može zamisliti, a to su - bića koja nasejavaju bizarni svet mača i magije. Tu možete sresti nezaobilazne zmajeve, džinove, orke i trolove. Naići ćete na bića iz svih mitologija sveta: himeru, sfingu, harpiju, grifona, pegaza. Međutim, postoje i bića čija imena, ulogu, i izgled, srećete samo u svojim najgorim morama, kao što je beholder, feyr (koji se hrani strahom), deep spavn. Možda ćete ploviti morima na džinovskoj kornjači, zaratanu, na čijem oklopu je čitavo ostrvo. Možete izabrati da se borite sa hodačićim mrtvacima, zombijima, vampirima i mumijama. Ili će vas progoniti vukodlaci za vreme punog meseca. A možda ugledate fenksa u svetlosti zore...

...I od tada ih više niko nikada nije video.

I pored jake konkurenциje novijih RPG-ova koji se pojavljuju na tržištu, AD&D 2nd Edition ostaje jedna od najboljih (ako ne i najbolja) RPG igra na svetu. Da li je to zbog jednostavnosti igre, ili zbog oprobanog kvaliteta dobre zabave, ne znam, ali jedno je sigurno: najveći broj igrača RPG-a se igra AD&D.

Ali što jest - jest. Spasli su Orest. Niko nije verovao, ali oni su to uradili. Izali su napolje baš u zoru. Čak i danas, kada odem u krčmu (onu u kojoj su imali besplatne sobe), čujem ponekad pesmu "Five of the Rising Sun". Pa i ja zapevam, a bilo ih je četvorica na dvadeset..".

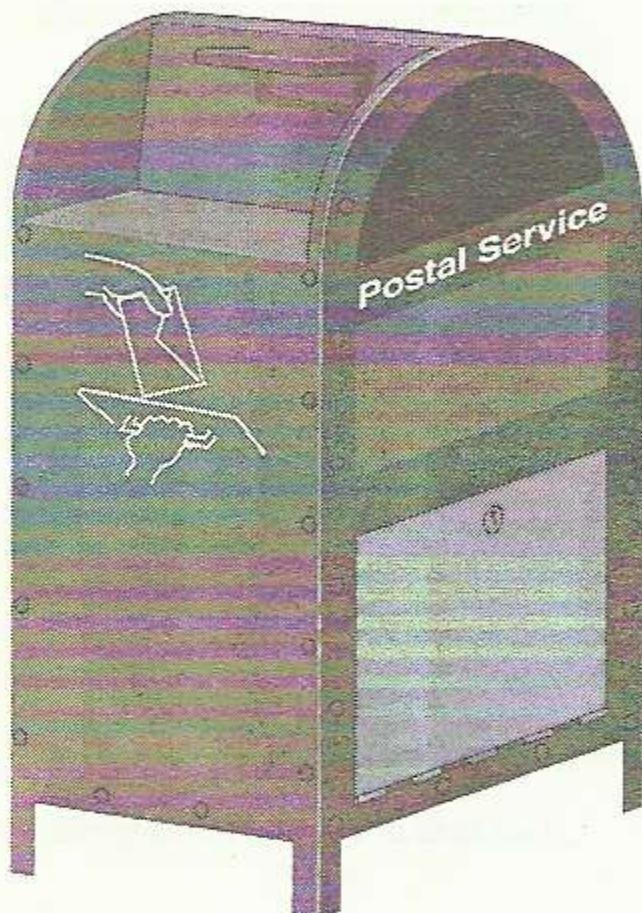
John Small

Vladimir Vodalov

Darkman

PLAYJOY

Ovim "pismom" želim da Vam čestitam na izlaženju prvog broja PLAYJOY-a i poželim puno uspeha u daljoj realizaciji ovog časopisa. Srdačan pozdrav,

Ostojić Mitar, Šabac

Hvala na čestitkama i lepim željama. Trudićemo se da te ne razočaramo!

Zdravo,

Zovem se Žarko i imam 15 godina. Pre neki dan, kad sam prelistavao neke časopise o kompjuterima, dokopao sam se i vašeg. Odmah sam ga kupio, ne zbog cene, već zato što se neko napokon setio da se u kompjuterskom časopisu pozabavi SEGOM (a ne samo Amigom i PC-jem). U anketi ste postavili pitanje: "Da li biste umesto novih 10 crno-belih radije voleli da vidite 3 kolor strane?". Ja sam sam zaokružio 10 crno-belih, ali mislim da bi bilo bolje da broj stranica ostane isti, ali u da budu u boji.

Žarko Bogosavljević, Novi Sad

Rezultati ankete iz prvog broja kao i lični kontakti sa čitaocima daju nam sliku o bitnim pitanjima vezanim za izgled i sadržaj PLAYJOY-a. SEGA je, kao što vidiš, zastupljena, ali proporcionalno našoj proceni o broju ljudi koji dolaze u dodir sa njom. To je, između ostalog, i razlog pokretanja ankete. Sto se tiče broja strana, činimo sve da stvar popravimo, pa smo se već u ovom broju potrudili da uradimo nešto po tom pitanju.

Poštovani PlayJoy,

Obradovao sam se kad sam video da postoji nov časopis namenjen skoro samo igrama. Nadam se da je samo prvi broj časopisa tako tanak, i da će sledeći izazi nešto deblji (barem deset strana više). Nemam nikakve primedbe, ali vam

predlažem da se orijentirate samo na igre. Naravno nek bude i članaka o raznom hardveru (npr. džoystici, CD-ROM, zvučne kartice i sl.). Uvedite rubriku "Pisma čitalaca" i posvetite više prostora tipovima i trikovima. Takođe, mogli biste čitaocima da poklanjate razne postere sa likovima iz igara. Toliko od mene, budite pozdravljeni.

Deak Laslo, Bečej

Drago nam je što je PLAYJOY tako dobro prihvaćen kod čitalaca. I mi bismo zaista voleli da sledeći broj štampamo na 100 strana, a od toga 20 u punom koloru. Na žalost trenutna situacija nam ne dozvoljava da drastičnije povećamo broj strana, ali ako uporediš ovaj PLAYJOY sa prethodnim, videćeš razliku. Postere imamo u planu, a ostale predloge smo razmotrili i možda neki od njih zaživi već u sledećem broju.

Poštovani PlayJoy-e,

zovem se Igor odnosno Iggy Pop. Dana 6.10.1995. kupio sam vaše novine i "cool" su (nastavite tako), ali imam primedbe, to su: 1. Cena 10 din, 2. Mali broj stranica u odnosu na 10 din, 3. Što nema stranica u boji. Ali kada sam pročitao uvod vaših novina, shvatio sam da ćete sve to popraviti u sledećem broju (tako treba). A sada bih postavio pitanja za rubriku "Pomožite mi": 1. Sve moguće završne udarce za likove iz Mortal Kombat 2 (fataljenja, babaljenja, friendshipe i aperkatove za kiselinu, šiljke...). 2. Pošto će se uskoro pojaviti Mortal Kombat 3, nadam se i za A500, ako možete da objavite sve udarce i završne udarce za nove likove. 3. Koji su glavni ciljevi u igri Pirates? To bi bilo sve. Da li bi mogli da objavite neki poster iz borbe o Mortal Kombat 2 ratnicima (kako kasape). Želim vam puno sreće u budućem radu.

Puno pozdrava od Iggy Pop-a

Mi smo svesni da za 10 din možete dobiti "deblji" časopis, ali pitanje je šta ćete u njemu moći da pročitate. Morate priznati da je kvalitet papira, štampe i tekstova na zavidnom nivou u odnosu na ostale domaće časopise. Ne zamerite na propustima, ipak je to bio prvi broj koji se nije mogao svima jednako dopasti. Anketa pokazuje da se velika većina "glasaca" opredelila za crno-

belu stranicu, što ne znači da onih u boji neće biti. Strpite se.

Cilj u igri Pirates je pronaći sve članove svoje porodice. Oni su zarobljeni na nekim Karipskim plantažama. Drugi cilj je, naravno, postati prebogat i pre penzije osvojiti što bolji status u društvu.

Hteo bih kao prvo da pozdravim potez redakcije za izlazak PlayJoy-a, jer su taki časopisi preko potrebni korisnicima računara. Ono što ste vi nazvali "pomalо neuobičajen sadržaj" je postao praksa kod svih računarskih časopisa (Svet Kompjutera... na našim prostorima) i to je veoma dobar potez i koristan za sve čitaocе. Trebalо bi da više forsirate članke o igrama i da one čine većinu prostora u časopisu (kao što i samo ime časopisa govori). Programi takođe treba da budu zastupljeni, ali u manjoj meri. Što se tiče igara za konzole mislim da na njih ne treba trošiti previše prostora, ali su sva-kako vredne pomena. Što se tiče igara za PC i Amigu, uglavnom su dobre, ali predlažem da za PC bude više CD igara nego disketnih verzija, kao i da budu malo poznatije (Full Throttle, NBA Live'95...) od recimo Picture Perfect Golf. Moje mišljenje za TOP 5 je, da vrsta ovakve top liste nije potrebna, jer je bolje da ta dva lista budu iskorišćena za opise igara. Moj predlog je da bude jedna top lista sa većim brojem, recimo 20, i da u njoj budu zastupljene igre svih verzija. Trebalо bi detaljnije opisivati pojedine igre. Opisa igara ima dovoljno, ali uvek može bolje i više. Želeo bih da bude više opisa rešenja igara. Oglasi nisu zastupljeni u dovoljnoj meri i posebno bi bilo dobro da u svakom broju kao i u ovom bude što više kontakata između redakcije i čitalaca (kada izlazi novi broj, najave raznih promena...). Veoma dobar potez je pokretanje nagradne igre i voleo bih da je, u koliko ste u mogućnosti, održite. Bilo bi lepo da pokrenete neku "konferenciju" za početnike za PC i Amigu, jer je sve više onih koji stupaju u svet elektronike, ili da pokrenete neke članke o komunikacijama (Internet, opisi modema, predstavljanje nekih BBS-ova...) Toliko od mojih pohvala i zamerki i želim vam da tako nastavite. Puno sreće u daljem radu,

Rideg Mihalj.

Stiglo nam je nekoliko pisama sa sličnim predlozima i veruj nam da smo ih sve pročitali i razmotrili, a neki od tih predloga će vrlo brzo biti realizovani. Morate nam oprostiti na greškama koje činimo, jer je PLAYJOY nov časopis koji tek ispituje ukuse svojih čitalaca. Mi Vas pozivamo da nas kritikujete i hvalite kako bismo što pre došli do kvalitetnog časopisa po svačijem ukusu. Na tvoju žalost, konzole su tražene, pa će ih i ubuduće biti na stranicama PLAYJOY-a. Što se TOP 5 tiče, verovao ili ne, mnogo ljudi nam je priznalo da ih je baš to najviše zadrio u prelistavanju časopisa. U ovom broju vam nudimo rešenje popularnog Full Throttle-a, dok oglasi zaista nisu u našoj moći. O komunikacijama i modemima češ, već u ovom broju, moći nešto da pročitaš, a ostalo možda neki drugi put.

Primite jedan veliki pozdrav od Nikolin Milana. Imam 16 godina i veliki sam obožavalac video igara i kompjuterske grafike. Javljam vam se povodom toga što ste u prvom broju PlayJoy-a u uvodu na 3. strani, objavili poziv kako bi mi mogli da poboljšamo kvalitet i koncepciju časopisa. Hoću da vas pohvalim za prvi broj PlayJoy-a, jer je jako dobar, pa nek je i na crno belim stranicama. Sve je OK samo imam malu zamerku: kad bi časopis imao bar šezdesetak stranica, sve bi bilo "PERFECT". Imam Super Nintendo i veliko iskustvo sa konzolama. Ako vam treba saradnik u vezi konzola, bila bi mi velika čast kada bih nešto radio za PlayJoy.

Nikolin Milan

Ako si pročitao prethodne odgovore jasno ti je od čega zavisi broj stranica, kao i kolor strane. Što se tiče tvog predloga za saradnju, mi smo ZA! Ako bilo ko od čitalaca ima želju da sarađuje, neka se javi redakciji. PLAYJOY će uvek biti otvoren za saradnju sa svim svojim čitaocima.

Dear Play and Enjoy,

Kupio sam vaš list u nadi da ću u njemu naći nešto što će mi odgovarati. Posle kupovine Sveta Kompjtera, Sveta Igra i još mnogo čega, nazad sam našao (kupio) nešto što mi odgovara. Nama, kupio sam kompjuter pre tri meseca i slobodno za sebe mogu da kažem da sam početnik i da znam samo neke osnovne stvari. Kada sam kupio vaš list, pročitao sam ga od korice do korice i sve sam shvatio, što mi je veoma drago, zato se nadam da i u sledećim brojevima nećete davati nekim komplikovanim tekstovima. Sve u svemu vać časopis je super i već posle prvog broja sam ga iskreno zavoleo. Sve dok je tako neću propustiti ni jedan jedini broj.

Vladimir Radić, Beograd

Veoma nam je drago da ti se PLAYJOY svideo i da si ga, kako kažeš, pročitao "od

korice do korice". To nam je i bio prvenstveni cilj, pa ćemo se truditi da tako i ostane. Nikako nećemo "daviti" sa tekstovima, ali može da se desi da ne pročitaju svi baš ceo časopis kao ti. Još u rimsko doba ljudi su zaključili da o ukusima ne vredi raspravljati. U svakom slučaju, anketa, u kojoj su mnogi uzeli učešće, mnogo nam je pomogla vam "opipamo" ukus. Naredni brojevi će izgledati onako kako ste vi to svojim glasovima poželeli.

Pre svega izvinjavam se redakciji zbog "nakaznog" izgleda ankete, za koju se nadam da ćete nakako dešivrovati. Šta ovo treba da predstavlja? Treba da predstavlja pismo sa veoma standardnom, neoriginalnom i po ko zna koliko puta izvakanom sadržinom: dakle, po hvale, kritike, itd. Kao prva stavka dnevnog reda uzeti su pod razmatranje tekstovi o igrama. Dovoljno jednostavno bez nepotrebnih komplikacija oko pojedinih opcija, a sa druge strane dovoljno opširno, tako da se vrlo lako, uz pomoć teksta, može steći neko elementarno poznavanje igre. Detalji su, kao što sam napomenuo, preskočeni, ali oni su ostavljeni da ih otkriva sam igrač, zato što ... jednostavno zato što se od svih pravih igrača očekuje da sam provale igru kojom se bave. Veliki plus kod mene dobili ste objavljinjem opisa i objašnjenja "malo" starijih, ali izvanrednih igara (K240), i to nipošto nemojte izbaciti, već na isti način nastavite sa opisom, na primer, Mega-lo manie, Settlers-a, Populous-a II, Supremacy-ja, ... Što se tiče rešenja, mislim da ne bi trebalo da se pojavljuju stalni tekstovi vezani za njih, već da se raznim problemima i cheat-ovima bavite u TIPS rubrici, odnosno da je malo proširite. Sve pohvale idu opisima strategija i menadžerskih igara, jer su to uglavnom igre sa gomilom opcija koje se u većini slučajeva ne mogu sve provaliti (konkretno mislim na savete u vezi UFO-a).

Najave noviteta bi trebale da su za mrvu opširnije, čisto da se ima neka prva predstava o igri. Mislim da u ovakvim tekstovima treba skratiti ono "ovaj i ovaj u saradnji sa tim i tim, koristeći novu ultra-mega budž tehniku, oldučio se da na tržište izbaciti to i to ...", i reći nešto više o samoj igri. To je to. Ono što me je oduševilo i što podržavam u potpunosti i kusur, jeste tekst o RPG-u. Mislim da bi nešto na ove teme trebalo da bude stalna rubrika. Iako nisam baš pokazao neke rezultate u FRP igrama (igrajući prvenstveno Ishar), veliki sam njihov fan. Moji predlozi jesu sledeći: u sledećem ili sledeća dva broja, propustiti čitaocu kroz neki kurs sa najosnovnijim pojmovima o RPG, da bi se kasnije posvetili opisivanju pojedinih priča, serijala, kao i detaljnim

opisima nekih game session-a. Gde, kako, kada se odvija, na koji način ...

Što se tiče top lista, dajem im podršku i mislim da su potrebne, jer one služe istovremeno kao informator i orientir za igrače koji su možda propustili nešto od tih navedenih sjajnih igara. Dobra je i organizacija top listi tipa A/PC, i mislim da bi trebalo da se nastavi na taj način. Još jedan plus - podela na kategorije.

Obećavam, neću još dugo biti ovako dosadan. Šta je ostalo? Ostala je još jedna zamerka pre ostalog. A to su konzole. Mislim da im nije mesto u ovakvom časopisu. Zašto? Možda zato što sam vlasnik pravog računara i mislim da je bez veze napraviti mašinu na kojoj se samo igraju neke destruktivne igre. I još, ne vidim zašto bi neki vlasnik konzole zbog 3 teksta o igrama i 53 teksta koji ga ne interesuju kupovao ovaj časopis. Ako mene pitate, organizacija Amiga/PC bila bi u potpunosti dovoljna pod uslovom da ova dva sjajna računara (ipak, dole PC!) ostaju ravnopravno zastupljena, a ne kao u "prodatom

Svetu Kompjutera": PC, CD, PC, CD, ... Možda malo oštro, ali što da krijem nešto što mi se ne svida?!? Prelazim na drugi deo, a to su programi i ostalo. Prvo, u čemu je fazon sa Đokom Balaševićem? Drugo, onaj koji ne razume testkove u kojima ste se posvetili nekim ozbiljnijim temama neka odmah proda svoj CPU. Kao i igre, dovoljno opširno, ali i dovoljno razumljivo. Posebno mi se sviđa tekst, odnosno poređenje mašina u tekstu "Hajde da se igramo". Šta više reći? Ja, kao prvenstveno igrač pa onda sve ostalo, želim vam puno uspeha u poslu, što manje dosadnih razglabanja poput mog, i preciznu ruku da koji put na moju adresu stigne nešto od nagrada.

Nenad Đorđević, Novi Sad

Uh Nenade, baš ga pretera. U svakom slučaju hvala na ovako iscrpno iznesenom mišljenju. Što se RPG-a tiče, želite će ti biti ispunjene jer se serial tekstova nastavlja. Interesovanje za RPG je prilično i to moramo poštovati. O konzolama smo već dosta toga rekli, a ravnotežu između Amige i PC-ja pokušavamo da održimo jer je realno takav i odnos snaga. Što se Đoleta tiče tajni nema. Želeo je da PLAYJOY-u da svoj doprinos i to je sve. U ovom broju mu beležimo jedan "neopravdani".

PIŠITE NAM I DALJE!

PLAYJOY

OS/2 WARP

... PONOVO MEDJU KORISNICIMA

BM-ov operativni sistem OS/2 Warp je već duže vremena prisutan na našim prostorima i o njemu se već dosta pisalo u domaćim časopisima. Ali sada, kada se njegov najveći konkurent - Windows 95, pojavio i kada se šuška da IBM sprema novi OS/2, bilo bi lepo da se malo podsetimo osnovnih karakteristika ovog operativnog sistema, povučemo paralelu između njega i Windows 95 i dobijemo konačan odgovor

za instalaciju će vas pitati da odaberete fajl sistem, ali ako želite HPFS sistem umesto "matorog" FAT-a, možda ćete poželeti da bekapujete neke podatke (za instalaciju novog fajl sistema je neophodno izvršiti formiranje hard diska). Ako odlučite da ostanete na FAT-u, nakon što ste se "poigrali" s Warp-om, vrlo jednostavno se, pokretanjem Dual Boot-a, možete vratiti na pređašnju verziju dos-a.

dugme miša dobijate meni sa opcijama koje možete primeniti na tekući objekt, a među njima i **settings** opciju kojom vršite detaljnija podešavanja. Podešavanja za razne objekte ima zaista mnogo tako da se sada neću baviti detaljima. Prosto odaberite **settings** i pogledajte šta se sve tamo nalazi.

Shredder služi za jednostavno "elimisanje" nepotrebnih programa ili "senki" (*shadows* - sinonim za *shortcut* iz Windows-a 95). Prosto, držeći desno dugme miša, odvucite željeni objekt do Shredder-a.

Dalji tok instalacije je već rutina: menjate diskete jednu za drugom sve do čarobnog momenta kada vas program obaveštava da je sve u redu i da će se sistem restartovati.

Per aspera ad astra

Posle reset-a, u gornjem levom uglu ekrana

"OS/2" će kratko blesnuti, a potom ćete ugledati IBM OS/2 Warp logo i sistem će početi da se startuje. Svi oni koji su imali prilike da rade na "prozorastim" operativnim sistemima (ovde pre svega mislim na W95) osećaće se "kao kod kuće" jer je sličnost, na prvi pogled, ogromna. Dočekaće vas plav-kasta boja desktop-a, nekoliko ikona folder-a (OS/2 System, Templates, Multimedia, Information ...), i neizbežni LaunchPad koji je jednim delom sinonim za W95 Taskbar. Kažem jednim delom jer služi isključivo za brzi start (Launch) nekih programa, dok se kod W95 koristio i za smeštanje ikona minimiziranih programa. Ako se sistem prvi put startovao, dakle tek ste ga instalirali, ljubazno će vas pozdraviti Tutorial i uvesti vas u osnove OS/2 sistema. Pružiće vam priliku da praktično isprobate sve čemu vas nauči. Kada ste savladali osnovne korake, zatvorite Tutorial, pa da pogledamo šta ima okolo.

Na LaunchPad-u se inicijalno nalaze dugmići za shutdown, brz pristup drajvovima, Shredder i još par sitnica. Moguće je, po želji, menjati sadržaj LaunchPad-a, dodavanjem novih ili brisanjem starih programa. Slično kao u W95, klikom na desno

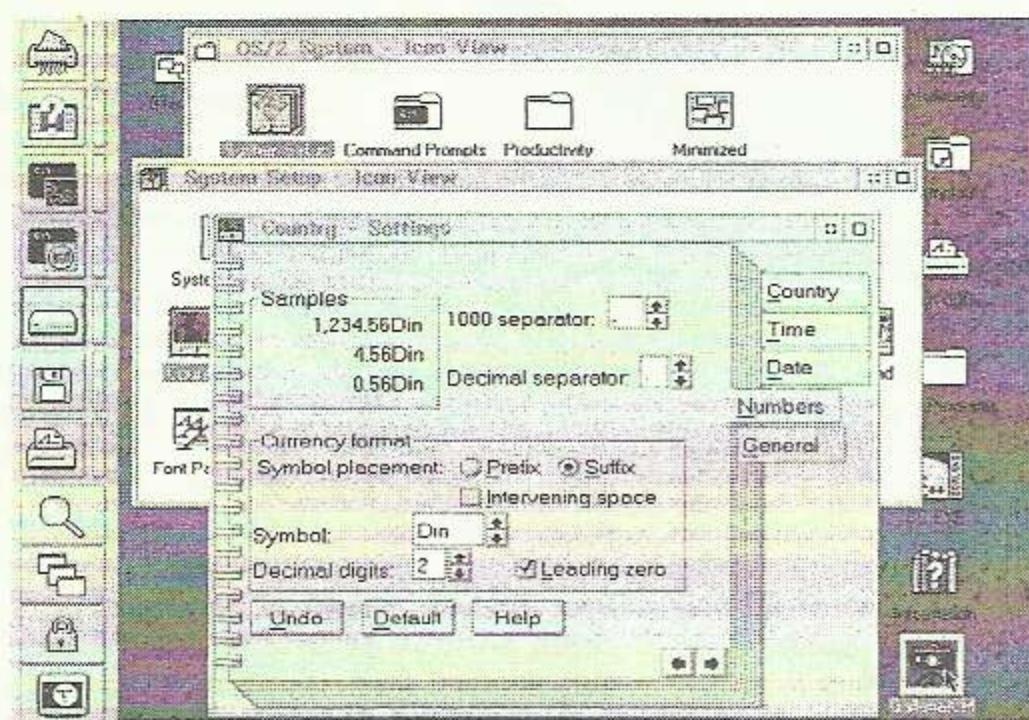
listu svih taskova možete dobiti pritiskom na **CTRL+ESC** taster i tada po želji pojedine programe možete ukloniti ili prebaciti fokus na neki od njih. Sa taska na task se prebacujete sa **ALT+ESC**, a dos prozor maksimizirate (*full screen*) odnosno smanjujete (*windowed*) sa **ALT+HOME**. Dakle, kombinacije se razlikuju od onih koje koriste Windows-i ali su i dalje logične i jednostavne za upotrebu.

Iz dos sesije možete izvršavati samo dos programe, dok iz OS/2 sesije možete izvršavati sve vrste programa: OS/2 tekst programe, PM (Presentation Manager) programe, dos i Windows programe. U OS/2 sesiji na raspolaganju vam je i **start** komanda kojom pokrećete neki posao uz istovremeno oslobođanje prompta za druge poslove. Sve sesije imaju zajedničku **CONFIG.SYS**, dok dos sesija ima i svoju **AUTOEXEC.BAT** datoteku. Mnoge stvari su i u dos i u OS/2 sesijama potpuno identične onima iz, recimo, dos-a 6.22 (copy, type, del, md, ...) tako da tu nećete imati problema. Mene je, s početka, jednog gnjavilo što sam morao da kucam **DIR *.CPP** umesto **DIR .CPP**, ali sam se brzo navikao.

U svakoj situaciji, kada negde zapnete, bilo sa **F1** iz Presentation Manager-a ili kucajući **help** iz komandne linije, možete dobiti prilično opširan help prozor iz kog, kroz primere, možete rešiti svaki problem.

Ono pravo

Imao sam priliku da radim sa velikim brojem operativnih sistema, kao što su UNIX, VAX/VMS, Linux, DOS, Windows i drugim i primetio sam tokom rada da se OS/2 kotira vrlo visoko na "lestvici sigurnosti"! Možda je malo neskromno poređiti sigurnost OS/2 sa sigurnošću koju vam pruža, recimo, UNIX, ali je daleko iznad onoga što

na pitanje života, univerzuma i svega ostalog.

Priprema, instalacija i sve ostalo

Paket OS/2 Warp se isporučuje na jednom CD-u ili, za "smrtnike", na 22 diskete. Ako spadate u smrtnike kao ja onda ćete imati dosta problema prilikom instalacije ovog paketa jer instalacija sa hard diska, kao što je to slučaj sa većinom drugog softvera, nije moguća! To je zbog toga što su sve, osim dve diskete, formatirane na 1.88M što IBM propagira kao novi standard. Ako su pri tome vaše diskete "bušene" (720K diskete "frizirane" na 1.44M) onda ste u pravom sosu. Instalacija dosta često i, nai-zgled, bez razloga pada.

Spomenuo sam da su vam za OS/2 potrebne 22 diskete. Od toga je jedna *install* disketa sa koje "butujete" na početku, a druga je *preload* disketa za instalaciju sa CD-a. Četiri diskete će vam oduzeti video drajveri, a dodatne 3 drajveri za štampač. Na ostalim disketama je sam sistem.

Pre instalacije je potrebno da se odlučite za fajl sistem koji ćete da koristite. Program

vam omogućavaju ostali, uslovno rečeno, operativni sistemi: **W95**, DOS sistemi (MS, DR, PC, Novell), **Windows 3.1x** i drugi. "Uslovno rečeno" zbog toga što mnogi **Windows 3.1x** smatraju operativnim sistemom, što ovaj, naravno, nije.

Zaštita memorijskih resursa je mnogo bolje izvedena nego na **W95** platformi, tako da će vam jedna "podivljala" aplikacija zadati mnogo manje nevolja. Napomenuo bih i to da razni "podli" trikovi koji su pravili dosta problema na **W95**, ovde nemaju nikakvog efekta. Naravno, kao i svuda, i ovde postoji jedno "ali" koje se ogleda u "tri magična tastera", kombinaciji za resetovanje mašine: pritisak na dotičnu kombinaciju **OS/2** neće preživeti, već će se, bez mogućnosti da se predomislite i da, eventualno, snimite vaše podatke na disk, a ponekad i bez ikakve najave, resetovati! Ovo će posebno pogoditi sve one koji su do sada radili na nekom **Windows** sistemu i koji su dosta često koristili pomenute taste za "odstranjanje" programa koji su se oteli kontroli. To je i ovde moguće ali na drugi način. **OS/2** pre samog reseta internu izvrši **shutdown** tako da sam sistem nije u opasnosti, ali vaši podaci itekako jesu! Držite se, dakle, **shutdown** procedure.

O zaštiti podataka na disku nema smisla mnogo govoriti jer oni koji su se opredelili za **FAT** fajl sistem već znaju kakvi problemi mogu da nastanu i kako da se izbore s njima, a oni koji su napravili korak napred i prešli na **HPFS** mogu da odahnu jer problema, praktično, neće imati. Neke sitnije greške tipa "lost chains" će se pojaviti s vremenom na vreme, ali će već prilikom sledećeg startovanja sistema biti otkrivene i istog momenta ispravljene.

Ubodi i pomoli se

Plug and play je na **OS/2** sistemu izведен očajno! Odmah da se ogradi od onih koji su "spremini da ujedaju" pri pomenu **OS/2** u negativnom kontekstu: na mašinama koji imaju P&P bios stvari će raditi pristojno. Ove tvrdnje, na žalost, nisam bio u mogućnosti proveriti jer ne posedujem P&P bios, ali na ogromnoj većini računara su "obični" AMI bios-i, tako da P&P, za sada, možete slobodno da zaboravite i ako želite da izbegnete glavobolju ili srčane smetnje, ostavite hardver na miru. Svaki pokušaj promene bilo kog dela vašeg računara će se završiti neuspešnim startom, a na ekranu ćete dobiti poruku kojom vas sistem obaveštava da je pao u

latentno stanje i da se обратите najbližem zastupniku. Neće vam mnogo pomoći ni utility diskete koje ste kreirali. Jedini lek je **ALT+F1** hotkey pri startovanju sistema. Tada će vam biti ponuđeno nekoliko opcija za oporavljanje sistema (prikazane u okviru).

"**dos622.vdm**" i kreirali ste imidž diskete, sa odgovarajućom verzijom dos-a, pod imenom "**dos622.vdm**". Prostim klikom iz **Presentation Manager**-a dotična verzija dos-a će biti startovana. Na sličan način postupate sa, recimo, dos-om 3.30 ako vam iz nekih razloga treba.

Dos sesiju napuštate sa **EXIT_VDM.COM**, programom koji bi trebao da se nalazi na disketi od koje pravite imidž. Ako ne, **CTRL+ESC** će vas vratiti u **Presentation Manager** i ponuditi listu taskova, te prostim pritiskom na **DEL** taster uklanjate dos sesiju.

Windows sesije

Iz **OS/2 Warp** sistema je moguće izvršavati i **Windows** aplikacije, bilo iz komandne linije, bilo iz **Presentation Managera**. Za ovo je potrebno prilikom instalacije specificirati da se instalira i **Win-OS/2** deo. U tom slučaju će vam trebati i diskete sa **Windows**-ima. Programi se nešto sporije startuju zbog toga što **Warp** svaki put učitava **Windows kernel**. Postupak je moguće ubrzati tako što ćete staviti **Program Manager** u startup folder. **Windows** i **OS/2** aplikacije mogu i da razmenjuju podatke, preko klipborda, recimo. Na kraju napomena: instalacija **Win-OS/2** podrške, koja omogućuje izvršavanje **Windows** programa, negativno će uticati na brzinu sistema, ali ne toliko da biste se odrekli ove zgodne mogućnosti.

Da dodam ...

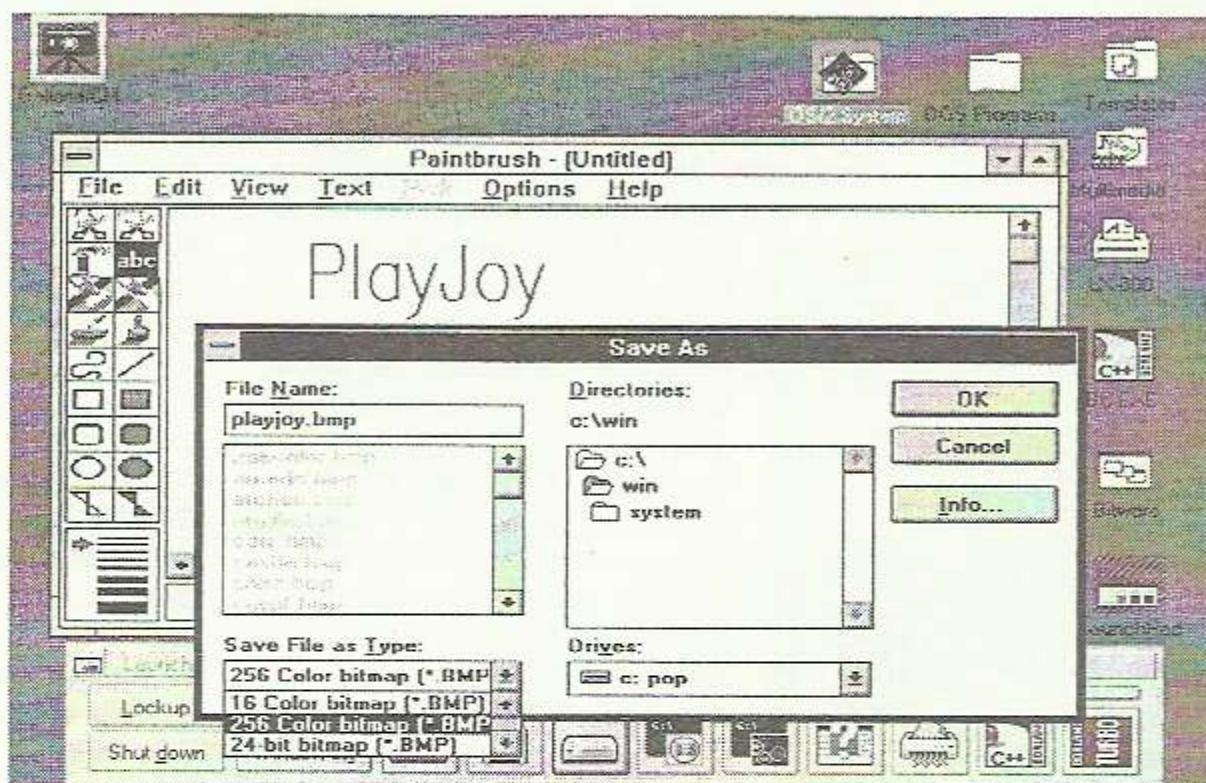
Kao i za **W95** platformu i za **OS/2** vam je neophodno najmanje 8Mb RAM-a. Bez toga nemojte ni da pomicajete o instalaciji. Po pitanju brzine, **OS/2** za nijansu zaostaje za **W95**, ali ne toliko da bi to bio razlog da odustanete od njega. Po pitanju sigurnosti je daleko iznad **W95**. Aplikacije specijalno pisane za **OS/2** ćete svećom tražiti, mada ih je sve više na tržištu. Ako često menjate hardver **OS/2 Warp** definitivno nije za vas.

Naveo sam vam par suvoparnih činjenica, prednosti i nedostataka i jednog i drugog sistema, potpuno nepristrasno, a na vama je da izvedete konačan zaključak i da se opredelite. **W95** ili **OS/2** pitanje je sad.

Saša Popravak

EMM386.SYS, ako koristite **HPFS**, da biste mogli pristupati **HPFS** particijama, **FSFILE.TER.SYS**. Ovo su fajlovi koje morate imati u **CONFIG.SYS** datoteci. Po želji, naravno, možete dodati šta vam odgovara.

Kada ste pripremili disketu uradite sledeće: jednostavno otkucajte "vmdisk a:

PLAYJOY

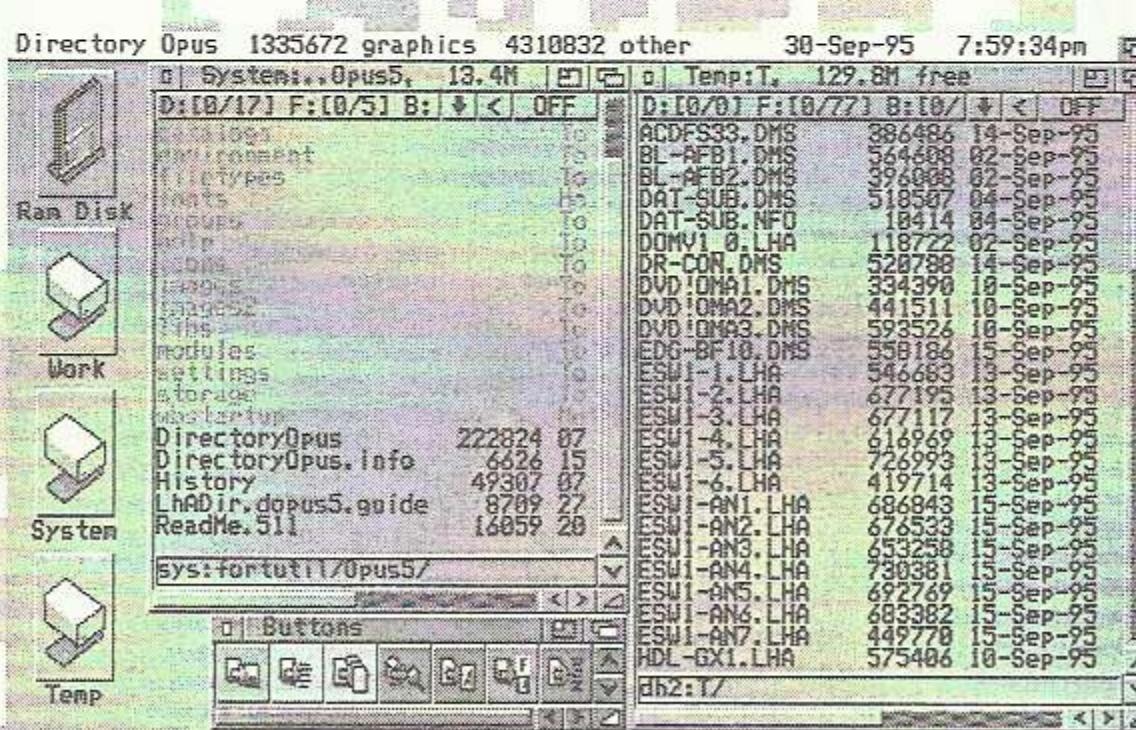

DIRECTORY OPUS 5

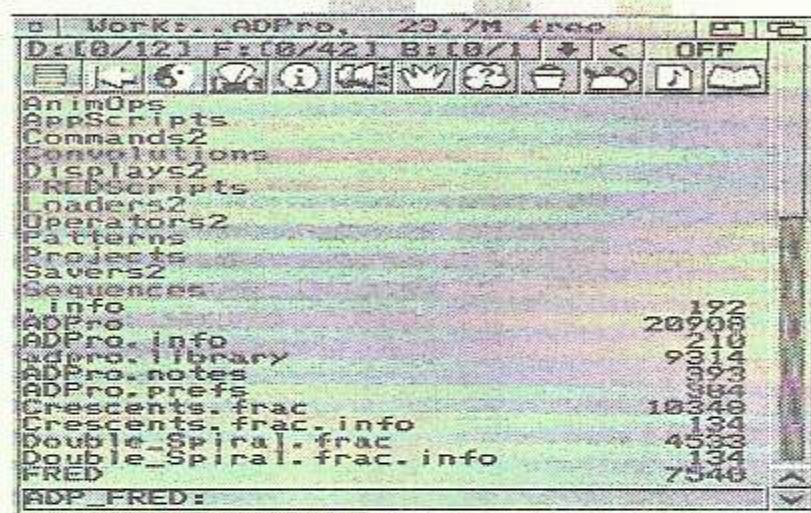
Da li je vredelo čekati?

Stvarno, da li se isplatilo čekanje na novi Directory Opus? S obzirom na očekivanja, odgovor može biti negativan.

Prvi šok sledi po startovanju programa. Kao "osnova" se pojavljuje kopija Workbench ekran-a, sa ikonama koje predstavljaju uređaje priklučene na Amigu (konkretno: hard disk, CD ROM...). Nema više starog, lepog, "kompaktnog" prozora, već se koriste prozori na liku na one iz Workbench-a, ali sa mnogo sitnica (slajderi, "dugmići", itd). Po startovanju, DOpus nije konfigurisan, prozori su razbacani, i trebaće vam vremena da sve dovedete u red.

DOpus-ov ekran podseća na Workbench, i možete koristiti neke njegove opcije kao što su Backdrop, Execute Command i slično. Listers meni je važan. Njime konfigurišete prozore u kojima se prikazuje sadržaj izabranog direktorijuma. U prozore možete ubaciti slike (Images) koje će biti prikazane u "zaglavljku" Lister-a, ili konfigurisati menje u okviru istog. Imate i izbor rada sa ikonama (što nas opet vraća na Workbench stil rada) ili imenima fajlova u okviru Listera.

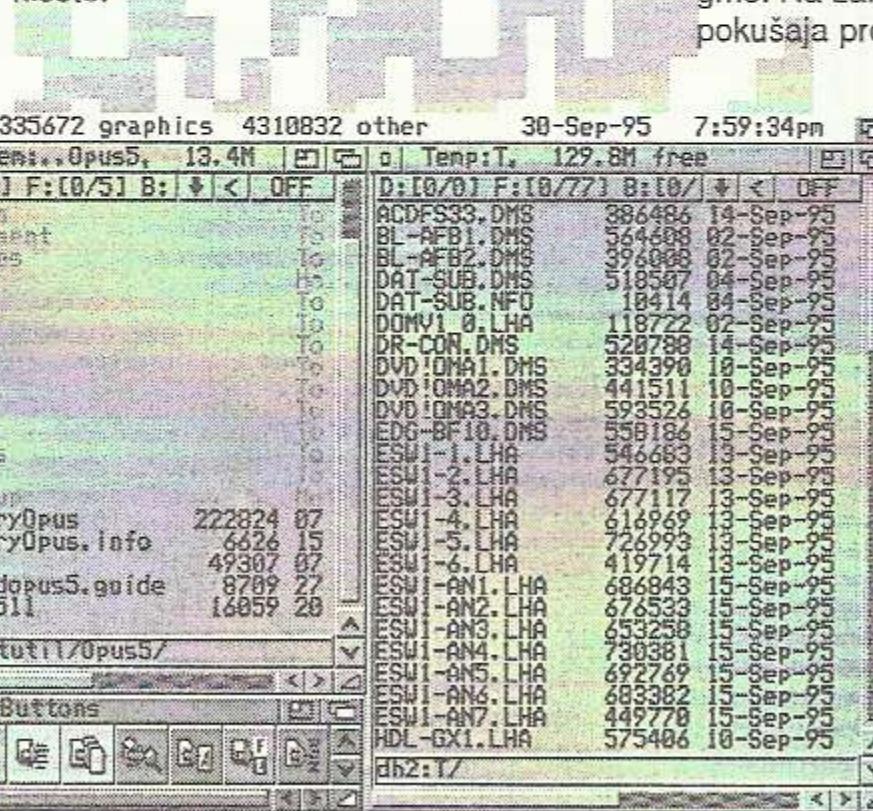

Meni Icons je gotovo identičan Workbench-ovom. Informacije, Snapshot, Leave Out, Format...

Buttons služi za definisanje "dugmića". Postoje tekst i grafički Button-i. U grafičkom modu možete (ponovo) izabrati slike koje će predstavljati određene komande (copy, move, i slično).

Kao i obično, u Settings meniju nameštate razne parametre koji se tiču samog izgleda (ekran, broj boja, keširanje...) i funkcionalnosti DOpus-a (FileTypes, User Menu).

Poslednji je User Menu, koji vi definirate.

Broj menija se čini nedovoljnim, ali ne dajte se zavarati. Konfigurisanje će vam oduzeti dosta vremena. Nameštanje položaja prozora, dugmića, menija i sl. je nekad mučan posao, s obzirom da neoprezan "klik" levim mišem može poremetiti položaj svega što ste napravili. Kao i u prethodnoj verziji, možete definisati dogadaje pri pritisku na levo i desno dugme miša (čak i srednje!). Na žalost, zbog ogromnog broja prozora koji se pojavljuju na ekranu pri konfigurisanju, ovo postaje mučno. Sve divne pogodnosti iz DOpus-a 4 vezane za "brzo kliktanje mišem iz prozora u prozor" su nestale, jer desno dugme miša aktivira menije. U verziji 5.1, dvosturki klik u prozor (Lister) aktivira List Format meni. Da bih objasnio na šta mislim, probajte u DOpus-u 4 da kliknete mišem na vrh levog prozora (gde se nalazi ime aktivnog diska, i slobodan prostor), i potom brzo na isto mesto u suprotnom prozoru. Prebacite sadržaj leve u desni. Međutim, izvedete li to sa pritiskom na desnog miša, zamenite sadržaje. To su samo neki primeri pogodnosti kojih u DOpus-u 5 nema.

Najstrašniji nedostatak: npr. želite da iskopirate fajl koristeći Copy As funkciju. Recimo da ste je instalirali "ispod" Copy button-a, i naravno, markirate fajl, dođete mišem na Copy, pritisnete desno dugme miša i - NIŠTA! Da, prvo morate "aktivirati" prozor sa dugmićima, a potom pritisnuti dugme. Na žalost (u mom slučaju), posle dva pokušaja prozori su bili ispomerani (slučajno zadružite dugme malo duže i ...), a živci iskidani. Sve funkcije koje su nameštene za desno dugme miša će postati beskorisne.

U brzini rada samog programa takođe nisam primetio napredak. Iščitanje direktorijuma nije ubrzano (famousni C: direktorijum služi za testiranje). Postoji jedna "caka" u DOpus-u 4 koju mnogi ljudi nisu još iskoristili. U originalu, DOpus pri iščitanju direktorijuma proverava i vrstu fajla. To isključite u meniju Operati-

on/List Format, i ostavite samo ime, dužinu i eventualno datum kreiranja fajla. Razlika je primetna.

Još jedna zamerka je što u FileTypes nije automatski ubaćeno npr. prepoznavanje muzičkih modula (NoiseTracker format i sl.) kao kod DOpus-a 4. Ako želite da slušate muziku, morate instalirati PLAY komandu.

Povrh svega, autor je pokušao da zaštitи program od kopiranja, i prilikom unošenja pogrešnog serijskog broja (kod verzije 5.1), DOPOS5 će biti kompletno izbrisana. Zato obavezno čuvajte kopiju na disketu (ili hard disku).

I pored najbolje volje, iskreno, ne znam šta bih mogao da izdvojam kao prednost DOpus-a 5 u odnosu na prethodnika. Možda sam suviše navikao na "četvorku" pa ne mogu biti objektivan. U svakom slučaju, ako želite da pratite trendove, nabavite ovaj program i sami ocenite.

C.S.

Zahvaljujemo se AMIGA FORT-u na usputljenom programu.

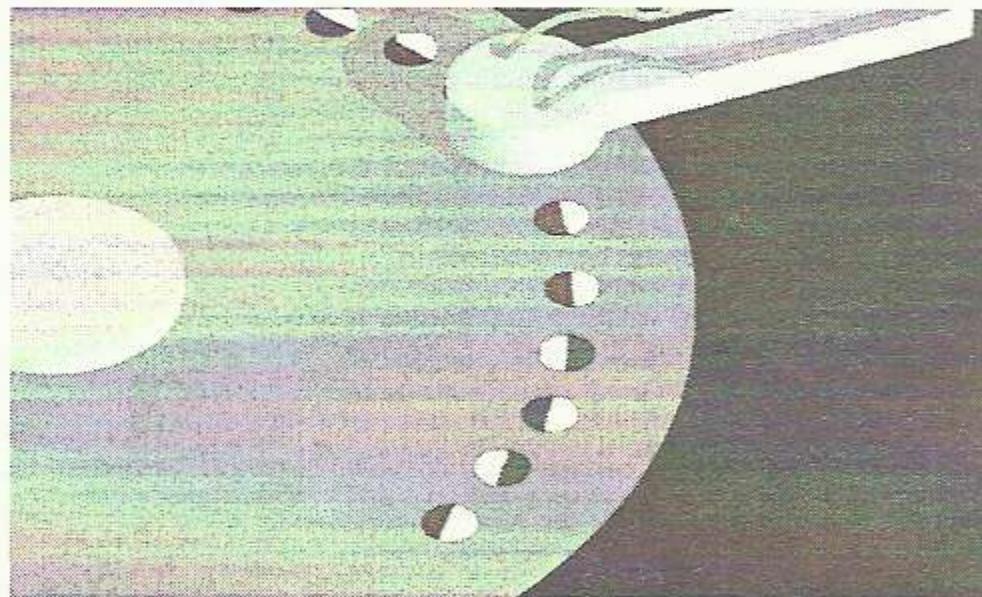
DISKOVNI

Razvojem računara, napredovali su i mediji za čuvanje podataka. Od bušene kartice, preko magnetne trake, do magnetnih i laserskih diskova. Trenutno su najpopularniji magnetni diskovi. Skoro

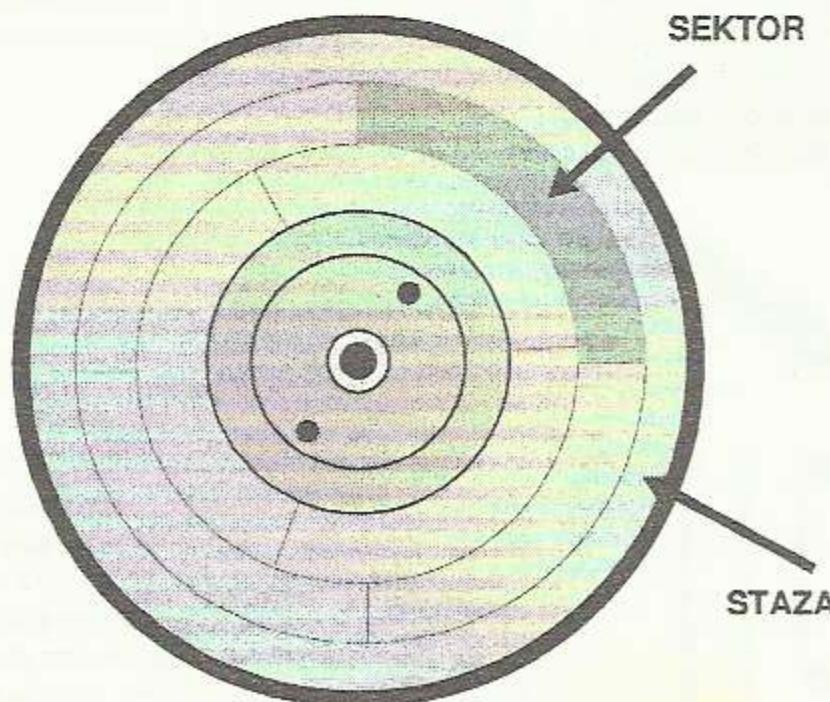
Sektor - Još se naziva i - blok. Predstavlja deo staze, a svi blokovi na disku su iste dužine (najčešće 512 bajtova).

svi personalni i kućni računari koriste diskove za skladištenje podataka. Diskova ima

ma, a te impulse kasnije prevodi u niz nula i jedinica (bitove). Da bi glava mogla da se kreće bez greške po određenim magnetnim celijama, ona mora biti navođena. Zato je disk podeljen na više koncentričnih krugova, koji se na-

sl. 1.: Prikaz magnetnih celija.

sl. 2.: Šematski prikaz diska

raznih; mehanih, tvrdih, floptičkih, i sve ih karakteriše ista, ili slična organizacija.

Po koncepciji, diskovi spadaju u poluadresibilne memorije, što znači da podatke možete da čitate samo u blokovima (za razliku od RAM memorije, koja je potpuno adresibilna, i moguće je pristupiti bilo kom podatku).

Cilindar - Termin vezan isključivo za hard diskove. Označava sve staze istog prečnika na više magnetnih ploča hard diska.

Diskovi su organizovani oko jedne ili više ploča "diskoidnog" oblika, koje se rotiraju oko svoje ose (zato se i zovu diskovi). Površine diskova su prevučene tankim magnetnim slojem, čiji kvalitet uslovjava dugotrajnost samog diska (koliko dugo će podaci ostati nepromenjeni). U magnetnom sloju se nalaze male magnetne celije, koje mogu biti pozitivno ili negativno namagneti-sane (0 ili 1 - slika 1). Preko magnetnog sloja klizi glava disk drafva, i čita stanje u celija-

zivaju **staze**, a svaka staza je podeljena na više istih delova koji se nazivaju **sektori** (slika 2). Sektori su iste dužine, i sadrže identičan broj magnetnih celija, a najčešće su kapaciteta 512 bajtova. Između staza postoji "slobodan prostor" koji služi kao granica između dve.

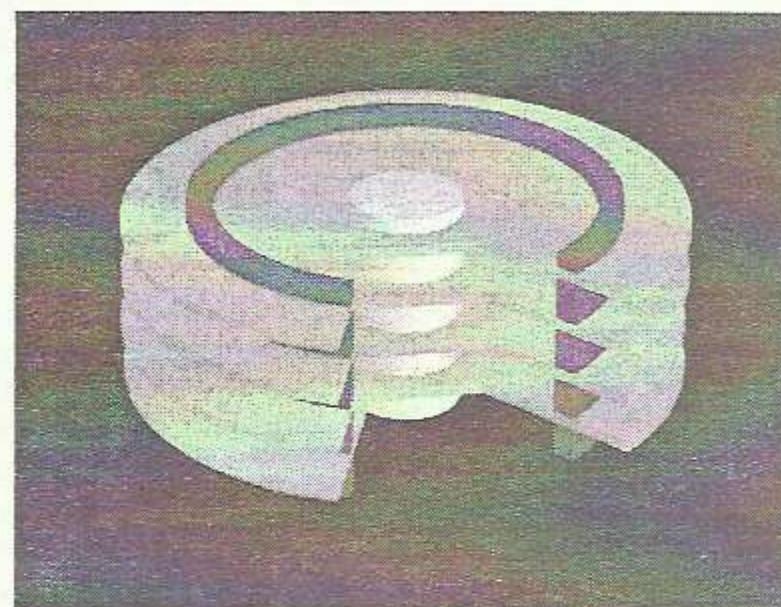
Kapacitet diska je u zavisnosti od broja staza i sektora. Amigini DD flopi diskovi imaju 80 staza i 22 sektora u svakoj stazi, što čini 1760 sektora. Kada to pomnožimo sa 512 bajtova po sektoru, dobijamo 901120 bajtova, ili 880 KB. HD flopi diskete se razlikuju po tome, što umesto 22, imaju 44 sektora po traci (ili 3520 ukupno). PC flopi diskovi su nešto manjeg kapaciteta jer koriste 18 ili 36 sektora po stazi, što im daje kapacitet od 720 ili 1440 KB. Obratite pažnju na to da su diskete za PC i Amigu fizički iste, i da se razlikuju samo po gustini i načinu zapisa.

Što se hard diskova tiče, situacija je malo drugačija. Pošto hard diskovi imaju (najčešće) više od jedne ploče, uveden je i termin **cilindar**. Cilindar predstavlja sve staze istog prečnika na svim površinama (pločama) hard diska (slika 3). Kapacitet hard diska se računa tako što pomnožimo broj cilindara sa brojem sektora po cilindraru, i sa 512 - što je kapacitet jednog

bloka u bajtovima. To izgleda ovako: hard disk npr. ima 1000 cilindara i 255 sektora po cilindraru. 1000x255 je 255.000, i to još množimo sa 512 - što nam daje 130.560.000 bajtova, ili 124.5 Mb.

Staza - Na engleskom Track. Označava koncentrične krugove na površini diska.

NAPOMENA: Na slici 3, tamni cilindar predstavlja položaj istih sektora, i cilindar koji oni čine. Pravi hard diskovi nemaju takve modne detalje, kao što je prikazano na slici.

sl. 3.: Šematski prikaz zamišljenog cilindra.

Toliko za ovaj uvod o diskovima uopšte. U narednim brojevima ćemo detaljnije opisati rad flopi i hard diskova.

Milan Belić

ARHIVERI

Zasigurno većina čitalaca misli da je znanje o arhiverima i arhivama neko elementarno znanje. Ali, za sve one koji iz bilo kojih razloga, nikada nisu bili u situaciji da do kraja razjasne problem i namenu arhiviranja fajlova, evo kratke priče.

Arhivu možemo opisati kao jednu datoteku (fajl) koja sadrži mnogo drugih datoteka. Arhiveri su, sasvim prirodno, programi koji rukuju sa arhivama. Pri smeštanju fajlova u arhivu, arhiver ih kompresuje (pakuje). Kompresovanjem se smanjuje dužina datoteke. Dakle, cilj arhiviranja nije samo držanje datoteka na okupu, već i smanjenje ukupne zauzetosti prostora na disku.

ARJ/ZIP/LHA/LZX

Na tržištu postoji veliki broj arhivera, ali su samo neki od njih postali popularni. Najpoznatiji među njima su ARJ i PKZIP, za PC, dok je LHA još uvek napopularniji za Amigu, iako novi arhiver LZX, polako preuzima primat. Oni predstavljaju važeći standard među arhiverima.

Kreiranje arhiva

Svi arhiveri imaju veoma sličnu sintaksu komandne linije. Tri bitne stvari koje arhiveru treba saopštiti su: ime arhive, imena fajlova koje želimo da kopiramo u/iz arhive, i sama komanda. Ako koristite ARJ arhiver, komandna linija bi trebalo da izgleda ovako:

```
ARJ a -r ime_arhive fajl1 fajl2  
fajl3 ...
```

Iza *ime_arhive* možete, ali i ne morate dodavati ekstenziju .ARJ, dok niz fajlova iza imena arhive možete zameniti sa džoker znacima (npr. *.* u arhivu smešta sve fajlove iz tekućeg direktorijuma).

```
PKZIP -a -r -P ime_arhive fajl1  
fajl2 fajl3 ...
```

Kao i u prethodnom slučaju, ekstenzija .ZIP iza imena arhive nije neophodna, a niz fajlova se takođe može zameniti džoker znacima.

```
LHA -r a ime_arhive fajl1 fajl2  
fajl3 ...
```

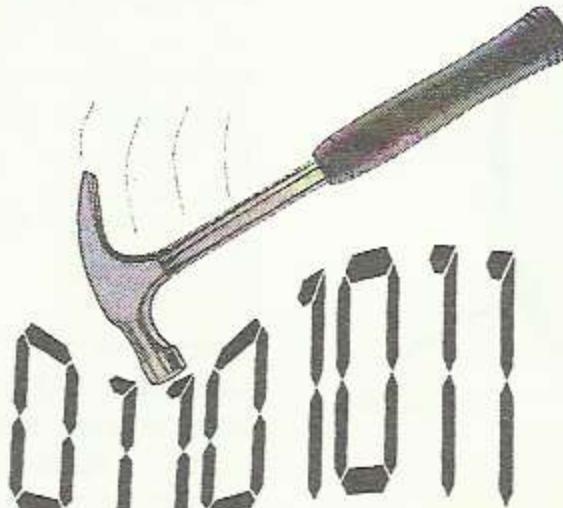
Ekstenzija .LHA iza imena arhive nije neophodna jer će je program sam dodati, dok se niz fajlova takođe može zameniti sa džoker znacima (npr. #? označava sve fajlove iz trenutnog direktorijuma).

LZX arhiver je pravi naslednik starog dobrog LHA, pa nema skoro nikakve razlike

ni u zadavanju komandne linije. LZX ima povećan broj opcija, ali one nisu interesantne za prosečnog korisnika. Karakteriše ga bolji stepen kompresije, a može, pored svojih, da otpakuje i LHA arhive. Toplo vam ga preporučujemo.

Multi volume

U nedostatku direktnе veze među računarima, arhive su veoma pogodan način transportovanja velikog broja fajlova sa jednog računara na drugi. Transport se obavlja pomoću disketa, koje su ograničenog kapaciteta. Šta u tom slučaju? Treba izvršiti arhiviranje fajlova na diskete po principu *multi volume*. Procenite koliko vam disketa treba za takvu operaciju, pa ih sve formatirajte ili obrišite sve fajlove. Tada pristupite kucanju komande koja će arhiveru dati do znanja da

arhivu treba da snimi na više disketa. Po završetku prve diskete, arhiver će tražiti sledeću itd. Kod ARJ arhivera, sintaksa komandne linije je sledeća:

```
ARJ a -r -vVELICINA ime_arhive  
fajl1 fajl2 ...
```

Sve je isto kao i kod stvaranja normalnih arhiva, osim dodatne opcije -vVELICINA, gde je VELICINA ili slovo 'a' (u značenju automatsko) ili kapacitet diskete u kilobajtima (720, 1440 itd.). Nakon što arhiver popuni celu disketu, traži od vas sledeću praznu, dok se u arhivu ne stave sve željene datoteke. Ovako stvorena arhiva će se sastojati iz više datoteka, svaka na po jednoj disketi. Prva od njih će imati normalnu ekstenziju .ARJ, dok će ekstenzije ostalih biti, redom, .A01, .A02, itd.

```
PKZIP -a -r -P -& ime_arhive  
fajl1 fajl2 fajl3 ...
```

Primetićete dodatnu opciju -&, kojom omogućujemo *multi volume* arhiviranje. Za razliku od ARJ arhivera, PKZIP će sve datoteke ove *multi volume* arhive nazvati isto kao i prvu datoteku u nizu, dakle, *ime_arhive.ZIP*.

LHA arhiver (pa tako i LZX) takođe ima mogućnost *multi volume* arhiviranja, ali iz praktičnih razloga, na Amigu je mnogo popularniji sasvim drugi način prenošenja fajlova. Obično se napravi jedna normalna arhiva koja se zatim programima, kao što su QuarterBack ili AmiBack, kopira (bekapuje) na više disketa.

Raspakivanje arhiva

Kao i kod kreiranja, i raspakivanje arhiva zahteva da se arhiveru saopšti komanda, kao i ime same arhive. Treći parametar može, ali i ne mora biti niz fajlova koje želimo da kopiramo iz arhive u tekući direktorijum. Ako se ne navede ni jedno ime, podrazumevaju se svi fajlovi.

```
ARJ x ime_arhive
```

```
PKUNZIP ime_arhive
```

```
LHA x ime_arhive
```

```
LZX x ime_arhive
```

Primetili ste da jedino PKZIP ima poseban dearhiver PKUNZIP, tako da su operacije arhiviranja i dearhiviranja kod njega razdvojene. Upravo se zato, kod poziva PKUNZIP-a, ne navodi posebna komanda, već jedino ime arhive. Kao što ste već naveli, dodavanje ekstenzije na arhivu je dozvoljeno, ali nepotrebno.

Kod raspakivanja *multi volume* arhiva, ARJ arhiver treba pozvati sa imenom prve arhive u nizu, dakle sa onom koja ima ekstenziju .ARJ, a zatim, kada se završi raspakivanje prve, redom .A01, .A02, itd. PKUNZIP se takođe poziva sa prvom arhivom u nizu, s tim da se cela operacija obavlja automatski, jedino čete morati da menjate diskete onim redom kako to arhiver od vas zatraži.

Svi navedeni arhiveri imaju još puno mogućnosti, ali su one nepotrebne za ovaj nivo njihovog korišćenja. Priznaćete, mnogo je komforntnije sve operacije sa arhivama izvršavati na nekoliko klikova mišem ili par pritisaka tastera, umesto kucanja čitavih komandnih linija. Ovo je moguće uz pomoć nekoliko sjajnih programa, Directory Opus za Amigu, kao i Dos Navigator i Norton Commander za PC. Mogu se lako konfigurisati, pa kada vam sledeći put zatreba usluga jednog od arhivera, možete, bez pomake, raspakovati svoju novu igru ili neki program.

Aleksandar Puškaš

MALI

REČNIK

...to je PC kompatibilan računar sa 486DX4 CPU na 100 megaherca, 850 mega hardom, VLB kontrolerom, sa kolor noninterlace monitorom, i 4 SIMM-a od po 8 megabajta RAM-a...

Ovakav ili sličan razgovor se često može čuti u krugovima "ozbiljnih" korisnika računara. Primetna je upotreba mnogih skraćenica i stručnih termina koje je teško razumeti. Zato smo odlučili da vam poklonimo ovaj mali rečnik u kom ćemo da objasnimo neke termine i skraćenice koje se intenzivno koriste u svetu računara.

PC - (Personal Computer) Lični Računar. Prvenstveno se odnosi na IBM PC kompatibilne računare, mada svaki računar koji nije kući je PC. Trenutno se kod nas za PC smatraju računari bazirani na IBM PC standardu. Ovi računari su organizovani oko Intel kompatibilnih mikroprocesora.

PS - (Personal System) Lični Sistem. IBM je u video greške u svom PC konceptu izbacio je na tržište mašinu koja ima sličnosti sa PC standardom, ali je i vrlo različita. Iako je organizovan oko Intel/mikroprocesora, PS nije isto što i PC.

Amiga - Na španskom, Amiga znači prijateljica. Zato se po domaćoj literaturi može sresti i ovaj naziv. Računar koji je Commodore predstavio 1985, prvenstveno je zamisljen kao PC računar, ali kasnije doživljava i svoja "kućna izdanja". Amiga je računar koji je organizovan oko Motorola MC680x0 serije mikroprocesora i različit je od IBM PC kompatibilnih računara.

CPU - (Central Processing Unit) Centralna Procesorska Jedinica, ili drugo ime za mikroprocesor vašeg računara. Mikroprocesor ima ulogu mozga u računaru. Zadužen je za kontrolu celog sistema, za rešavanje zadataka, za raspoređivanje poslova drugim jedinicama.... Brzina računara je velikim delom uslovljena brzinom mikroprocesora. Brzina mikroprocesora je izražena u broju MIPS-a. MIPS znači Million Instructions Per Second (Miliona Instrukcija Po Sekundi), što je broj veći to je i snaga mikroprocesora veća. Mikroprocesori Intel i286 i Motorola MC68000 imaju 1 MIPS, dok i486 i MC68040 imaju i više od 25 MIPS.

DX i SX - Oznake koje srećemo kod Intel (i kompatibilnih) mikroprocesora. DX označava punu verziju mikroprocesora tj. svaki deo je prisutan. SX je oznaka za mikroprocesore koji su oslabljeni u odnosu na punu verziju mikroprocesora. Kod i386, SX znači da je takav mikroprocesor još uvek i386, ali

nema istu brzinu komunikacije sa perifernim uređajima kao i386DX, i486SX, za razliku od i486DX, nema FPU jedinicu. Nove verzije i486 mikroprocesora imaju i broj 2 ili broj 4 posle DX. DX2 označava procesor kod kog je unutrašnji takt dupliran u odnosu na takt ploče, analogno tome DX4 ne znači da je takt procesora učetvorostručen. Ovo je mali trik Intel-a čisto reklamne prirode. Takt je samo utrostručen u odnosu na takt ploče.

EC i LC - Isto kao Intel, i Motorola ima oslabljene verzije mikroprocesora. Oznaka EC kod MC68020 mikroprocesora znači da je adresna sabirnica skraćena sa 32 na 24 bita. Posledica ovakve operacije je manja količina memorije koju mikroprocesor može da adresira. Kod MC68030, EC znači da nedostaje MMU jedinica u mikroprocesoru. LC oznaka je rezervisana za MC68040 i označava da taj mikroprocesor nema ugrađen FPU. Za razliku od Intel-a, Motorola ne koristi dupliranje unutrašnjeg taka.

Takt - Frekvencija na kojoj radi računar ili mikroprocesor. Bitan ali ne i presudan faktor ubrzanja računara. Mikroprocesori radi na taktovima od 1 MHz pa sve do 300 MHz, dok računari (ploče računara) najčešće koriste frekvencije od 20 do 60 MHz.

FPU - (Floating Point Unit) Jedinica za rad sa razlomljenim brojevima. Drastično ubrzava rad procesora kod izračunavanja u oblastima 3D renderinga ili CAD-a. FPU može biti na posebnom čipu (i387, MC68882), a može biti deo CPU. Kod procesora i486DX, Pentium i MC68040, FPU jedinica se nalazi unutar samog mikroprocesora.

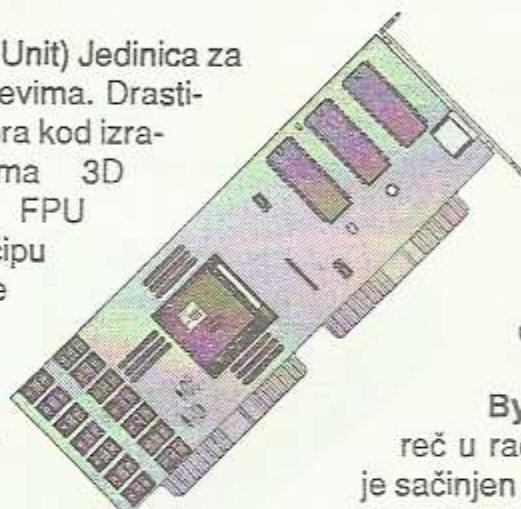
MMU - (Memory Management Unit) Jedinica za Upravljanje Memorijom. Oslobođa procesor poslova baranja sa memorijskim adresama. MMU jedinica omogućava upotrebu Virtualne Memorije. Procesori i386, MC68030 i noviji imaju MMU ugrađen u sam CPU. Motorola nudi MMU jedinicu kao poseban čip za upravljanje mikroprocesora MC68020.

Virtual Memory - Virtualna Memorija. Lažna RAM memorija, koja je dobijena na osnovu spoljnje memorije. Zanimljiva mogućnost proširenja memorije koju, npr. Windows izdašno koristi. Najčešće se kao spoljnja memorija koriste hard diskovi jer imaju velik kapacitet i relativno brz prenos podataka. Ovakav način rada nije preporučljiv jer je vrlo spor u odnosu na rad sa pravom RAM memorijom.

HDD - (Hard Disk Drive) Tvrdi Disk. Tvrdi disk spada u spoljnju memoriju nekog računara, i služi za skladištenje podataka kada računar nije uključen. Hard diskovi izgledaju kao kutije veličine video kasete, ali su nešto kraći. U njima su smešteni magnetni diskovi koji se okreću velikom brzinom. Hard diskovi imaju velik prenos podataka sa diska u memoriju i velik skladišni kapacitet.

FDD - (Floppy Disk Drive) Mekani Disk. Ovo "mekani" shavatite figurativno. Flopi disk se razlikuje od hard diska po tome što je moguće izmenjivati diskete, mnogo je sporiji, i ima manji kapacitet. Ali je zato jeftiniji i jednostavniji za upotrebu. Flopi diskovi se dele na DD (Double Density) i HD (High Density - nikako nemojte ovo HD mesati sa Hard Diskom). DD flopi diskovi imaju kapacitet od 720 do 880KB (PC ili Amiga) dok HD diskovi imaju kapacitet od 1.44 MB do 1.76 MB.

DD i HD - (Double Density i High Density) Dvostruka gustina i Visoka gustina. Ovi termini označavaju koljom gustom su upisani tragovi na disketu po kojima se kreće glava disk drajva.

Byte - Bajt. Označava najmanju reč u računarskom govoru, svaki bajt je sačinjen od osam bitova. Dok svaki bit može biti sačinjen od nule ili jedinice. Razvojem računara povećala se količina bajtova pa su uvedeni standardni prefiksi za količinu: Kilobajt - 1024 bajtova, Megabajt - 1024 Kilobajta, Gigabajt - 1024 Megabajta...

Milan Belić

modemi

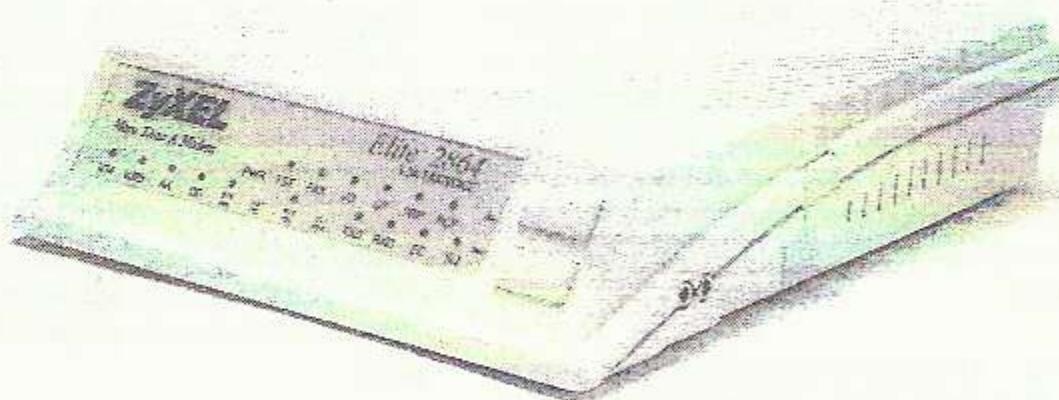
Da li je bolji *Cirrus Logic 14400*, ili *ProLink 14400*?

Pokušaćemo da vas odvinknemo od postavljanja ovakvih pitanja. Ukratko, pri kupovini modema postoje faktori o kojima treba voditi računa. Na našem tržištu ne postoji veliki izbor, pa prema tome, ni veliki broj faktora.

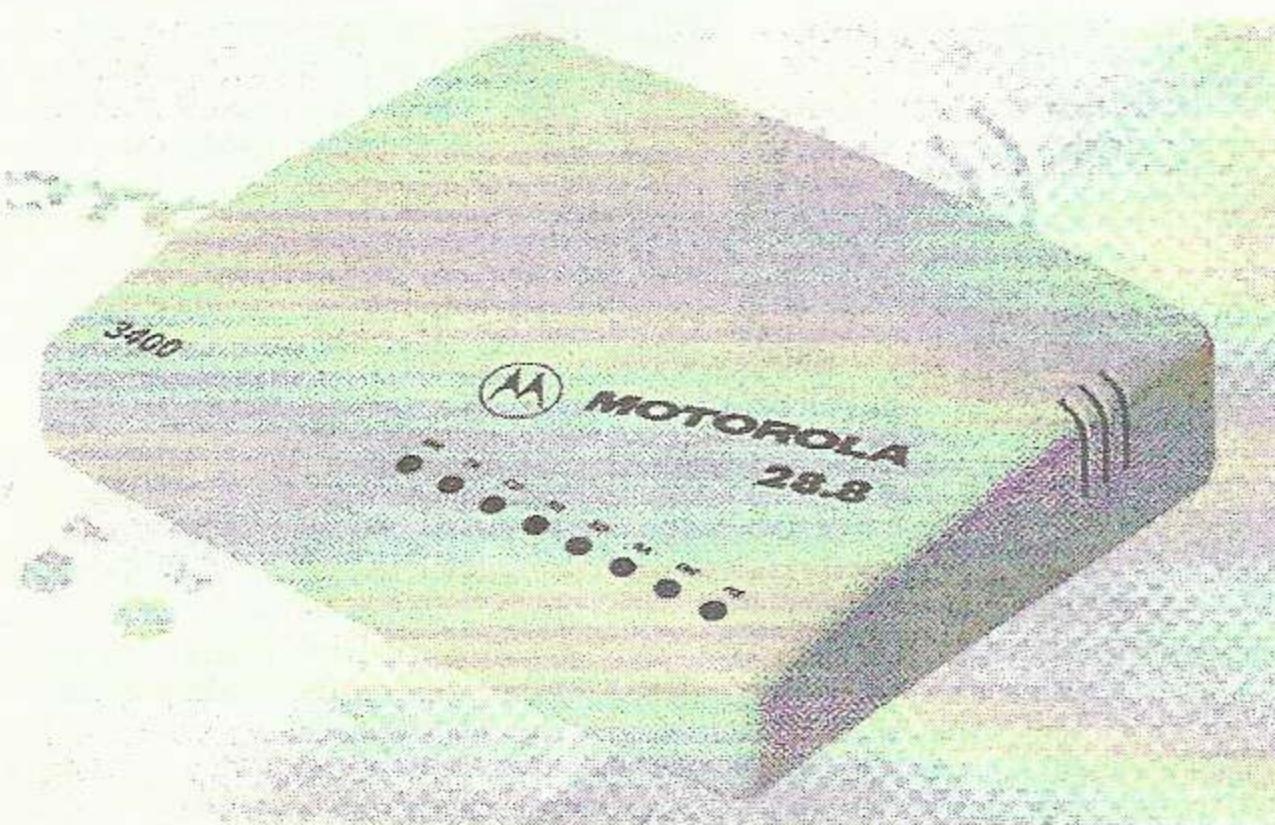
U svetu su najaktuelniji 28800 i 33600 bps modemi. U zavisnosti od proizvođača, standardi variraju. **V.FC** (V.Fast Class) je *Rockwell* standard za 28800, **V.34** je *ITU* (International Telecommunication Union) standard, a **V.34+** je *U.S. Robotics* standard za brzine do 33600 bps. Što se Jugoslavije

veću brzinu, ili ispravku nekih grešaka), jednostavno startujete program koji će

AT&T... Osim jače "tehničke podrške" i provere kvaliteta, ništa novo ne nude.

The best of ...

tice, još uvek su najpopularniji 14400 bps modemi.

Pri kupovini, imajte na umu činjenicu: u "svetu" modema postoje *U.S. Robotics*, - *ZyXEL* - i ostali. Zvuči neverovatno, ali je stvarno tako. Zašto?

Kao prvo, *U.S. Robotics* (u daljem tekstu *USR*) i *ZyXEL* su jedini proizvođači koji samostalno razvijaju DSP (Digital Signal Processing) čip, vitalni deo svakog modema. Svi ostali kupuju čipove od američke firme *Rockwell*. Prema tome, sasvim je logično da *ProLink* i *Cirrus Logic* predstavljaju iste modeme, sa izmenjenim dizajnom.

Kao drugo, *USR* i *ZyXEL* su za sada jedine firme koje u modeme ugrađuju tzv. **FlashROM**. To je "programabilni" čip, u kom je nalazi kompletan softver za modem. Po izlasku nove verzije softvera (koji donosi

sadržaj **FlashROM-a** napuniti novim sadržajem. To znači: kupite *U.S. Robotics*, i zadržite ga do kraja života. Momentalno, najveća brzina je 33600 bps (kod komercijalnih modema), ali *USR* i *ZyXEL* već nавијaju 38400 bps standard. *ZyXEL* poseduje

i tzv. **Voice Control**. To znači da *ZyXEL* možete koristiti i kao telefonsku sekretaricu.

Postoji još par proizvođača koji garantuju kvalitet, kao što su: *Supra*, *Motorola*,

Najbolji modem koji momentalno možete nabaviti je *U.S. Robotics Courier V34+*, popularno nazvan *V.Everything*. V.21, V.22, V.23, V.22bis, V.32, V.32bis, *USR HST & HST Cellular*, *AT&T V.32 terbo*, *Rockwell V.FC*, *ITU V.34* i *V.34+*. Izgleda impresivno. Svi mogući protokoli koje možete zamisliti na jednom mestu (1200/75 npr, za direktno spajanje na "chat system" QSD). Što se korekcije greške tiče, stvar je ista. Svi MNP-ovi, V.xx-ovi itd. Takođe, sve vrste FAX protokola su ugrađene. Pored *Courier* modела, postoji i *Sportster V.34*, kojem nedostaju HST protokoli i **FlashROM**.

Glavni konkurent *USR*-u je *ZyXEL Elite 2864* model. Sadrži sve protokole do 28800 bps, **FlashROM**, "voice" kontrolu, proširenje do 8Mb za primanje faksova, *ISDN* proširenje...

Što se 14400/16800/19200 modema tiče, opet preporučujemo *USR* i *ZyXEL* modeme. *USR Courier HST 14400/16800*, *USR Sportster 14400/16800*, *ZyXEL U1496/U1496+/U1496S+* itd.

Ne morate!

Naravno, ne želimo da vam sugerisemo pri kupovini, jer *USR* i *ZyXEL* modemi su skuplji. Ali, ako imate mogućnosti, obavezno kupite neki od modela navedenih u ovom opisu.

Tzv. "No Name" modemi, kojih na našem tržištu ima u velikom broju, će verovatno zadovoljiti potrebe prenosa fajlova, ali treba gledati u budućnost.

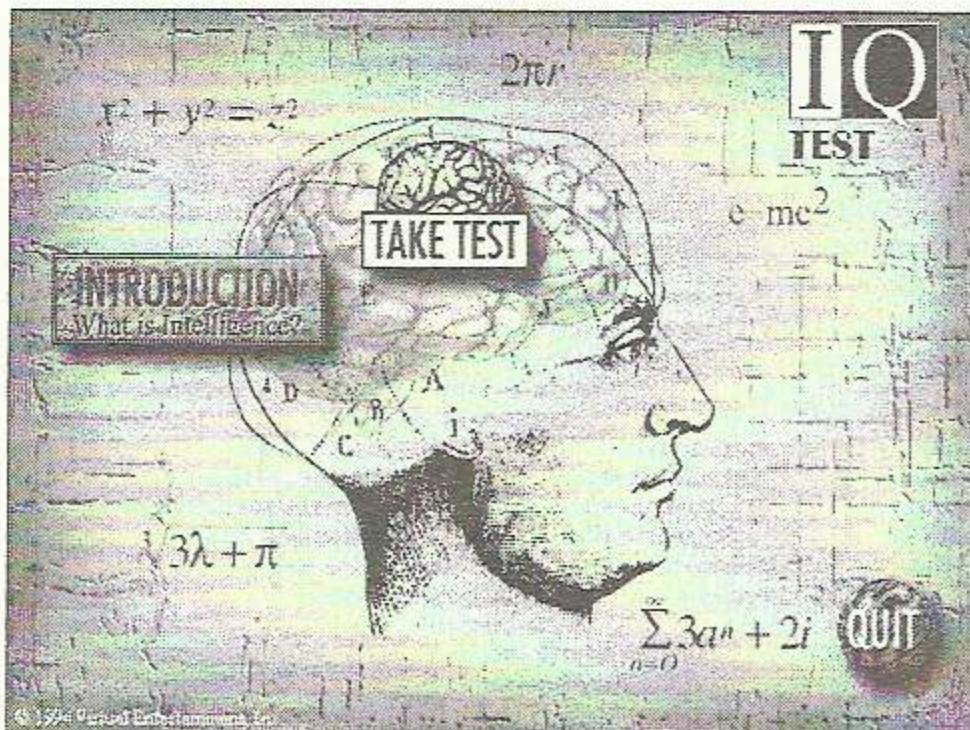
C.S.

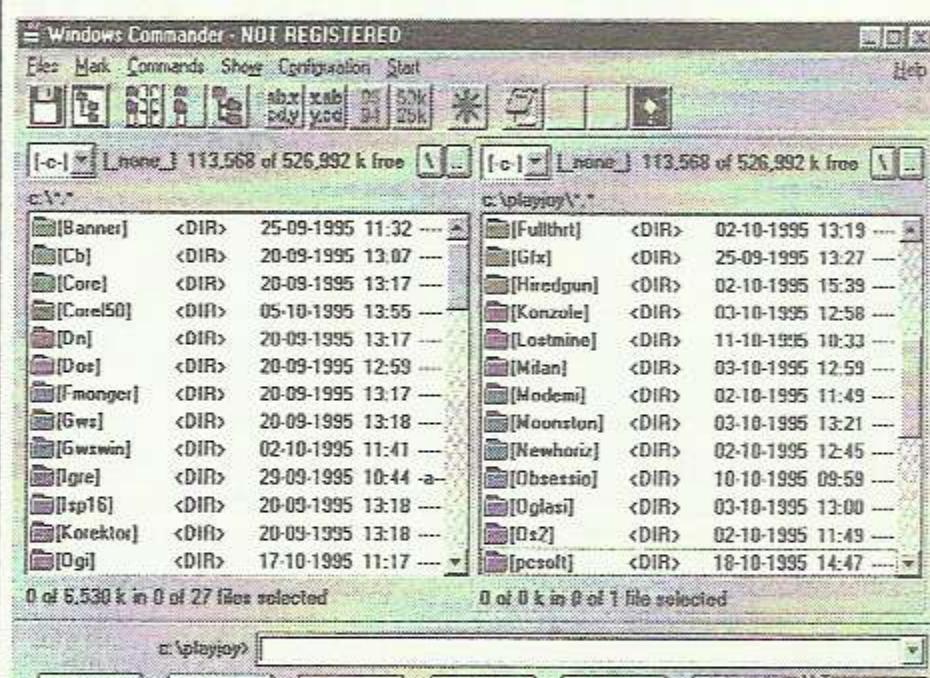
IQ TEST

Q Test je program koji će vam (bar autori tako kažu) izmeriti inteligenciju. Veliko je pitanje koliko će rezultati testa biti blizu istine, s obizrom na to da se pitanja dele u 3 grupe. Problematična grupa je ona u kojoj se od vas traži da odgjetnete smisao pojedinih reči, tj. da od 4 ponuđene, izaberete onu koja je po značenju najблиža zadatoj reči. Problem i ne bi bio problem da je **IQ Test** na srpskom jeziku. Pošto je u pitanju engleski jezik, ako njim ne vladate najsajnije, može da vam se desi da imate muke u razumevanju i nekih sasvim prostih pitanja. No, ako vam je pak jača strana, okušajte se. Druge dve grupe pitanja su iz oblasti lagane matematike i moći opažanja, tačnije prebrojavanja kockica. Pre polaganja samog testa, klikom na *INTRODUCTION*, možete pogledati neke zanimljivosti vezane za inteligenciju uopšte.

Test se sastoji od ukupno 150 pitanja na koja bi trebalo da odgovorite za 40 minuta.

WINDOWS COMMANDER

Ovo je program koji vam može poslužiti ukoliko provodite mnogo vremena pod *Windows-ima*. Samo ime vam može privesti par asocijacije na neke commander-e i navigator-e, a ako se baš to i desi, znajte da ste bili u pravu. U pitanju je zaista program toga tipa, ali naravno za *Windows-e*.

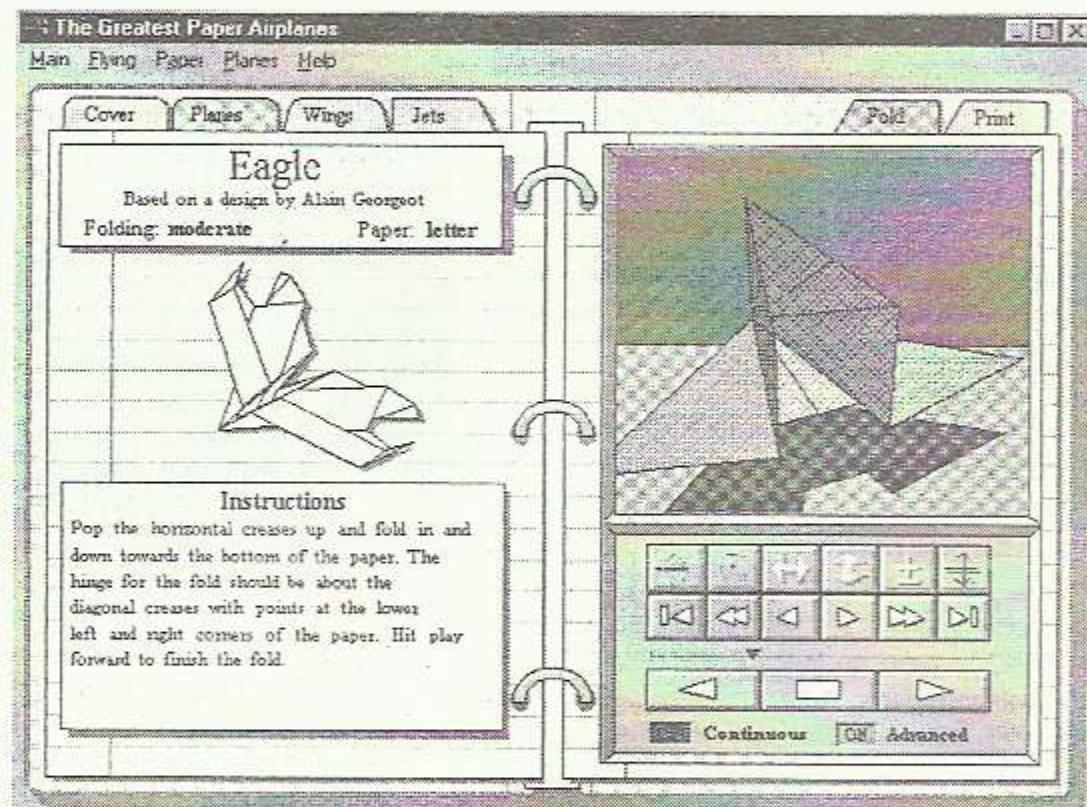
Izgled jednog ovakvog programa je prilično standardan i ne bi ga trebalo posebno objašnjavati. Tu su, dakle, dva fajl panela, a iznad njih nekoliko ikonica preko kojih klikom vrlo brzo stižete do željene operacije (npr. *directory tree* i sl.). Ispod su *button-i* (dugmići) kojima vršite brisanje fajlova, kreiranje direktorijuma, itd. Po njima možete kliknati ili proizvoditi isti efekat preko funkcionalnih tastera.

Windows Commander podržava i rad sa ZIP, LHA, RAR, ARJ i UC2 arhivama. Može se prilično komforntno konfigurisati, a takođe sadrži i veoma opširan help za eventualne problematične situacije.

GREATEST PAPER AIRPLANES

Ukoliko ste obožavalac aviona od papira, ovaj program će vas iskreno oduševiti. A i ako vam aviončići više ne predstavljaju zadovoljstvo, pogledajte ga, može vam pružiti barem nekoliko sati zabave.

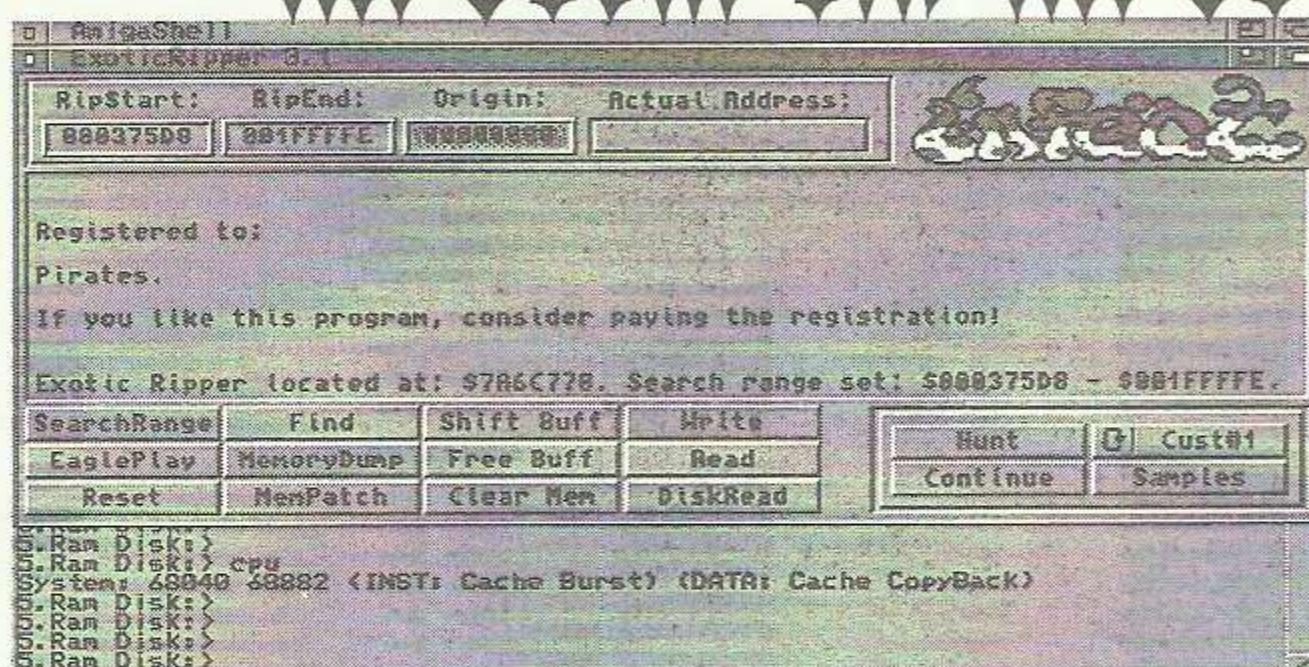
Zahteva *Windows-e* i oko 3Mb prostora na disku pri instalaciji. Po startovanju se otvara prva stranica knjižice o "Najboljim avionima od papira". Meni će vam ponuditi tri mogućnosti: da pogledate kraći istorijat letenja, nešto o samom papiru i naravno da pregledate 25 različitih papirnih aviona. Ovo poslednje je upravo i najzanimljiviji deo jer možete pojedinačno, za svaki od 25 aviona, odgledati animaciju o tome kako tačno treba saviti komad hartije, da bi on na kraju poprimio neki oblik i poleteo kroz vazduh. Avioni su grupisani u 5 kategorija: **Darts, Gliders, Jets & Bombers, SSTs & Stealth i Starships**. Ako imate štampač možete vrlo jednostavno odštampati skicu po kojoj treba da vršite savijanje papira. Povremeno će se na naslovnoj strani vaše knjižice pojavljivati interesantni podaci vezani za avijaciju uopšte, tako da možete ponešto i da naučite. Sve u svemu, kompletan užitak.

ZAHVALJUJEMO SE PC FORT-u NA USTUPLJENOM SOFTVERU

PLAYJOY

RIPUJEM JA, RIPUJES TI... ***

Svi ste barem jednom poželeli da "ukradete" muziku iz igre, ili demoa. Po poslednjih nekoliko godina, dominirao je program MultiRipper. Međutim, pojavilo se nekoliko novih programa za "komponovanje", ljudi su počeli da zaštićuju i pakuju svoje module, i...

MultiRipper je odradio svoje. Na red dolazi Exotic Ripper. Ovaj program je delo grupe (jednog člana, u stvari) Infect. Poslednja verzija koju sam imao priliike da koristim je 3.1.

Postoje dve verzije ovog programa. "Obična", u kojoj komande unosite sa tastature, i GUI (Graphic User Interface) verzija,

gde upravljate mišem. Takođe, postoje i verzije za procesor 68000, i 68020. Exotic Ripper (u daljem tekstu ER) zahteva OS 2.04 ili viši.

Predstavićemo GUI verziju ER-a. Sve se radi pomoću "gadžeta", i izuzetno je jednostavno. *SearchRange* i *EndRange* predstavljaju deo memorije koji će biti pretražen. EaglePlay gadžet će pokušati da aktivira EaglePlayer, i da odsvira aktivni (pronađeni) modul. Ako nemate instaliran EaglePlayer, nemojte koristiti ovaj gadžet. Reset će instalirati patch, koji će iskopirati sadržaj Chip memorije u "sigurniji" predeo, Fast memoriju npr, tako da ćete moći posle reseta potražiti modul. To je korisno kod nekih

demoa, iz kojih možete izaci samo resetom. *Find* će pronaći određeni string (slova), ili broj (heksadecimalni) u memoriji. *MemoryDump* prikazuje trenutni sadržaj memorije, koja se definiše *SearchRange* gadžetom. *Shift Buffer* će pomeriti sadržaj memorije za jedno mesto. To omogućava potragu za modulima koji se nalaze na neparnim adresama (ako je modul već sviran, to je nemoguće). Korisno pri učitavanju fajlova sa disketa. *FreeBuff* oslobađa delove memorije. *Clear Mem* će očistiti (isprazniti) kompletну memoriju. *Write* zapisuje modul na disk (ili memoriju). *Read* čita fajl sa diskete ili hard diska. *DiskRead* će isčitati sadržaj diskete. Korisno kod NON-DOS disketa.

Sa *Hunt* počinjete "potragu" za modulima. ER prepoznaje 46 vrsta modula. Na nesreću, ne može da odsvira ni jedan, pa će vam trebati eksterni "module player", kao što su HiP, DeliTracker, EaglePlayer... *Continue* nastavlja prekinute procese. *Samples* omogućava pretragu u memoriji za odvojenim semplovima. I na kraju, gadžet u kome birate "mod" za pretragu. Npr, možete izabrati da EP traži svih 46 formata, ili samo ProTracker klonove.

Ako još uvek koristite MultiRipper, bacite ga i nabavite Exotic.

Z.S.

SVIRAM JA, SVIRAS TI... ***

Pošto ste "ukrali" voljenu muziku, treba je i odsvirati. Ako je modul dugačak, recimo, 120Kb, možete ga pustiti iz Directory Opus-a npr. Međutim, ako je modul "kratak" svega 1.2Mb, imaćete problema. Kao prvo, da biste uživali u dugačkim modulima, morate imati barem 2Mb RAM memorije. Kao drugo, morate imati i player koji će sve korektno da odsvira.

Jedan od poznatijih je HippoPlayer. Dugačak je samo 75Kb, i radi na OS 1.2. Prepoznaće dvadesetak raznih formata modula, i bez problema ih svira (ProTracker, Delta Music, SID - uz eksternu biblioteku, Mark II, itd.). Takođe, može da odsvira i module sa PC-ja (FastTracker, Screamtracker...). Ako imate zapakovane module (Power Packer, Imploder, XPK, LhA, itd.), nema problema. HippoPlayer i to lako rešava (uz eksterne biblioteke, naravno).

Najveća prednost je što HippoPlayer može da učita modul u FAST RAM, što ubrzava manipulaciju sa muzikom, i ne zauzima CHIP memoriju. Npr, možete učitati i module koji su duži od 1Mb, na Amigi 500 sa 1Mb CHIP i 1Mb FAST memorije.

Poslednja verzija je 2.11, i sa dodatnim bibliotekama, uputstvima, itd. Staje na jednu disketu.

C.S.

AMIGA

Mortal Kombat 2
Civilization
Dune 2
Hired Guns
UFO
Frontier
Sensible Soccer
Super Street Fighter 2
Dragonstone
Colonization

KONZOLE

Sonic
NBA Live '95
Mortal Kombat 3
Mortal Kombat 2
Donkey Kong Country
The Great Circus Mystery
Super Street Fighter 2
Jungle Strike
Aladdin
Super Mario Kart

PC

Doom 2
Mortal Kombat 2
X-COM
Tie Fighter
NBA Live 95
X-Wing
Civilization
Wing Commander 3
Super Street Fighter 2
Sensible Soccer

Pred vama se nalazi Top Lista koju ste sami napravili svojim glasovima koji su nam pristigli na kuponima objavljenim u prošlom broju. Kao što vidite sastoji se iz tri zasebne liste igara za Amigu, PC i konzole. Novi glasovi koje dajete se dodaju na one iz prethodnih brojeva i na taj način predstavljaju realnu sliku najboljih igara svih vremena.

Da bi učestvovali u kreiranju vaše Top Liste sve što treba da uradite je da čitko popunite kupon sa svojim favoritima, upišete svoje podatke i pošaljete nam ga na adresu:

PLAYJOY, Jug Bogdana 16, 21000 Novi Sad.

Kupon je istovremeno i način da učestvujete u stalnoj nagradnoj igri. Na žalost, morate nam poslati originalne kupona kako bi se izbegle zloupotrebe mogućnosti fotokopiranja.

U ovom broju nagrađeni su sledeći čitaoci:

1. Đorđević Nenad, Novi Sad - dobio je džojslik
2. Bajić Srdan, Novi Sad - dobio je snimljen CD sa igrom za PC
3. Nastasić Vladimir, Sombor - dobio je 10 snimljenih disketa za Amigu
4. Gvoždić Goran, Oreškovica - dobio je kertridž za SEGA Megadrive
5. Kočiš Endre, Doroslovo - dobio je tromesečnu pretplatu na PLAYJOY

NAGRADE U OVOM BROJU:

1. DŽOJSLIK - Computer Dream, Beograd
2. Snimljen CD sa igrom za PC - PC Fort , Novi Sad
3. 10 snimljenih disketa za Amigu - AMIGA Fort, Novi Sad
4. Kertridž za SEGA Megadrive - Video Games Club, Novi Sad
5. Mesečna pretplata - PANON BBS, Novi Sad
6. Tromesečna pretplata na PLAYJOY

**ime i prezime
adresa
mesto**

ime igre

kompjuter

1
2
3

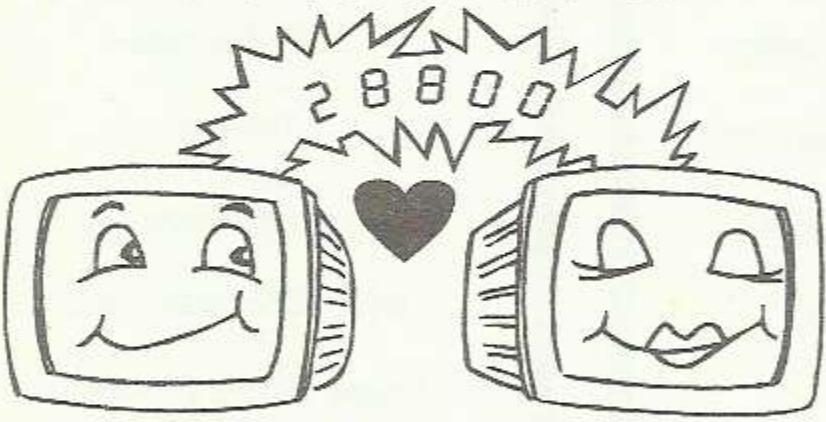
PLAYJOY

novembar '95.

PLAYJOY 021/331-105, 021/337-047

PANON BBS
00-24 h

NODE: 1 021/25-119 NODE: 2 021/341-102
14400 BPS

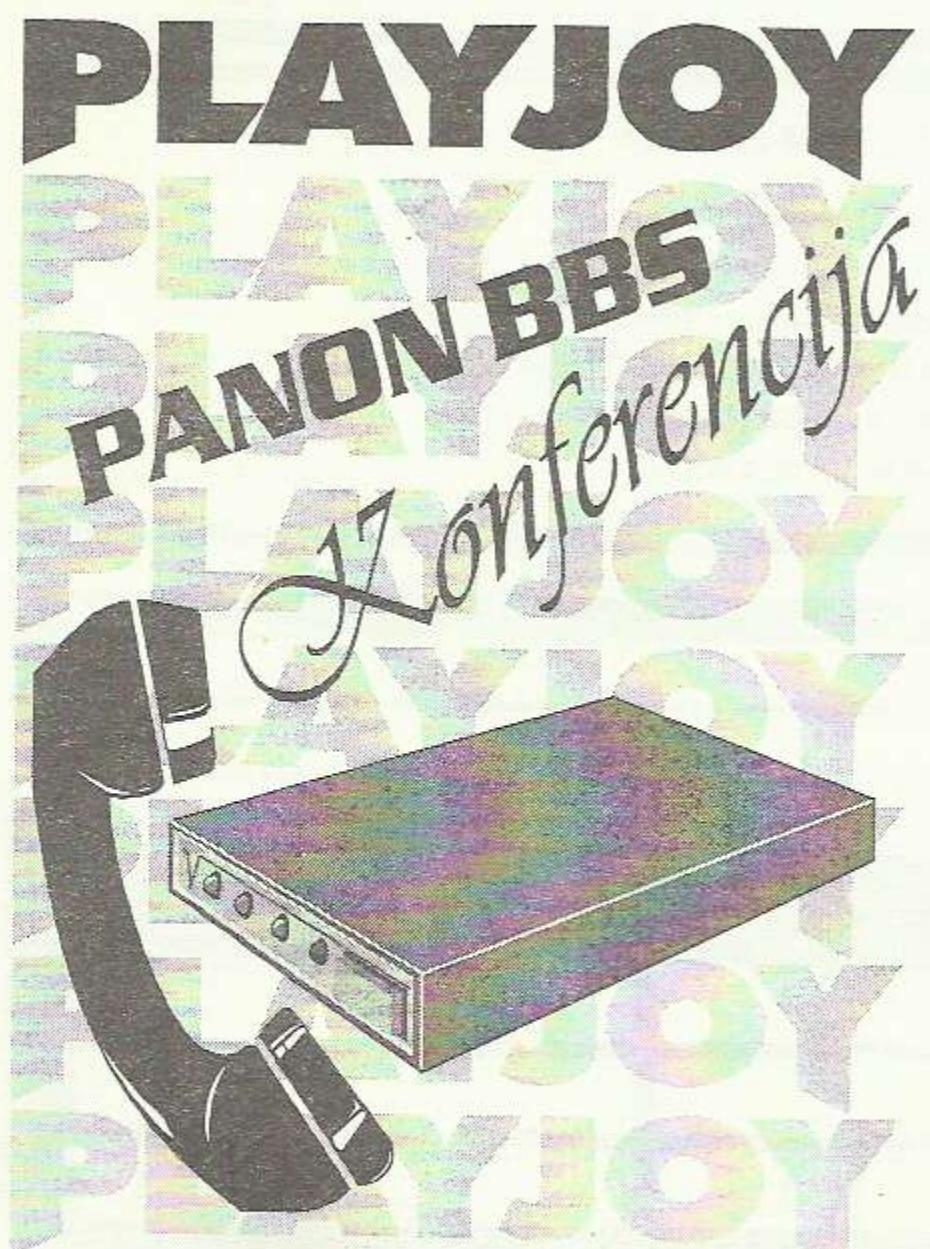

22:30—08:00 h
NODE: 3 021/527-39
28800 BPS

fidonet   **internet-mail**
adrianet   **un'net**   **adultnet**

NS GAMES. PC IGRE. NEMATE CD? KUPITE CD-RIP!

021/365-713

52

PLAYJOY

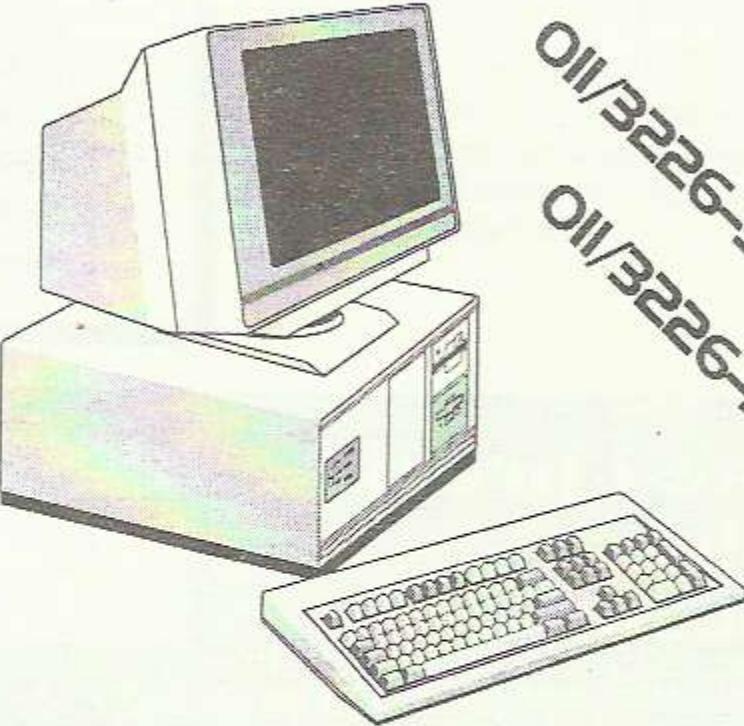
AMIGA
STUDIO SUBOTICA

Najnoviji softver za Amigu.
Ogroman izbor igara i uslužnih
programa. Povoljne cene
snimanja i disketa. Ogroman
izbor hardvera za Amigu.

024/25-671

Computer Dream

PC HARDWARE

011/3226-303
011/3226-323

shop: Nemanjina 4
office: Đorđa Jovanovića 9/3

Computer Dream

PC PORT 021/614-909

Grčkoškolska 3, 21000 Novi Sad

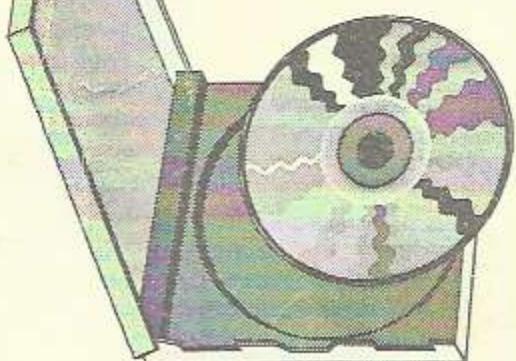
Sidekick WIN95 - 2HD, Excursion 1.2A-2 WIN - 7HD, Calanders More For WIN - 6HD, Janna Contact for WIN95 - 6HD, Paper Master 1.1 WIN - 3HD, MS Sidewinder 3D Pro - 1HD, IOMega ZIP Tools WIN95 - 1HD, **Novell 32bit 6HD**, Trident PCI/VLB Drivers WIN95 - 1HD, Time Tracker 4 - 1HD, Midi Studio 4.1 WIN - 1HD, MS Video 1.1D Updated - 1HD, MultiNet Enhanced Mosaic 1.1 - 2HD, **Delphi for Windows Advanced - 16HD, Netscape 16bit/32bit - 1HD**, NovaBack 5.0 WIN95 - 2HD, Omnipage Direct V2.3 WIN - 3HD, **Animator Studio Win 1.1 - 17HD**, CAS 4.0 Update WIN - 6HD, InForce Database V5.97 - 4HD, 600+ TTF Fonts - 2HD, **Lotus Approach V3.0 - 6HD**, Netscape Commerce Server 1.1 NT - 4HD, Plannix Home 2.0 WIN - 4HD, Stacker V4.1 WIN95 - 3HD, MS PLUS WIN95 CD-RIP - 9HD, **Delphi 32bit Final Beta - 10HD**, QuestWare 4.0 English - 7HD, Team Talk 100 user - 4HD, IMPROMPTU V3.2 - 12HD, TapeDisk V6.3 WIN/DOS - 2HD, Flamingo WIN95 - 2HD, **Micrografx Art WIN95 FINAL - 12HD**, Interactive Tutorial for Wln95 - 36HD, **SYBASE SQL SERVER FOR NETWORK - 18HD**, Alpha Four 6.0 DOS - 3HD, Astound Studio V2.01 WIN - 5HD, D-TIME - 9HD, Emissary for WIN95 - 3HD, Pan European WIN95 - 16HD, **Help Development Kit for WINDOWS V2.6 - 3HD**, Hot Java - 3HD, **Lotus SmartSuite V4.0 FINAL - 36HD, MS PROJECT for WIN95 - 7HD, MathCad V6.0 - 8HD, Personal Oracle V7.0 WIN95 MULTILINGUAL - 13HD**, Reflection Suite for X-WIN V5.0 - 35HD, Star Designer V4.1 WIN - 2HD, Super Office V3.03 - 5HD, Interactive Tutorial for Windows 95 *Advanced* - 30HD, Visualizer Query V1.2 - 14HD, MS WORD95 Development Kit - 1HD, QuickXPense V1.51 - 2HD, Complete Internet Yellow Pages - 9HD, 3D Studio V4C1 Update - 11HD, **MS Access for WIN95 - 40HD**, ArcSolo V3.02 Cracked - 5HD, DB Express WIN V2.0 - 4HD, MS Money V4.0 WIN95 Final - 2HD, IQ TEST - 3HD, **NeoCAD V6.0 Cracked - 24HD**, NetScape for Networks V1.5 - 5HD, The Greatest Paper Airplanes - 2HD, PhotoWorks Plus V2.0 - 2HD, PC X-WARE V2.1 WIN - 6HD, **REAL 3D V2.49 CRACKED - 11HD, MS Visual Basic V4.0 WIN95 FINAL - 24HD, MS Works V4.0 WIN95 FINAL - 7HD**, WinCheckIT for WIN95 - 1HD, Autodesk Animator for WIN95 - 11HD, CakeWalk C3.01 - 1HD, **Delphi for Windows CD-RIP - 15HD, Scan Wizard for V2.0 WIN95 - 2HD**, FAX Works V3.0 - 2HD, **EXODUS V5.6 WIN - 7HD, MS Office WIN95 FINAL - 32HD**, OakQuote V1.1 - 3HD, **MS Office Professor WIN95 - 7HD**, FPGA Core V1.42 XILINX Cracked - 23HD, X ONNET V3.1 - 3HD, PLD Designer XL V3.1 Cracked - 6HD, **MS Games Development Kit - 8HD, MS Mail Server V3.5 - 22HD**, HalfPAK OS2 Warp Connect - 29HD, **MS Works for WIN95: Multimedia - 18HD**, Novell DOS Requestor V1.2.1 - 6HD, Complete Internet Package - 8HD, **Cubic Player V1.5 - 5HD**, Borland CodeGuard for Windows - 28HD, **VISIO 4.0 for WIN95 - 16HD, VISUAL AGE C++ V3.0 - 26HD, DEPLII FOR WINDOWS95 - 50HD, WORD PERFECT V6.1 DOS - 7HD**, i još mnogo toga...

Specijalno: LightWave 3D V4.0 CD RIP 100% - 40HD

Apache Longbow - 9HD, Brett Hull Hockey WIN - 4HD, Gettysburg - 2HD, New Horizons - 2HD, Dynasty League Baseball WIN - 3HD, Greed - 3HD, Hoyle's Book Of Games - 1HD, PC Rally - 2HD, Road Hog - 2HD, Shanghai WIN95 CD-RIP - 13HD, Troubled Towers CD-RIP - 2HD, APBA Pro Football WIN - 8HD, **Breach 3 - 21HD**, Best Of Casino Cards CD-RIP - 6HD, Corsa Grand Slam CD-RIP - 2HD, Final Approach for FS5.1 - 2HD, Pinball Illusions CD-RIP - 4HD, **Fade To Black - 35HD**, Strip Poker Revision B - 2HD, Tyrian - 2HD, Wall Street Raider 5.0 - 1HD, **Witchhaven - 9HD, Across The Rhine CD-RIP - 26HD**, Action Pack For Windows - 4HD, Air Warriors Plus - 7HD, Clusters Last Stand - 2HD, Cyber Puck V3.0 - 4HD, Discover The Elements CD-RIP - 15HD, Obituary For DOOM II - 2HD, Dungeon Master II SVGA - 13HD, Fisher Price 123's CD-RIP - 24HD, Grand Master Champ Chess CD-RIP - 20HD, Hyper Cycles - 2HD, Lords Of Midnight III - 7HD, **Mech Warrior II CD-RIP - 24HD**, MicroSoft Golf WIN95 0 3HD, Out Of This World WIN - 3HD, Scrabble - 2HD, **Scream Ball - 5HD**, Strong Hold - 2HD, Triazzle DeLuxe CD-RIP - 5HD, Wacky Wheels 1.1 - 4HD, **WarLord II Deluxe CD-RIP - 26HD**, APBA Pro Hockey V3 - 2HD, Classis Action Collection CD-RIP - 6HD, Command & Conquer - 12HD, **D-DAY: America Invades - 2HD, Exploration CD-RIP - 11HD**, Fury 3 for WIN - 18HD, Microlearn Gamepack Vol.2 for OS/2 - 10HD, Jagged Alliance - 7HD, **Heroes Of Might & Magic - 8HD**, Wolfs Bane - 3HD, Atlantis Gold Edition - 10HD, **INCREDIBLE MACHINE 3 - 22HD, MAGIC CARPET 2 - 14HD, WAR CRAFT II BETA - 10, WORMS MULTIPLAYER - 1HD, 3D LEMMINGS DEMO - 3HD, AIR POWER - 6HD, BARYON - 8HD, COMMAND & CONQUER 100% - 12HD, DAGGERS RAGE WIN95 - 11HD, PRO BASKET FOR WIN - 6HD, PERFECT FIGHTERS - 2HD, SOKO - 3HD, PRINACE - 5HD, FATAL RACING DEMO - 3HD, GRANDMASTER CNESS '96 - 3HD, BEAT THE HOUSE WIN95 - 2HD, **CAESAR II - 13HD, CRUSADER: NO REMORSE - 21HD, HARDBALL 5 CD-RIP - 22HD, NBA JAM TOURNAMENT EDITION CD-RIP - 5HD, 3D VIRTUAL PINBALL FOR WIN/WIN95 - 11HD, JEOPARDY CD-RIP - 11HD, CHAMPIONSHIP MANAGER 2 - 2HD, MOTOR CITY - 11HD, PGA GOLF '96 CD-RIP - 43HD, ASCENDANCY - 29HD, NHL HOCKEY '96 CD-RIP - 27HD, STEEL PATHERS - 10HD, 3D ULTRA PINBALL WIN/WIN95 - 22HD, TERMINAL VELOCITY V1.2 REG - 6HD...****

SNIMANJE NA CD! SNIMITE CD ZA 18 MINUTA!

Command & Conquer 2CD, The Need For The Speed, Star Trek, Prisoner Of Ice, Lost Eden, NBA Live '95, Full Throttle, Flight Unlimited, Dark Forces, Alone In The Dark 3, Rise Of The Robots, MYST, Magic Carpet, Cyberia, BioForge, Civil War, Picture Perfect Golf 2CD... Windows 95, MS Office 95, Encarta 95, Cinemania 95, Corel 6 4CD, Monty Python, Ancient Lands, Art Galerry...

Gotovi kompleti, i kompleti po izboru!

AMIGA FORT

021/614-909

PC FORT